

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО

ЗА ПЕРИОДА 2021-2028Г.

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

1. Въведение.....	4
2. Анализ на средата.....	21
2.1. Анализ на компонентите на околната среда.....	21
2.2. Природо-географски и териториално-административни фактори.....	21
2.3. Данни и информация отнасящи се до околната среда.....	24
2.3.1. Атмосферен въздух.....	24
2.3.2. Води.....	25
2.3.3. Почви и нарушени терени.....	30
2.3.4. Защитени територии и биоразнообразие.....	31
2.3.5. Отпадъци.....	36
2.3.6. Шум.....	39
2.3.7. Зелени площи в населените места.....	39
2.3.8. Радиационна обстановка и влияние от нейонизиращи лъчения.....	42
2.4. Икономическо състояние.....	42
2.5. Финансови фактори.....	52
2.6. Население и здравно-демографски фактори.....	52
3. Анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите /swot-анализ/.....	64
4. Визия за околната среда в общината.....	66
5. Цели на програмата.....	66
6. План за действие и организация за изпълнението на програмата.....	68
7. Система за наблюдение, контрол и отчитане на изпълнението на общинската програма за опазване на околната среда.....	69
8. ПРИЛОЖЕНИЯ.....	70

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА	
БД	Басейнова дирекция

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

ДБ	Държавен бюджет
ДГС	Държавно горско стопанство
ЕО	Екологична оценка
ЕС	Европейски съюз
ЗВ	Закон за водите
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗЧАВ	Закон за опазване на чистотата на атмосферния въздух
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗТ	Защитени територии
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗЛОД	Закон за лова и опазване на дивеча
ЗЛР	Закон за лечебните растения
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
КАВ	Качество на атмосферния въздух
КР	Комплексно разрешително
МЗ	Министерство на здравеопазването
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
НСИ	Национален статистически институт
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ООН	Организация на обединените нации
ОПООС	Общинска програма за опазване на околната среда
ПВТ	Подземно водно тяло
ПДК	Пределно допустима концентрация
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда и води
ХМС	Хидрометрична станция

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. Нормативна уредба

1.1. Структура на правото на Европейския съюз в областта на околната среда.

Правото на ЕС се състои от три различни, но взаимосвързани типа от законодателство:

„**Първично законодателство**“, което включва Договорите за създаване на Европейските общности (Договорът от Маастрихт, 1992г. за ЕС) и което е резултат от директните преговори между правителствата на Държавите - членки. Договорите изискват последваща ратификация от националните парламенти и очертават основните принципни положения, които се доразвиват и регламентират в пълнота от т.нар. "вторично законодателство" - Директиви, Регулации, Решения. Член 2,3, ал.К и 130 г-т от Договора на Европейската общност са нормативната база в сферата на околната среда.

„**Вторично законодателство**“, е резултат от законотворческата дейност на институциите на ЕС и се издава въз основа на Договорите и доразвива и регламентира в пълнота установените в тях общи положения. Вторичното законодателство може да бъде под формата на:

- Регулации (Регламенти), които се прилагат директно и са обвързващи за Държавите -членки, без да е необходимо те да пренасят техните разпоредби в своето национално законодателство.
- Директиви, които обвързват Държавите членки по отношение на резултата, който трябва да бъде постигнат в определен срок, като оставят националните власти да изберат формата и метода за постигането му. Важно място в областта на околната среда заемат Рамковите директиви. Те поставят общи принципи, процедури и изисквания към законодателството на ЕС в различните сектори от областта на околната среда, на които трябва да отговарят всички останали директиви в съответната област.
- Решения, които са задължителни за страните до които са адресирани: (Държава членка, физическо или юридическо лице). Те също не изискват въвеждане в националното законодателство.
- Препоръки и мнения, които нямат обвързващ характер.
- Решения на Европейския съд. Тяхната функция е да тълкуват текстове на първичното и вторичното законодателство и да разрешават възникналите спорове по тяхното прилагане.

От своя страна Европейското законодателство в областта на околната среда се подразделя в няколко сектора:

- хоризонтално законодателство;
- качество на въздуха;
- управление на отпадъците;
- качество на водите;
- контрол на промишленото замърсяване и управление на риска;
- химически вещества и генетично модифицирани организми;
- шум от машини и превозни средства;
- ядрена безопасност и защита от радиация.

1.2. Хармонизация на националното законодателство в областта на околната среда с това на Европейския съюз.

Законодателството в областта на околната среда предвижда специфични видове нормативни, административни и инвестиционни мерки, в зависимост от секторния му

обхват. Наред с това има и значителен брой хоризонтални мерки, касаещи въпросите на екологичното управление, които са изключително важни за постигането на една от най-значимите цели в съвременното управление на околната среда в Европа - интегрираното предотвратяване и контрол на замърсяването на околната среда по всички компоненти едновременно.

Основен екологичен закон - Закон за опазване на околната среда (ЗООС). Рамката на съвременното екологично законодателство в България се поставя от Закона за опазване на околната среда (ЗООС - обн.ДВ бр.91/2002г. посл.изм.и доп. ДВ бр.62/14.08.2015г.). Той ревизира системата от екологичните стандарти и въвежда принципите: „Замърсителят плаща“, „Правото на обществеността да бъде информирана“ и „Превенция на замърсяването“. Освен това законът урежда въпросите с опазването и ползването на компонентите на околната среда, процедурата по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС), финансирането на дейностите, правата и задълженията на отговорните институции. Съгласно чл.81 от ЗООС се оценява въздействието върху околната среда на планове, програми и на инвестиционни предложения за строителство, дейности и технологии или на техни изменения или разширения, при осъществяването, на които са възможни значителни въздействия върху околната среда.

Секторни закони. В процеса на хармонизация на националното законодателство с европейското екологично право, през последните години Министерството на околната среда и водите в сътрудничество с други министерства е разработило редица нормативни акта, хармонизиращи българското законодателство със съответни актове на законодателството на ЕС. Изготвените нормативни актове, съгласно ранга си са приети от Народното събрание и Министерски съвет на Р.България. Във всички нормативни актове, приети през последните години, специално внимание се отделя на определянето на компетенциите, правата и задълженията на администрацията на централно, регионално и местно ниво за прилагането и налагането на изискванията, произтичащи от постиженията на правото на ЕС. Основните изисквания за опазване на околната среда, респективно функциите на различните администрации, са въведени чрез следните секторни закони:

- Закон за опазване на околната среда (ЗООС);
- Закон за опазване на чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ);
- Закон за управление на отпадъците (ЗУО);
- Закон за водите (ЗВ);
- Закон за защитените територии (ЗЗТ);
- Закон за лова и опазване на дивеча (ЗЛОД);
- Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси;
- Закон за лечебните растения (ЗЛР);
- Закон за биологичното разнообразие (ЗБР).

Сектор „Хоризонтално законодателство“

Закон за опазване на околната среда (ДВ, бр. 91/ от 25.09.2002г., посл. изм. и доп.ДВ. бр.62/14.08.2015г.)

Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (ДВ, бр. 25/2003 г. посл. изм. и доп. ДВ. бр.12 от 12 Февруари 2016г.)

Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (ДВ, бр. 57/2004г., посл. изм. и доп.ДВ.бр. 12 от 12.02.2016 г., в сила от 12.02.2016 г.)

Сектор „Качество на въздуха“

Национална програма за контрол на замърсяването на въздуха (2020 - 2030г.), приета с Решение № 541 на Министерския съвет от 13.09.2019г.

- Наредба № 7 от 3.05.1999 г. за оценка и управление качеството на атмосферния въздух
- Наредба № 11 от 14 Май 2007г. за норми за арсен, кадмий, живак, никел и полициклични ароматни въглеводороди в атмосферния въздух (ДВ, бр. 42 от 2007г., обн., ДВ, бр. 25 от 24.03.2017г., в сила от 24.03.2017г)
- Наредба № 12 от 15.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (обн., ДВ, бр. 58 от 30.07.2010г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.79 от 8 Октомври 2019г.)
- Наредба № 14 от 23.09.1997 г. за норми за пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места

II. Инструкции

- Инструкция за разработване на програми за намаляване на емисиите и достигане на установените норми за вредни вещества, в районите за управление и оценка на качеството на атмосферния въздух, в които е налице превишаване на установените норми, утвърдена със Заповед №РД-996/20.12.2001г. на МОСВ + Приложение
- Инструкция за предварителна оценка качеството на атмосферния въздух, утвърдена със Заповед № РД – 76/07.02.2002г. на МОСВ
- Инструкция за информиране на населението при превишаване на установените алармени прагове за нивата на серен диоксид, азотен диоксид и озон, утвърдена със Заповед №РД-353/29.05.2009г. на МОСВ
- Ръководство за разработване на програми за качеството на атмосферния въздух, изготвен в резултат от проект „Трансфер на знания относно прилагането на Директива 2008/50/ЕО в България: разработване, изпълнение, оценяване и адаптиране на програмите за качество на въздуха и мерките, заложи в тях“
- Наръчник по оценка и управление на качеството на атмосферния въздух на местно ниво за SO₂, PM₁₀, РВ и NO₂

Сектор „Управление на отпадъците“

- Закон за управление на отпадъците
- Закон за опазване на околната среда
- Закон за ратификация на Базелската конвенция за контрол на трансграничния превоз на опасни отпадъци и тяхното третиране
- Наредба за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградимите отпадъци, приета с ПМС № 20 от 25.01.2017 г.
- Наредба за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса
- Наредба за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори
- Наредба № 1 от 09.02.2015 г. за изискванията към дейностите по събиране и третиране на отпадъците на територията на лечебните и здравните заведения
- Наредба № 7 от 19.12.2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци
- Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали.
- Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

- Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки
- Наредба № 2 от 23.07.2014 г. за класификация на отпадъците
- Наредба № 4 за условията и изискванията за изграждането и експлоатацията на инсталации за изгаряне и инсталации за съвместно изгаряне на отпадъци
- Наредба № 7 за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци
- Наредба № 6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци
- Наредба № 1 от 04 юни 2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри
- Наредба за излезлите от употреба моторни превозни средства
- Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието
- Наредба за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти
- Наредба № 3 от 05.08.2014 г. за изискванията за реда и начина за инвентаризация на оборудване, съдържащо полихлорирани бифенили, маркирането и почистването му, както и за третирането и транспортирането на отпадъци, съдържащи полихлорирани бифенили
- Наредба № 3 от 22 май 2013 г. за изискванията към инсталации, произвеждащи титанов диоксид
- Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване Наредба за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми
- Наредба за реда и начина за изчисляване на размера на финансовата гаранция или еквивалентна застраховка и за предоставяне на годишни справки-декларации при трансграничен превоз на отпадъци

Сектор „Качество на водите“

- Наредба за нормите на водопотребление
- Наредба № 1 от 10.10.2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води
- Наредба № 1 от 11.04.2011 г. за мониторинг на водите
- Наредба № 1 от 1.07.2016 г. за одобряване на Методика за прилагане на изключенията по чл. 156б – 156е от Закона за водите
- Наредба № 2 от 13.09.2007 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници
- Наредба № 2 от 8.06.2011 г. за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване
- Наредба № 3 от 16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди
- Наредба № Н-3 от 28.11.2011 г. за предоставяне на информация от ведомства и научни институти с бюджетно финансиране и водоползвателите, чиято дейност оказва значимо въздействие върху състоянието на водите

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

- Наредба № 4 от 20.10.2000 г. за качеството на водите за рибовъдство и за развъждане на черупкови организми
- Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г. за характеризирание на повърхностните води
- Наредба № 5 от 30.05.2008 г. за управление качеството на водите за къпане
- Наредба № 6 от 9.11.2000 г. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти
- Наредба № 7 от 14.11.2000 г. за условията и реда за заустване на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места
- Наредба за отмяна на Наредба № 7 от 8.08.1986 г. за показатели и норми за определяне качеството на течащите повърхностни води
- Наредба № 8 от 25.01.2001 г. за качеството на крайбрежните морски води
- Наредба № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели
- Наредба № 11 от 25.02.2002 г. за качеството на водите за къпане
- Наредба № 12 от 18.06.2002 г. за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване
- Наредба № 18 от 27.05.2009 г. за качеството на водите за напояване на земеделските култури
- Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието
- Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители
- Наредба за опазване на околната среда в морските води
- ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 273 от 23.11.2010 г. за приемане на Наредба за опазване на околната среда в морските води и за създаване на Консултативен и координационен съвет по опазване на околната среда в морските води на Черно море и управление на изпълнението на Морска стратегия и програма от мерки
- Наредба за ползването на повърхностните води
- Наредба № 37 от 10.11.2008 г. за ползването на язовирите – държавна собственост, в рибностопанско отношение и правилата за извършване на стопански, любителски риболов и аквакултури в обектите – държавна собственост по чл. 3, ал. 1 от Закона за рибарството и аквакултурите
- Наредба за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях, както и на контрол за техническото им състояние

Сектор „Защита на природата“

- Закон за опазване на околната среда
- Закон за биологичното разнообразие Закон за лечебните растения Закон за генетично модифицирани организми
- Защитени територии
- Закон за защитените територии
- Закон за лова и опазване на дивеча
- Закон за рибарството и аквакултурите
- Закон за митниците

Сектор „Индустриално замърсяване и управление на риска“

Сектор „Химикали“

Сектор „Генетично модифицирани организми“

Сектор „Шум“

- Закон за защита от шума в околната среда
- Наредба № 4 от 27 декември 2006 г. за ограничаване на вредния шум чрез шумоизолиране на сградите при тяхното проектиране и за правилата и нормите при изпълнението на строежите по отношение на шума, излъчван по време на строителството
- Наредба № 6 от 26 юни 2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда
- Наредба за изискванията към разработването и съдържанието на стратегическите карти за шум и към плановете за действие
- Наредба № 54 от 13.12.2010 г. за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от про...
- Наредба № 3 от 25.04.2006 г. за изискванията за създаването, поддържането и съдържанието на регистрите на агломерациите, основните пътища, железопътни линии и летища в страната Издадена от министър...
- Наредба за съществените изисквания и оценяване съответствието на машини и съоръжения, които работят на открито, по отношение на шума, излъчван от тях във въздуха В сила от 11.02.2005 г.
- Наредба № 16 от 14.01.1999 г. за авиационния шум и за газовите емисии на авиационните двигатели

Сектор „Ядрена безопасност и защита от радиация“

2.Превантивни инструменти

2.1.ОВОС за инвестиционни намерения

Процедурата по ОВОС в България е въведена през 1991г. със Закона за опазване на околната среда. Регламентираната процедура е съобразена с Директива на ЕС (85/337/ЕЕС) и въвежда превантивната дейност, като основен принцип на управление на околната среда. Пълно транспониране на изискванията на Директива 85/337/ЕЕС, изменена и допълнена с Директива 97/11/ЕС е постигнато с новия ЗООС и с Наредбата за условията и реда за извършване на ОВОС на инвестиционни предложения за строителство, дейности и технологии, приета през 2003г. (обн. ДВ. бр.25/18.03.2003г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.12 от 12 Февруари 2016г.) Приложение № 1 на ЗООС съдържа списък на инвестиционните предложения, които са предмет на задължителна ОВОС, а Приложение № 2 -инвестиционни предложения, за които се извършва преценяване на необходимостта от ОВОС.

Общините/районите/кметствата са пряко ангажирани в процеса на ОВОС чрез подпомагане на провеждането на консултации със засегнатото население и общественост и създаване на организация за провеждане на общественото обсъждане на доклада за ОВОС.

Оценката на въздействие върху околната среда се извършва в най-ранния етап на инвестиционния процес. Предвид някои допълнителни етапи в процедурата се издават два вида решения - решение за преценяване на необходимостта от ОВОС и решение по ОВОС.

През последните години ОВОС се утвърди като важен инструмент за идентифициране на неприемливите и неблагоприятните въздействия върху околната среда и мерките за

тяхното предотвратяване или смекчаване. Тези цели се постигат чрез прилагането на систематичен анализ на предложената дейност по отношение на последствията върху съществуващата околна среда, като чрез промени в проекта могат да бъдат предвидени и отстранени неблагоприятните екологични въздействия.

2.2. Екологична оценка (ЕО) на планове и програми.

Изискванията на Директива 2001/42/ЕС са транспонирани в ЗООС. Предвидено е преценяване на необходимостта от изготвяне на ЕО на планове и програми, провеждане на консултации с компетентните органи по околна среда и засегнатата общественост, регламентирана е процедура при предположения за трансгранично въздействие, мерки за наблюдение и контрол при прилагането на плана или програмата. Тази директива се базира на принципа на предотвратяване на вредните въздействия.

Изяснено е за кои планове и програми следва да се извършва ЕО в България, а именно в следните области: селско стопанство, горско стопанство, рибарство, транспорт, енергетика, управление на отпадъците, управление на водните ресурси и промишленост, включително добив на подземни богатства, далекосъобщения, туризъм, устройствено планиране и земеползване, когато тези планове и програми очертават рамката за бъдещото развитие на инвестиционни предложения, включени в Приложения № 1 и 2 на ЗООС. ОВОС и ЕО са инструменти за превантивен контрол, подпомагащи вземането на крайно решение за одобряване или отхвърляне съответно на инвестиционни предложения, планове и програми. Разликите между ОВОС и ЕО са свързани основно с вида на предмета на оценката, което е предпоставка за различния в подхода, методологията и процедурата.

2.3. Комплексните разрешителни (КР)

Комплексните разрешителни ефективно се прилагат от началото на м. април 2003г., като основен инструмент за предотвратяване и контрол на замърсяването на околната среда, предизвикано от работата на определени промишлени инсталации.

С приемането на ЗООС и Наредбата за условията и реда за издаване на КР за изграждането и експлоатацията на нови и експлоатация на действащи промишлени инсталации и съоръжения е постигнато пълно транспониране на изискванията на Директива 96/61/ЕС в българското законодателство.

Министърът на околната среда и водите или упълномощено от него лице е компетентен орган за издаването, преразглеждането, актуализацията и изменението на КР за инсталации и съоръжения в обхвата на ЗООС, поддръжка на информация за най-добри налични техники (НДНТ); поддръжка на информация за Методики за прилагане на НДНТ; методическо подпомагане на ИАОС и РИОСВ; поддръжане на регистър с данните от издаването, преразглеждането, актуализацията и изменението на КР; създаване и поддръжане база данни за емисионните норми за различните промишлени дейности, за които се издават КР. ИАОС отговаря за: изготвяне проектите за КР; поддръжане публична информация за резултатите от изисквания с КР, мониторинг; изпращане на информация в Европейския регистър на емисиите на вредни вещества. Директорът на съответната РИОСВ е компетентен орган за издаването, преразглеждането, актуализацията и изменението на КР за инсталации и съоръжения извън обхвата на Приложение 4 на ЗООС, при подаване на заявление по инициатива от съответния оператор. 3.1.4. Пазарно - ориентирани инструменти

ЗООС определя рамката на политиката по опазване на околната среда, в т.ч. прилагането на **икономически инструменти и финансови механизми за управление на околната среда**, които намират конкретно изражение в специалните екологични закони:

Екологични продуктови такси: В ЗУО са въведени такси за пневматични гуми, за батерии и акумулатори, и за автомобили. Таксите се заплащат от производителите и

вносителите на такива продукти. От 2004г. е въведена такса върху опаковки, като инструмент за прилагане на Директивата за опаковки и отпадъци от опаковки.

Потребителски такси: Домакинствата и фирмите заплащат такси за твърди битови отпадъци, водоснабдяване, канализация и пречистване на водите. Таксите за битови отпадъци постъпват в общинските бюджети, а таксите за водоснабдяване, канализация и пречистване на водите се заплащат на В и К дружествата.

Такси за използване на природни ресурси:

- Таксите за правото на водоползване и/или разрешено ползване на воден обект са дефинирани в ЗВ. За разрешителните които се издават от кмета на общината, таксите постъпват в общинския бюджет.
- Със Закона за лечебните растения се регламентира заплащането на такси за ползване за събиране на билки и генетичен материал от диворастящи и за култивирани лечебни растения. Таксите постъпват в съответния общински бюджет или Държавно горско стопанство в зависимост от терена от който са събрани лечебните растения.
- Със Закона за концесиите и специалните закони, се регламентира предоставянето на концесия на редица природни ресурси: гори, минерални води, подземни природни богатства и др. изключително държавна собственост. Концесионерите заплащат на държавата концесионни такси.

„Зелени“ субсидии: Основна форма е финансиране на общински публични екологични проекти - основно в областта на водоснабдяване, канализация и пречистване на водите и управление на отпадъците. Източници на финансирането са държавния бюджет (ДБ), Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС) и в известна степен -общинските бюджети. Финансират се от ПУДООС и екологични проекти на фирми под формата на кредити при облекчени условия. 3.1.5. Доброволни ангажименти на предприятията.

3.Принципи и методология на разработване на ОПООС

С разработването на Общинска програма за опазване на околната среда се цели да се изучи действителното състояние на околната среда в дадената община, да се изведат екологичните проблеми и те да се степенуват по приоритетност, което ще послужи като основа за целенасочено планиране на дейностите в областта на околната среда за определен период от време. Съвременните модели на разработване на програми следват стъпките на стратегическото планиране. Най-общо казано, този подход дава отговор на три главни въпроса:

- Къде сме? (анализ на средата);
- Какво искаме да постигнем? (определяне на цели и приоритети);
- Как да го направим? (алтернативи, план за действие, отчетност, контрол).

Общинските програми за опазване на околната среда (ОПООС) се разработват в съответствие с принципите за опазване на околната среда:

- Устойчиво развитие;
- Предотвратяване и намаляване на риска за човешкото здраве;
- Предимство на предотвратяването на замърсяване пред последващо отстраняване на вредите, причинени от него;
- Участие на обществеността и прозрачност в процеса на вземане на решения в областта на околната среда;
- Информираност на гражданите за състоянието на околната среда;
- Замърсителят плаща за причинените вреди;

- Съхраняване, развитие и опазване на екосистемите и присъщото им биологично разнообразие;
- Възстановяване и подобряване на качеството на околната среда в замърсените и увредените райони;
- Предотвратяване замърсяването и увреждането на чистите райони и на други неблагоприятни въздействия върху тях;
- Интегриране на политиката по опазване на околната среда в секторните и регионалните политики за развитие на икономиката и обществените отношения;
- Достъп до правосъдие по въпроси, отнасящи се до околната среда.

Целите и подцелите на общинските екологични програми се формулират в зависимост от спецификата на дадената община. Основното е да се промени начинът на мислене и отношението на хората към околната среда. При вземането на решения да се търси партньорство и консенсус, да се обединяват усилията за опазване на околната среда и да се съзнава отговорността пред бъдещите поколения.

Стратегическото планиране се занимава основно с взаимодействието на дадена организация с нейната среда и създаването и поддържането на динамичен баланс между двете, така че да се използват в максимална степен наличните и потенциалните ресурси, максимално да се оползотворят благоприятните възможности и да се неутрализират заплахите, които средата поставя. Да се планира, означава да се проектира едно желано бъдеще и да се идентифицират начините, по които да го превърнем в реалност.

3.1. Етапи в процеса на разработване и изпълнение на общинската програма за опазване на околна среда.

3.1.1. Определяне и въвличане на заинтересованите страни:

Целта на този етап е да се определят институциите, организациите и неформалните сдружения и да се привлекат конкретни техни представители, които могат да подпомогнат под една или друга форма, в една или друга степен процеса на разработването и в следствие на изпълнението на общинската програми за опазване на околната среда. Въз основа на ЗООС и Закона за местното самоуправление основната отговорност при разработването на ОПООС се поема от органите на местното самоуправление. Ангажирането на местната администрация се счита за важна предпоставка за правилното разработване на програмата и нейното изпълнение. Екологът на общината е главното отговорно лице в разработването, а след това и в изпълнението на общинската програма за опазване на околната среда.

Държавните институции са основните източници на информация. Те притежават база данни за компонентите на околната среда. Възможни партньори и източници на информация са: представители на РИОСВ, БД, представители на РЗИ на НСИ и други институции.

Държавни или частни предприятия на територията на една община са основните структури, върху които ще окаже влияние програмата за опазване на околната среда. Изграждането на партньорство с тях е от първостепенно значение за успеха на една програма, тъй като те са основните източници на приходи за населението, а същевременно много от тях се явяват основните замърсители на околната среда в дадена община. Често стриктните изисквания за опазване на околната среда влизат в конфликт със стремежа за по-добри приходи и в този случай общината трябва да използва гъвкави механизми и компромиси за решаване на проблема. От една страна общинската администрация е отговорна за целия комплекс от условия, които определят благосъстоянието на нейното население, а от друга

страна благосъстоянието на всяко предприятие зависи от наличието на природни ресурси. Някои бизнеси се развиват благодарение на наличието на чиста околна среда.

Неправителствените организации са изразители на обществените интереси и въвличането им в процеса на разработване на ОПООС е гарант, че дейностите, които ще залегнат в нея, ще отразяват приоритетите на общността.

3.1.2.Изследване и анализ на средата

Целта на този етап е да се определи съществуващото състояние на поредица фактори, които имат значение за разработването на програмата, да се анализират тенденциите на развитие за всеки от тях и да се идентифицират причините. Етапа започва със събиране на данни и информация за факторите, продължава с анализа на базата данни, с формулиране на тенденциите и проблемите и приключва с определяне на причините, които ги обуславят и пораждаат. Този етап ни дава реална представа „къде сме?“ и е важна предпоставка за определяне на силните и слабите страни на общината, на възможностите и заплахите пред нея и по-нататък - за реалистично определяне на целите на програмата. Информацията за общината, която е необходима да бъде анализирана при изготвянето на общинската програма за опазване на околната среда е свързана с данните по определени фактори. Тези данни се събират и анализират. Когато липсват данни за даден фактор или са прекалено остарели, се преминава към следващия фактор. В случаите когато информацията не може да се набави по никакъв начин, то набирането ѝ се записва като задача от програмата. При осигуряването ѝ в хода на актуализацията на програмата данните се използват за анализ на съответния фактор. Ако даден фактор няма приложение в дадена община, се преминава към следващия фактор. Примерен списък на необходимите данни по фактори:

- Природо-географски и териториално-административни
 - Местоположение, съседни общини
 - Релеф
 - Климат
 - Населените места в общината
 - Население - брой, концентрация
- Технически
 - Вода
 - Въздух
 - Отпадъци
 - Почви и нарушени терени
 - Защитени територии и биоразнообразие
 - Зелени площи в населените места
 - Шум
- Икономически
 - Развитие на отделните отрасли в общината (особено внимание се обръща на тези, чието развитие зависи от състоянието на околната среда и на тези, от чиято дейност зависи състоянието на околната среда)
 - Състояние на инфраструктурата в общината
- Финансови
 - Бюджет на общината
 - Източници на приходи в общинския бюджет в т.ч. и по отрасли
 - Разходи свързани с опазване на околната среда в общината

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

- Ниво в общината на такси за услуги в областта на управление на отпадъците и водите, сравнение със средното за страната; доколко приходите от такси покриват разходите за дейността
- Демографски
 - Прираст на населението
 - Раждаемост
 - Смъртност
 - Миграция
 - Възрастова структура на населението Социално - икономически
 - Средно-годишен доход на човек от населението
 - Размер на средната работна заплата
 - Заетост
- Управленски
 - Наличие на комисии/отдели/отделни специалисти в Общинския съвет/общинската администрация/ общинските фирми, в чиито отговорности влизат дейности по опазване на околната среда
 - Квалификация на кадрите, заети в горепосочените дейности
 - Общински наредби в разглежданата област
 - Обмен на информация и сътрудничество с регионални органи на централни ведомства от компетенциите, на които са въпроси по опазване на околната среда
 - Сътрудничество в разглежданата област със съседни общини
- Услуги, предоставяни от общината и на територията на общината, свързани с опазване на околната среда
 - Третиране на отпадъците
 - Водоснабдяване, канализация и пречистване на отпадъчните води
 - Озеленяване и чистота в населените места
 - Други

3.1.3.Обхват на техническите данни по сектори:

Въздух:

- Състояние на качеството на въздуха (емисии) по видове замърсители - сравнение с пределно-допустимите норми. В случаите на констатирано наднормено замърсяване - честота; териториален обхват на замърсяването (на територията на цялата община, отделни населени места, котловини и т.н.);
- За замърсяващите вещества, за които данните показват превишение над ПДК се идентифицират източниците на емисии - на територията на общината и извън територията на общината, в т.ч. и трансгранично. Данни за честотата на замърсяване от източниците - епизодично, постоянно и т.н;
- Където е възможно посочват се данни за причините за замърсяването, за съответните източници на замърсяване (липса или лошо техническо състояние на пречиствателните съоръжения, използване на горива с високо съдържание на вредни вещества, многобройни източници на замърсяване от битово отопление през зимния сезон; липса на обходни пътища за транзитните селища и др.);
- В случаите когато няма установено наднормено замърсяване на атмосферния въздух, това се отбелязва, но въпреки това се посочват източниците на емисии на територията на общината и евентуална заплахата от увеличаване на замърсяването в

случай на разширяване на дадено предприятие, промяна на дейността му, увеличаване на трафика на автомобилния транспорт;

- В случаите, когато липсват данни за да се констатира дали има или няма наднормено замърсяване, това се отбелязва. В тези случаи, особено когато има съмнение за наднормено замърсяване по нататък в програмата се набелязват мерки за получаване на необходимите данни;
- Показател "неприятни миризми " - източници, причини и засегнато население, влияние на розата на ветровете.

Води

- Реки и езера на територията на общината - проектна категория, замърсяване над ПДК по видове замърсяващи вещества и показатели;
- Минерални води - местонахождение, характеристики, дебит, използване;
- Питейни води - количествени и качествени показатели;
- Водоснабдяване на населените места;
- Влияние на изпускани отпадъчни води върху питейни водоизточници;
- Източници на замърсяване - на територията и извън територията на общината;
- Причини за замърсяването от източниците на територията на общината (липса или лошо техническо състояние на пречиствателните съоръжения, само механично стъпало за пречистване, неспазване на технологичния режим);
- Степен на изграденост и състояние на канализационната система в населените места;
- Селищни пречиствателни станции за отпадъчни води - има ли изградени; ако да - степени на пречистване; необходимост от реконструкция, разширение; третиране на утайките от ПСОВ - как се извършва това; ако няма ПСОВ - попадат ли съответните населени места сред приоритетните за страната за изграждане на ПСОВ;
- Количествени и качествени показатели.

Отпадъци. Подробно данните, необходими за анализа на средата в този сектор са посочени в Указанията за съставяне на общински програми за управление на отпадъците. Основните данни са:

- Генерирани видове отпадъци по видове и източници - битови, опасни, строителни, производствени;
- Начини на третиране, съоръжения, местоположение на последните, обхванато население от организирано сметоизвозване и т.н.;
- Стари замърсявания с битови и други отпадъци на територията на общината, местоположение, площ, вид отпадък, рискове за човешкото здраве и околната среда и т.н.;
- Пунктове за събиране на вторични суровини;
- Риск за замърсяване на: водоизточници за питейно водоснабдяване, за водопой на животни, на водни обекти, за замърсяване на чувствителни екосистеми, за замърсяване на почви;
- Чистота на територията на населените места и местата за отдих извън населените места - състояние, честота на почистването, на миенето на улиците, кошчета за отпадъци в населените места;

Почви и нарушени терени

- Замърсени почви с тежки метали, пестициди, нефтопродукти, нитрати, други замърсители - собственост на земята, използване на тези земи, източници на

замърсяване - проблеми; замърсяване на произвежданата селскостопанска продукция или рискове от такова замърсяване

- Заблатени почви, причини;
- Ерозирали почви, причини;
- Вкислени и засолени почви, причини;
- Физически нарушени почви; нарушени терени от добивни дейности, от изкопни работи /водопроводи и др.

Защитени територии, гори и биоразнообразие

- Гори - състояние, видово разнообразие, собственост, използване за рекреационни цели, за дърводобив, за други цели и т.н.;
- Защитени територии - вид, собственост, защитената територия само в обхвата на разглежданата община ли е или и в съседни общини; посещаемост; изходни туристически пунктове; доколко има туристически потенциал;
- Защитени видове растения и животни;
- Видове, обекти на ловен туризъм;
- Билки с търговско значение, находища, използване.

Шум

- Наднормено излъчване на шум в околната среда - рискови зони: жилищни, за отдых, учебни, болници, санаториуми и др.;
- Източници на шума;
- Население, подложено на въздействие;
- Предприети мерки.

Зелени площи

- Зелени площи в населените места - кв.м. на жител; видове растителност и състояние; поддържани или изоставени са; проблеми; налични площи, определени по устройствените планове за зелени площи;
- Наличие на паркове за отдых извън населените места, статут, състояние, инфраструктура, посещаемост, осигуреност с транспорт.

3.1.4. Анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите (SWOT)

На този етап се определят вътрешните силни страни на общината, възможностите да се възползваме от тях, вътрешните слаби страни на общината и възможностите да ги преодолеем или сведем до минимум, външните възможности (перспективи) за общината, както и външните заплахи, които са пречка за развитието и представляват риск за реализацията на програмата.

SWOT представлява акроним на вътрешните за организацията силни страни (Strengths) и слаби страни (Weaknesses) и външните за организацията възможности (Opportunities) и заплахи (Threats). SWOT анализът за пръв път е разработен за целите на стратегическото планиране на бизнес организациите. След известно адаптиране, извършвано от различни изследователи този метод намира приложение в широк спектър от дейности. SWOT анализът изхожда от идеята за разделянето на обекта на стратегически анализ от средата, в която той функционира. Обектът на стратегически анализ се разглежда откъм неговите "силни" и "слаби страни". Средата, в която функционира обектът на стратегически анализ се диференцира на "възможности" и "заплахи" (Фигура 3). Възможности - представляват най-благоприятните елементи на външната среда на общината. Това са благоприятни за общината потенцици, от които тя се възползва или би могла да се възползва.

Заплахи - те са най-неблагоприятните сегменти на външната среда за общината. Те поставят най-големи бариери пред настоящото или бъдещото (желаното) състояние на общината.

Силни страни - те са ресурс, умение или друго преимущество, което притежава общината. Силната страна е отличителна компетенция, която дава сравнително предимство на общината.

Слаби страни - представляват ограниченията или недостига на ресурси, умения и способности, които сериозно възпрепятстват развитието на общината.

Между четирите квадранта съществуват определени зависимости. Връзката между възможностите и силните страни дава представа за лостовете на развитие. Връзката между слабите страни и заплахите формира основните проблеми на развитие. Връзката между силните страни и заплахите определя рисковете на развитие, а връзката между слабите страни и възможностите извежда ограниченията на развитие.

След осъществяване на количествен и качествен анализ на обекта (анализ на средата), се оформя съдържанието на квадрантите на SWOT таблицата, представена на Фиг.3. От изведените характеристики на обекта и обкръжаващата среда се избират най-важните, които се вписват в съответните квадранти.

3.1.5. Изработване на визия за околната среда на общината

Визията за една община в областта на околната среда е реалната мечта на хората за състоянието на околната среда, определена въз основа на съществуващите условия и стремежа им за постигане на желанията, чрез използване на наличните ресурси. Тя мотивира хората и ги подтиква да "вървят напред" за постигане на генералните стратегически цели. Тя вдъхновява хората за действие и контрол на постигнатото. За да може успешно да бъде формулирана визията и тя да се прилага при следващите етапи от разработването на ОПООС е необходимо:

- Да се ангажира обществеността при определянето ѝ;
- Да бъде ясно и реално формулирана;
- Да бъде в съответствие с направения SWOT анализ.

Визията се определя след изработването на SWOT анализа. Чрез визията ОПООС се насочва към дългосрочно стратегическо планиране и определяне на генералните стратегически цели. Определянето на визията е основен компонент на стратегията за въвличане на обществеността.

3.1.6. Установяване на генерални стратегически цели

На основата на визията, формулирана в предходния етап и като се имат предвид и тенденциите, очертани при анализа на средата, се формулират генералните стратегически цели на програмата. Всяка от тях олицетворява крайното, желано състояние на околната среда, в което искаме да живеят жителите и посетителите на общината, състоянието, в което искаме да бъде природата около нас с нейното видово разнообразие. Определение на генералните стратегически цели на общинска програма: „Това са най-широкообхватните намерения на местното самоуправление, които са относително неограничени във времето, обикновено не са определени количествено и се свързват с висшето равнище на планиране“.

3.1.7. Разработване на специфични стратегически цели. Приоритизиране.

На този етап на основата на формулираните генерални стратегически цели се определят специфичните стратегически цели. Тяхното предназначение е да се определи «колко»,

«какво» и «до кога» трябва да се извърши, за да се достигне състоянието, определено на предходния етап.

На основата на анализа на средата, резултатите от анализа на силните и слабите страни, възможностите и пречките, на формулираните генерални стратегически цели се разработва следващото ниво от "дървото на целите" - специфичните стратегически цели, които определят конкретните и специфични резултати/промени в общината. Специфичните стратегически цели определят какво и колко трябва да се постигне и в какъв срок.

Определянето на специфичните стратегически цели на програмата е може би най-важната част от процеса на планиране. Те се превръщат в основни блокове, залегнали в работата на съставителите на програмата.

Специфични стратегически цели следва да се формулират към всички генерални стратегически цели, дори и за тези от тях, които касаят области, отговарящи на общоприетите възгледи и представи за високо качество на околната среда и природата. Последното е необходимо с оглед недопускане влошаване качеството на средата в общини или части от тях, в които съществуващото качество е на необходимото ниво.

Приоритизиране на целите - значение и същност

В условията на ограничени ресурси и възможности е подчертано важно целите да се подредят по значимост. За целите на общинските програми за опазване на околната среда могат да се използват следните критерии:

- **Влияние върху човешкото здраве.** Доколко достигането на дадена цел намалява или предотвратява риск за здравето на хората. Източници на информация за преценка по този критерий могат да бъдат епидемиологични проучвания, направени за района. Министерство на здравеопазването и РЗИ могат да бъдат източник на подобна информация.
- **Влияние върху растителния и животинския свят и техните местообитания.** Доколко постигането на дадена цел предотвратява или намалява заплахата - непосредствена или косвена за растителния и животинския свят и техните местообитания.
- **Влияние върху качеството на живот на жителите и работещите в общината.** Доколко постигането на дадена цел подобрява качеството на живот на хората в тяхното ежедневие. В случая под "качество на живот" се има предвид подобряване на рекреационните възможности и възможностите за отдих и отмора, естетическа наслада от подобрената околна среда, и др. подобни ефекти, влияещи върху емоционалните и естетически възприятия на хората.
- **Влияние върху развитието на икономиката на общината.** Доколко постигането на дадена цел способства за развитието на стопанските отрасли на територията на общината, например туризъм, земеделие, рибовъдство, пчеларство, ловен туризъм, търговия с лечебни растения, дърводобив и др.
- **Обществено мнение.** Доколко постигането на дадена цел съвпада с първостепенните желания на населението в общината. Източник на информация по този критерий могат да бъдат както специално направени социологически проучвания, така и натрупания опит от лицата, извършващи оценката в резултат на общуването.
- **Степен на влияние и контрол на местните власти.** Доколко постигането на дадена цел е в обхвата на законовите компетенциите и организационните и финансови възможностите на общинските органи да повлияят за реализация на целта.

- **Изпълнение на законови разпоредби.** Доколко постигането на дадената цел е в изпълнение на задължения, произтичащи от нормативни актове.

3.1.8. Установяване на измерители (индикатори) за достигане на целите.

След като са формулирани специфичните стратегически цели, е необходимо да се изработят конкретните измерители, които да следят за изпълнението на тези цели. Измерителите са показателите, които указват пътя към подобряване или съхраняване състоянието на околната среда и посочват, дали избраната посока на действие е вярна или не. При разработването на ОПООС те проследяват дадена информация и са необходим инструмент за оценяване на напредъка към определените цели. При разработване на ОПООС, избраните измерители (индикатори) могат да бъдат:

- Индикатори за натиск: емисиите във въздуха, водите и почвата от различни източници на замърсяване (промишленост, автомобилен и воден транспорт, селско стопанство, домакинства и др.);
- Индикатори за състояние - параметри, отразяващи качеството на въздуха, водите, почвите в дадената община (от Анализ на средата);
- Индикатори за реакция - усилията от страна на тези които осъществяват програмата при източниците на замърсяване: брой одобрени доклади за оценка на въздействието върху околната среда, брой одити на действащи промишлени предприятия, количество рециклирани отпадъци и др.

Изборът на такъв тип индикатори дава възможност да се следят и оценяват постигнатите резултати при изпълнението на програмата комплексно, анализирайки състоянието на околната среда, замърсяването от определени източници и прилагане на мерки за постигане на целите на програмата.

3.1.9. Изработване на стратегия, чрез определяне и оценка на алтернативите за постигане на целите.

Разработването на различни алтернативи е едно от основните предимства на стратегическото планиране като подход при създаването на общински програми за опазване на околната среда. Многовариантността на решенията предполага и многовариантност на възможните подходи. При определяне на различните алтернативи се предполага различно използване на наличните ресурси.

Целта е от определения набор от алтернативи за постигане на всяка от целите да подберем тази от тях или комбинацията на тези от тях, чрез които да достигнем целта.

3.1.10. Изработване на работен план за реализация на избраната стратегия.

На този етап избраната стратегия се детайлизира на задачи и дейности, необходими за цялостната реализация на избраната стратегия. За всяка задача се определя срок за изпълнението ѝ, както и отговорните лица и служби.

Приключването на задача, свързана с дадена дейност, трябва да доведе до приключването на дейността, а приключването на всички дейности трябва да доведе до изпълнението на стратегията.

3.1.11. Реализация на общинската програма: мониторинг, контрол, оценка и актуализация.

С предишния етап приключва разработването на общинската програма за опазване на околната среда, след което започва нейната реализация. За да се изпълнява тя успешно обаче, се изисква да се приложи система за мониторинг и контрол на изпълнението на програмата. Необходимо е да се извърши оценка и от крайния ефект на нейното изпълнение,

както и периодичната ѝ актуализация в случаите на промяна в обстоятелствата или необходимост от корекция на целите.

Програмният мониторинг и контрол е тази част от програмата, която следи за правилното изпълнение на избраната стратегия по отделни действия, които обикновено са детайлно изброени в плана за действие. Системата на програмния мониторинг и контрол осигурява необходимите за ръководителя инструменти, които позволяват да се определи дали общината се приближава към планираните стратегически и управленски цели, да бъдат отбелязани отклоненията от плана достатъчно рано, за да бъде възможно тяхното коригирани.

Много важен въпрос при разработването на системата за програмен мониторинг и контрол е този, свързан с периода, в който следва да се планират отделните действия. В практиката този период е периода от стартирането до времето, предвидено за актуализация на програмата. От тази гледна точка актуализацията се явява рамка за системата на мониторинг. От друга страна, при изграждането на системата за мониторинг и при планирането на различни коригиращи действия, следва да се предвиди и възможност при големи отклонения от първоначално очакваното да се извърши актуализация на програмата за опазване на околната среда, което да я направи адекватна с променените условия било те външни или вътрешни.

4. Разработване на общинска програма за опазване на околната среда в община Садово за периода 2021-2028г. .

Общинската програма за опазване на околната среда (ОПООС) се разработва на основание чл. 79 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и се одобрява от Общинския съвет. Основните задачи, които се поставят с програмата, са свързани с настоящите проблеми по опазване на средата, бъдещите мероприятия за намаляване на вредните последици от човешката дейност, както и изготвяне на работен план, съдържащ схеми и организация на изпълнение, начини на финансиране, отговорни звена, методи за контрол, превантивни дейности.

Настоящата Програма се разработва и се базира на анализа и изводите в предходни разработки на общински екологични, стопански, финансови и други проучвания и документи за Община Садово. Целите на програмата се свеждат до:

- Акцентиране върху най-важните екологични проблеми на общината;
- Сравняване и привеждане в съответствие на проблемите с националните и европейски приоритети;
- Обвързване на бъдещите проекти на общината и мероприятия в програмата с националните, световни тенденции и стратегии по управление на околната среда;
- Създаване на организация за насочване на силите на общинските и държавни органи, частния бизнес, граждански сдружения, научни организации и гражданството към изпълнение на заложените в плана приоритетни мерки;
- Откриване на източници за финансиране (национални, оперативни програми, външни фондове и др.международни източници).

Разработката не фиксира строго параметри и мероприятия, а е програма с отворен статут с периодично доразвиване и разширяване на обхвата, в съответствие с настъпилите промени в приоритетите на Община Садово, в екологичното законодателство и в стратегическото развитие на държавата, засягащо общината.

Избраният подход за разработването на програмата съответства на одобрените от МОСВ методически указания, като основния използван апарат е стратегическото планиране, почиващо на SWOT анализ.

Общата дългосрочна генерална стратегическа цел е:

"Поддържане и подобряване на качеството на живот на населението в общината, чрез осигуряване на здравословна и благоприятна околна среда и запазване на богатото природно наследство, чрез устойчиво управление на околната среда".

II. АНАЛИЗ НА СРЕДАТА

2.1. Природо-географски и териториално-административни фактори

2.1.1. Местоположение, съседни общини

Като част от Южен централен район община Садово попада в югоизточната част на Пловдивска област. Заема площ от 192,9 кв.км, които представляват 3 % от територията на областта и 0,17 % от територията на страната. Землището ѝ граничи на изток с

територията на община Първомай, на север с общините Марица, Раковски и Братя Даскалови, на запад с общините Пловдив и Родопи, а на юг с община Асеновград.

Център на общината е гр.Садово обединяващ икономическите, административните и културно - просветни функции и 11 села – Ахматово, Богданица, Болярци, Караджово, Катунца, Кочеве, Милево, Моминско, Поповица, Селци и Чешнегирово. Населението на Общината възлиза на 14 841 жители. Градът е в близост до р. Марица, на 18 км източно от гр.Пловдив. Природните ресурси и географското положение са едни от важните фактори, оказващи влияние върху развитието на общината. Положителна роля има благоприятното геостратегическо положение по отношение на основните потоци от стоки и пътници.

Община Садово се намира в източната част на Пловдивско - пазарджишкото поле на Горнотракийската низина и принадлежи административно към Пловдивска област и Южен централен район за планиране.

До 2005 год. общината попада в категорията изостанал селски район . След 2006 год. до сега, според определящите статистически показатели тя е в групата на районите извън обхвата на целенасочено въздействие.

Разположението на община Садово в най-активната част на Южен централен регион, преминаването през нейната територия на европейския магистрален път Е-80 и железопътното направление СЕ-70, свързващи Западна Европа с Близкия Изток и Азия, /добрата транспортна достъпност до всички части на страната/, развиващият научно - изследователска и производствена дейност Институт по растителни и генетични ресурси - Садово, непосредствената близост до гр.Пловдив и попадането на част от общината в една от осите на активно влияние на Община Пловдив, както и предприемчивостта на местния бизнес са предпоставките, които ще продължат да благоприятстват социално-икономическото ѝ развитие.

Наред с това разпокъсаното, ниско ефективно земеделие, недостатъчно развитите канали производство - реализация, разрушените икономически зони около населените места, незадоволителното състояние или липсата на инженерна и подлежащата на рехабилитация социална инфраструктура, високото равнище на безработица, влошената демографска характеристика се явяват проблемите, които стоят пред превръщането на общината в място привлекателно за живот и развитие

2.1.2.Релеф и поземлени ресурси

Ситуирана в Тракийското поле ,с координати 49⁰ 9' N и 24⁰ 57 S и надморска височина 150 - 160 м., общината попада в оградена от планини и възвишения територия, които с

полето формират една голяма коритовидна морфоструктура. Тези оградни планини са от северозапад Същинска и Сърнена Средна гора, на изток са Чирпанските възвишения и възвишенията на Драгойна и Мечковец, от юг полето е оградено от склона на Родопи, от запад са източните склонове на Рила.

Община Садово се намира в Маришката разломна зона и е с геоложка възраст горна креда. От процесите с внезапно действие е характерна високата земетръсна активност за региона, която се обуславя от силно разломената основа на Горнотракийската депресия, нейният клеткообразен строеж и движенията на земната кора, протичащи с различна скорост. Съгласно прогнозното сеизмично райониране на България, проучваният район попада в област с девета степен на сътресяемост за 1000 годишен период. При евентуално силно земетресение може да се очаква възникването на вторични неблагоприятни инженерно - геоложки явления и деформации в земната среда, допълнителни напуквания и разрушения на сгради и съоръжения, които не са фундаментирани в съответствие с изискванията за земетръсната активност на района.

Община Садово се характеризира с равнинен и хълмист облик на ландшафта, слабо разчленен и заоблен, което определя релефа като спокоен. По - голямата част от територията на общината е със слаб наклон от юг на север към поречието на р.Марица и е заета от земеделски земи. Останалата площ предимно в югоизточната част е доминирана от хълмове и падини с преобладаваща дървесна и ливадна растителност. Ориентацията на склоновете, падините и възвишенията, теченията на реките, разположението на равнинните площи, предопределят възникването на населените места, тяхната застройка, нейната плътност, ориентация и характер, ориентацията на уличната мрежа, наличието или отсъствието на растителност, водни площи, изкуствени покрития и т.н .

Почвени ресурси и почвено плодородие

Община Садово попада в преходната геоморфоложка област на Средна България. Почвите са формирани под влияние на южната ксеротермална лесостеп и температурно-водният им режим е мезо - ксеричен (топъл и сух).

Видовете почвите в община Садово са: канеловидна смолница - в Садово, Чешнегирово, Поповица , Милево, Селци, Моминско, Караджово; ливадно-канелени в с. Катунца, излужени канелено-горски Селци, Богданица, Чешнегирово, Ахматово, Болярци, ливадно чернозем- смолници Кочево, канелено - подзолисти и ерозирани излужени - канелени Садово и Катунца, а по поречието на река Марица са разположени алувиално-ливадни почви .

Поземлени ресурси

Баланс на земята в община Садово

Община	Общо - дка	Вид територии							
		Земеделски територии			Горски територии и	урбаниз ирани територии	Водни течен и водни площи	Територи и за добив на полезни изкопае ми	Територ ии за транспо рт и инфрас структур а
обща площ	в т.ч. обраб. Площ	от тях поливни площи							
Област Пловдив	5972891	3449048	2766694	1127568	1862425	266330	170388	173315	51385
Садово	192859	159120	140264	64097	5683	11343	9520	3478	3715

Областна служба „Земеделие“ – Пловдив

Земеделски земи според формата на собственост

земеделска земя /ха/	в т.ч.			
	Държавна собственост /ха/	Общинска собственост /ха/	Частна собственост /ха/	друга/ха/
14623,400	333,743	1417,700	9933,228	2938,729

Областна служба „Земеделие“ – Пловдив

Разпределение на горския фонд в Община Садово по населени места.

- с.Ахматово - 82,0374 ха
- с.Богданица - 164,7407 ха
- с.Милево - 57,3885 ха с.Моминско - 1,0665 ха
- с.Поповица - 111,9108 ха
- с.Селци - 7,2478 ха
- с.Чешнегирово - 165,8442 ха
- с.Катуница - 16,8731 ха

2.1.3.Климат

Община Садово попада в климатичния район на Източна средна България, умерено - континентална подобласт на Европейско - континенталната област. Климатът е преходно-континентален със средиземноморско влияние.

Пловдивското поле, в което попада общината, е формирано като класическа алувиална низина от река Марица и нейните притоци. Оградеността му с планини от юг на север и запад и откритостта на изток – югоизток определя пловдивския въздушен басейн и обуславя спецификата на физическите процеси в него. Специфични особености на термичния режим са честите преходи на температурите на въздуха през 0°C, малкия брой на студените дни през зимата и значителен дял на сухите дни през лятото /35-45% от дните през юли и август/.

В община Садово зимата е сравнително мека и топла. Средният годишен брой на дни със снежна покривка е 32,4 дни, валежите от сняг не са обилни. Отрицателни стойности на температурата се постигат още през декември, а средната минимална температура за януари е в границите от – 4.4 до -5,0 градуса, Средната януарска температура е от – 1,5°C до + 1°C. Пролетните температури на въздуха сравнително бързо нарастват, достигайки средни стойности 10-12°C, а максимални до 23,0°C. Още по-бърз е прехода към типично летните температури. Средната юлска температура е 23 – 24°C, а максималната лятна достига до 42°C. В гр. Садово на 5.VII.1916 година е измерена най-високата за страната максимална температура от 45,2°C. През есента се наблюдава спад по отношение на средните месечни температури с около 11°C.

Средната годишна температура за общината е 12,3°C, относителната влажност е 71,2%, а средното атмосферно налягане – 997,5 hPa. Средната продължителност на слънчевото греене / в часове/ е едно от най-големите в страната – 2293,8 часа за годината, като през юли то достига 330,3 часа, а най-ниско е през януари – 81,7 часа.

Особеностите на местния ландшафт в тесни граници обособяват зони с микроклимат, обхващащи поречията на реките и микроязовирите където благодарение на въздушните течения и изпаренията от водната площ през горещите летни дни влажността на въздуха се увеличава с 10-15%, а температурите се понижават с 3-4 градуса.

Пловдивското поле е район с орографски предопределени ниски стойности на валежите. Данните предоставени от станция Садово показват, че главният максимум на валежите е през май-юни, вторичният през декември; главният минимум е през август, а вторичният -

през февруари. Общото годишно количество на валежите от 551мм е недостатъчно за развитие на земеделско производство при не поливни условия.

Вятърът е климатичен елемент с изключително значение за естествената вентилация на въздушния басейн на всяко селище. Градиентът на скоростта във височина е различен, в зависимост от термодинамичната статификация на атмосферата в определен момент. Данните предоставени от станция Садово се отнасят за височина от 10м. и налагат извода, че не винаги може да се разчита на естествената вентилация на въздушния басейн над разглеждания регион.

Средна месечна скорост на вятъра в м/с

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	год
1,3	1,6	1,4	1,6	1,3	1,1	1,1	1,1	1,0	0,8	1,0	1,1	1,2

Източник: Община Садово

Средната месечна скорост на вятъра се изменя от 0,8 до 1,6 м/с, като средногодишната стойност е 1,2 м/с. В гр.Садово доминиращият западен вятър достига до 4,5м/с. В същата станция е установено, че в 95% от случаите с вятър скоростите са в диапазона 0 – 5м/с, в 4,4% от случаите скоростта е между 6 и 9м/с и едва 0,5% - над 10-13 м/с. Разработките за повторямост на вятъра по скорост показват, че 50% обезпеченост имат стойностите 1,1 м/с средно месечно.

2.2. Данни и информация отнасящи се до околната среда

Състоянието на околната среда в община Садово е пряко свързано с урбанизацията на територията, използването на ресурсите ѝ, развитието на промишлеността, дългогодишните дейности в селското и горското стопанство, степента на влаганите инвестиции в инфраструктурата и пречистването на отпадъчните води.

Контролът върху състоянието на околната среда се провежда по компоненти на средата и фактори в съответствие с поредицата от специализирани закони за управление на околната среда, приети през последните години за сближаване със законодателството на ЕС.

2.2.1. Атмосферен въздух

Оценката на качеството на атмосферния въздух (КАВ) се извършва за основните контролирани показатели - прах, фини прахови частици (ФПЧ), серен диоксид, азотен диоксид, тежки метали, както и за други специфични замърсители, съгласно Закона за чистотата на атмосферния въздух.

Съществен принос към наднормените нива на ФПЧ10 имат: широкото използване на твърди горива (дърва и въглища) за битово отопление (48%), неблагоустроените селищни територии, неподдържането на уличната мрежа, топлоелектрическите централи, промишлените инсталации и транспорта. Допълнителен принос към замърсяването на атмосферния въздух с прахови частици оказва и влиянието на неблагоприятните климатични условия в страната като слабо разреждане на локално емитираните замърсители в резултат на ниски скорости на вятъра (под 1,5 м/сек.), както и продължителни засушавания.

Допълнителен принос за замърсяването на въздуха има интензивния поток от пътни транспортни средства, преминаващи по първокласен път Е – 80 и експлоатацията на парните централи на отделните предприятия на територията на общината;

В общинската програма по КАВ са планирани мерки за подобряване качеството на въздуха, като се изпълняват мерки в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен период на изпълнение.

Част от мерките по отношение на битово отопление и отопление на обществени сгради са свързани с:

- изготвяне и изпълнение на проекти за повишаване на енергийната ефективност на общински сгради;
- изпълнение на проекти за подмяна на горивни инсталации в общински сгради за работа с възобновяеми енергийни източници и/или алтернативни горива;
- изготвяне и изпълнение на проекти за подмяна на неефективни по отношение на КАВ форми на отопление на жилищни сгради;
- проучване и реализиране на възможности за подпомагане на социално слаби граждани с по-качествени твърди горива, които са нискоемисионни характеристики;
- засилени проверки в кварталите за нерегламентирано изгаряне на гуми, пластмаси и др.;
- засилени проверки на строителните обекти.

Част от мерките по отношение на транспорта, включват:

- увеличаване на контрола по спазване на определения маршрут за движение на товарните автомобили, превозващи строителни отпадъци и/или земни маси до съоръжения/площадки, отговарящи на изискванията на ЗУО;
- разширяване и поддържане на градската транспортна схема, включваща оптимизация на комуникационните потоци и обособяване на еднопосочно движение, където е приложимо;
- оптимизиране на движението на светофарно регулираните кръстовища, чрез:
- въвеждане на система за адаптивно управление па графика (интелигентна система за управление на трафика) и въвеждане на приоритизация на автомобилите на спешните служби и градски транспорт;
- текущ и основен ремонт на пътната и тротоарна настилка на територията на общините, включени в РОУКАВ „Агломерация Пловдив“;
- инициране на предложение за въвеждане на по-строг контрол върху контролно - техническите пунктове за периодични прегледи на пътни превозни средства, по отношение, извършването на прегледи на превозни средства с дизелови и бензинови двигатели за наличие на пречистващи отработените газове системи, включително отнемане на разрешението за извършване на дейността;
- повишаване привлекателността на градския транспорт;
- създаване, възстановяване и поддържане на зелени площи в прилежащи зони около транспортната инфраструктура, включително и използване на рекултивационни мрежи за укрепване на почвата;
- поетапно увеличаване честотата на миене на уличната мрежа с включване на вътрешно-кварталните улици в зависимост от атмосферните условия;
- ежегодно извършване на залесителни мероприятия върху ерозирани и замърсени терени.

В резултат на мерките, които общините изпълняват през последните години се наблюдава значително намаляване на замърсяването на атмосферния въздух.

Качество на атмосферния въздух: Контролираните обекти са 25 бр. В общината се наблюдава реализация на инвестиционни намерения, предвиждащи изграждане на оранжерийни комплекси, потенциални източници на вредни вещества в атмосферния въздух. На този етап използваните топлоенергийни източници към оранжерийните

комплекси работят предимно на въглища. Инсталираната топлинна мощност е под 500 kW и нормативно операторите нямат задължение да извършват измервания на вредностите, които се изпускат в атмосферата. В един обект – за производство на електрическа и топлинна енергия чрез комбинирано използване на биомаса е установено превишение на нормите за допустими емисии на РИОСВ – Пловдив: Доклад за състоянието на околната среда през 2020 г. 35 вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обект на „Елит-95“ ООД, разположен в с. Поповица. За установеното нарушение на оператора е наложена текуща санкция, която е действаща и към момента.

На територията на общината е разположен един обект, който попада в обхвата на Директива 2010/75/Европейския парламент и Съвета относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) – Инсталация за производство на дехидратиран спирт, с. Катунца на „ВП Брандс Интернешънъл“ АД, гр. Пловдив. Проведените контролни измервания на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферата, показват неспазване на определените в комплексното разрешително норми за допустими емисии. В тази връзка на оператора е наложена текуща санкция, която се обжалва

РИОСВ – Пловдив: На 10.11.2020 г. в 13:25 часа на „зелен телефон“ на РИОСВ-Пловдив е постъпил сигнал за възникнал пожар на територията на „Манипулационен цех за преработка на плодове и зеленчуци“, разположен в с. Катунца, общ. Садово, обл. Пловдив. При проверката е установено, че пожарът е локализиран в границите на обекта. Извършено е измерване на КАВ с GASMET по време на пожара, а в 21:15 часа на 10.11.2020 г. е позиционирана МАС в селото за измерване на КАВ, като измерването е продължило до 16.11.2020 г. Резултатите от измерването с МАС показват завишени стойности по показател ФПЧ10 във вечерните часове от 18:00 до 20:00 часа от 10.11.2020 г. до 15.11.2020 г. Пожарът е потушен на 11.11.2020 г.

2.2.2. Води

Качество на водата

Замърсяването на повърхностните води на територията на община Садово е в резултат от заустените в реките канализационни мрежи и производствени отпадъчни води. Допълнително замърсяване на повърхностните води се получава вследствие на неекологосъобразно извършване на стопански дейности (животновъдство) в селищата без канализационна мрежа.

Повърхностните и подземни води се замърсяват и от експлоатираните неорганизираните сметища на територията на общината чрез атмосферните води, които се отичат към естествените водоизточници или се просмукват в подземните водни хоризонти и предизвикват значително, а в някои случаи и трайно замърсяване.

Общият обем на водните ресурси на територията на общината се характеризира с ярко изразени годишни колебания. За нуждите на населението и бизнеса се използват главно изворните водохващания – каптажи, като общият дебит на водоизточниците варира в доста широки граници

Кратка обобщена информация за обектите, източници на отпадъчни води:

По-малки селищни пречиствателни станция, изградени и въведени в експлоатация са на село Кочово в община Садово. Пречиствателната станция на село Кочово е предадена за експлоатация на „В и К“ ЕООД, Пловдив. Голяма част от малките станции имат голям капацитет за пречистване на допълни количества отпадъчни води и не са натоварени.

Кратка обобщена информация за обектите, формиращи отпадъчни води и заустваци във водни обекти и включени в „Информационната система за разрешителни и мониторинг при управлението на водите”, подлежащи на задължителен контрол през 2020 г.:

Инсталация за производство на спирт, "ВП Брандс интернешънъл " АД гр.Пловдив, Катунца Садово, общински отводнителен канал Марица
Кланица за водоплаващи "Галус 2004" ЕООД гр. София, Садово, общински отводнителен канал, Марица.

Манипулационен пункт за преработване на плодове и зеленчуци "Куминяно фрут" ООД , с. Катунца Садово, общински отводнителен канал, Марица

Контрол на обекти, с промишлени дейности, включени в Приложение No 4от Наредба No 2 от 08.06.2011 г. и формиращи биоразградими промишлени отпадъчни води:

Големи промишлени обекти от хранително-вкусовата промишленост има на територията на община Садово в с. Катунца-„Инсталация за производство на спирт“ на „ВП Брандс интернешънъл“ АД и „Манипулационен пункт за преработване на плодове и зеленчуци“ на „Куминяно фрут“ ООД, Кланица за водоплаващи птици на „Галус 2004“ ЕООД.

Извършените проверки и на обекти с издадени разрешителни за заустване на основание чл. 26.ал.3 от Наредба No 2 от 8.06.2011 г. за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване /ДВ, бр. 47 от 21.06.2011г./ са включени в плана на инспекцията. При проверките са взети проби отпадъчни води от пунктове посочени в РЗ и КР. При констатирано превишаване на индивидуалните емисионни ограничения, както и при неспазване на условията в тях са приложени административнонаказателни мерки, предвидени в законодателството по водите иЗООС.

Обекти с изградени ПСОВ и локални пречиствателни съоръжения, които не работят ефективно

Част от изградените локални пречиствателни съоръжения за производствени отпадъчни води, поради недобра експлоатация и др. причини, работят с променлив ефект на пречистване, което определя тези обекти като рискови по компонент води. Те са поставени на засилен контрол, като се прилагат всички административно -наказателни мерки, предвидени в законодателството по водите и ЗООС, за ограничаване на замърсяването от тях.

Преустановено е замърсяването на водоприемника, поради което е и отменена наложената текуща санкция по чл. 69 от ЗООС.„Галус-204” ЕООД гр. София обект „Птицекланица” с. Милево, община Садово. Отпадъчните производствени и битови води заустват в общински отводнителен канал. За превишаване на ИЕО има наложена текуща санкция, която със Заповед е спряна поради преустановяване на замърсяването на водоприемника. Изградена и въведена в експлоатация е нова пречиствателна станция за отпадъчните вои-битово0фекални и производствени.

Стопанските субекти, от дейността на които се формират биоразградими промишлени отпадъчни води (съгласно Приложение 4 към чл. 35, ал. 2 на Наредба 2 за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване)-Големи промишлени обекти от хранително-вкусовата промишленост има на територията на община Садово в с. Катунца-„Инсталация за производство на спирт“ на „ВП Брандс интернешънъл“ АД и „Манипулационен пункт за преработване на плодове и зеленчуци“ на „Куминяно фрут“ ООД, Кланица за водоплаващи птици на „Галус 2004“ ЕООД.

2.2.3. Почви и нарушени терени

Територията на област Пловдив включва голямо разнообразие на почвени типове, но преобладаващи са канелено-горските, чернозем-смолниците и алувиалните почви, което подчертава интензивния характер на селското стопанство.

В района на РИОСВ - Пловдив са разположени постоянни пунктове за контрол на почвите, които са определени в зависимост от източника и вида на замърсяването и са част от Националната система за мониторинг на околната среда /НСМОС/, с цел провеждане на мониторинговата дейност в подсистема "Земи и почви".

През 2019 г. пробовземане се извърши от пунктове, определени от ИАОС.

Пробите се анализират от РЛ - Пловдив към ИАОС по следните показатели: Р11, олово, кадмий, мед, цинк, арсен въглерод, азот и фосфор. През 2019 г. е извършено пробонабиране и анализ от всички пунктове, които са част от мониторинга 16X16 км /първо ниво/. Към настоящия момент все още не са приключили всички анализи.

През 2019 г. не се изпълняват проекти и мероприятия за подобряване състоянието на установени засолени или вкислени почви.

Ерозия на почвите - Не са констатирани и не са постъпвали сигнали за ерозирали почви и не се изпълняват проекти за подобряване състоянието на съществуващите такива. Дейностите по предотвратяване на почвената ерозия основно се финансират от МЗХ. През 2019 г. не са финансирани проекти против ерозията и не са известни такива, които се изпълняват на контролираната от РИОСВ - Пловдив територия. За дейностите по проучване и предотвратяване на почвената ерозия компетентни органи са МЗГ и ДАГ.

Нарушаване на земите и почвите от добивната промишленост:

На територията контролирана от РИОСВ - Пловдив се осъществява добив на строителни материали по открит кариерен способ. В резултат на добивните дейности в началото на 2011 г. са нарушени 92,26 ха земи. Към 2010 г. са нарушени 4,90 ха земи и рекултивирани - 40,00 ха. С измененията на Закона за подземните богатства от март 2011 г., Министерство на икономиката, енергетиката и туризма е държавният орган, отговорен за упражняване на контрол върху дейностите по добиване на подземни богатства, включително и изпълнението на проекти за рекултивации.

През последните години са установени трайни положителни тенденции по отношение на цялостния процес на управление на складовете за излезли от употреба продукти за растителна защита /забранени, с изтекъл срок на годност и др. пестициди/.

На ежегоден контрол и мониторинг подлежат складове, в които залежават забранени и негодни за употреба продукти за биологична защита. Извършени са проверки на всички складове и стоманено-бетонени контейнери.

Като цяло почвите в община Садово не са замърсени. Локално замърсяване се отчита в близост до Е – 80, свързано с отделяните от автомобилния транспорт емисии и твърди частици. Частично нарушаване на екологичните характеристики на почвите има в териториите граничещи с експлоатираните сметища.

2.2.4. Защитени територии и биоразнообразие

Защитени зони:

Марица Първомай - Защитена зона по директивата за птиците

Площ: 11513.09 хектара

Местоположение:

Област: Пловдив, Община: Първомай, Населено място: гр. Първомай, с. Бяла река, с. Винаща, с. Градина, с. Добри дол, с. Караджалово, с. Крушево; Община: Раковски, Населено място: с. Белозем, с. Чалькови; Община: Садово, Населено място: с. Милево, с. Поповица, с. Селци; Област: Стара Загора, Община: Братя Даскалови, Населено място: с. Мирново; Община: Чирпан, Населено място: гр. Чирпан, с. Зетъво, с. Златна ливада; Област: Хасково, Община: Димитровград, Населено място: с. Великан, с. Скобелево, с. Сталево, с. Ябълково

Документи за обявяване: Заповед No.РД-909 от 11.12.2008 г., бр. 13/2009 на Държавен вестник 2-1-2081-909-2008

Цели на обявяване: Опазване и поддържане на местообитанията на посочените в видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние; Възстановяване на местообитанията на видове птици, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

Предмет на опазване (видове и местообитания):

1. Малък воден бик (*Ixobrychus minutus*), Нощна чапла (*Nycticorax nycticorax*), Малка бяла чапла (*Egretta garzetta*), Голяма бяла чапла (*Egretta alba*), Червена чапла (*Ardea purpurea*), Черен щъркел (*Ciconia nigra*), Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Поен лебед (*Cygnus cygnus*), Белоока потапница (*Aythya nyroca*), Черна каня (*Milvus migrans*), Морски орел (*Haliaeetus albicilla*), Орел змияр (*Circaetus gallicus*), Малък креслив орел (*Aquila pomarina*), Малък орел (*Hieraaetus pennatus*), Малък сокол (*Falco columbarius*), Ливаден дърдавец (*Crex crex*), Малък горски водобегач (*Tringa glareola*), Речна рибарка (*Sterna hirundo*), Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), Синявица (*Coracias garrulus*), Черен кълвач (*Dryocopus martius*), Полска бърбица (*Anthus campestris*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Малък корморан (*Phalacrocorax rugosus*), Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*), Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), Белочела сврачка (*Lanius nubicus*), Голям маслинов присмехулник (*Hippolais olivetorum*);

2. Малък гмурец (*Tachybaptus ruficollis*), Голям корморан (*Phalacrocorax carbo*), Сива чапла (*Ardea cinerea*), Ням лебед (*Cygnus olor*), Голяма белочела гъска (*Anser albifrons*), Зимно бърне (*Anas crecca*), Зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*), Голям ястреб (*Accipiter gentilis*), Малък ястреб (*Accipiter nisus*), Обикновен мишелов (*Buteo buteo*), Северен мишелов (*Buteo lagopus*), Черношипа ветрушка (Керкенец) (*Falco tinnunculus*), Воден дърдавец (*Rallus aquaticus*), Зеленоножка (*Gallinula chloropus*), Лиска (*Fulica atra*), Стридожд (*Haematopus ostralegus*), Речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*), Обикновена калугерица (*Vanellus vanellus*), Средна бекасина (*Gallinago gallinago*), Голям горски водобегач (*Tringa ochropus*), Пчелояд (*Merops apiaster*), Брегова лястовица (*Riparia riparia*).

Режим на дейности:

- Забранява се премахването на характеристики на ландшафта (синори, единични и групи дървета) при ползването на земеделските земи като такива;

- Забранява се залесяването на ливади, пасища и мери, както и превръщането им в обработваеми земи и трайни насаждения;
- Забранява се използването на пестициди и минерални торове в пасища и ливади;
- Забранява се паленето на тръстикови масиви и крайречна растителност;
- Забранява се намаляването площта на крайречните гори от местни дървесни видове.

Припокриване (частично или пълно): Защитена местност: Находище на блатно кокиче;
Защитена местност: Шарения остров.

Река Чая - Защитена зона по директивата за местообитанията.

Местоположение:

Област: Пловдив, Община: Асеновград, На селено място: гр. Асеновград, Община: Родопи, Населено място: с. Крумово, с. Ягодово, Община: Садово, Населено място: с. Катунцица.

Тип: Защитена зона по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Предмет на опазване (видове и местообитания):

- *Безгръбначни:* Бисерна мида (*U. crassus*); Бръмбар рогач (*L. cervus*); Вертиго (*V. angustior*); Вертиго (*V. moulinsiana*).
- *Рибни:* Балкански щипок (*S. aurata*); Горчивка (*Rh. sericeus*); Маришка мряна (*B. plebejus*); Обикновен щипок (*C. taenia*).
- *Земноводни и влечуги:* Голям гребенест тритон (*T. karelinii*); Жълтокоремна бумка (*B. variegata*); Жълтокоремна бумка (*B. variegata*); Об. блатна костенурка (*E. orbicularis*); Червенокоремна бумка (*B. bombina*);
- *Бозайници, без прилети:* Видра (*L. lutra*); Лалугер (*S. citellus*); Пъстър пор (*V. peregusna*).
- *Прилети:* Голям нощник (*M. myotis*); Голям подкованос (*Rh. ferrumequinum*); Дългопръст нощник (*M. saraccinii*); Дългоух нощник (*M. bechsteinii*); Остроух нощник (*M. blythii*).

Река Марица - Защитена зона по директивата за местообитанията

Тип: Защитена зона по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Площ: 14 693,10 ха

Местоположение: Област: Пазарджик, Община: Белово, Населено място: гр. Белово, с. Дъбравите, с. Мененкьово, Община: Пазарджик, Населено място: гр. Пазарджик, с. Величково, с. Говедаре, с. Звъничево, с. Мирянци, с. Мокрище, с. Огняново, с. Синитово, с. Хаджиево, Община: Септември, Населено място: гр. Ветрен, гр. Септември, с. Бошуля, с. Виноградец, с. Злокучене, с. Карабунар, с. Ковачево
Област: Пловдив, Община: Марица, Населено място: с. Костиево, с. Маноле, с. Рогош, Община: Пловдив, Населено място: гр. Пловдив, район Западен, район Северен, Община: Първомай, Населено място: гр. Първомай, с. Винаца, с. Градина, с. Добри дол, с. Караджалово, с. Крушево, Община: Раковски, Населено място: с. Белозем, с. Чалъкови, Община: Родопи, Населено място: с. Оризари, с. Цалапица, с. Ягодово, Община: Садово, Населено място: с. Катунца, с. Милево, с. Поповица, с. Селци, с. Чешнегирово, Община: Стамболийски, Населено място: гр. Стамболийски, с. Ново село, с. Триводици, Област: Стара Загора, Община: Братя Даскалови, Населено място: с. Мирово, Община: Чирпан, Населено място: с. Зетьово, с. Златна ливада, Област: Хасково, Община: Димитровград, Населено място: гр. Димитровград, с. Брод, с. Великан, с. Златополе, с. Крум, с. Радиево, с. Райново, с. Скобелево, с. Сталево, с. Черногорово, с. Ябълково, Община: Любимец, Населено място: гр. Любимец, с. Георги Добрево, с. Йерусалимово, Община: Свиленград, Населено място: гр. Свиленград, с. Генералово, с. Капитан Андреево, с. Момково, Община: Симеоновград, Населено място: гр. Симеоновград, с. Константиново, с. Свирково, Община: Харманли, Населено място: гр. Харманли, с. Бисер, с. Българин, с. Доситеево, с. Преславец, с. Рогозиново, с. Шишманово, Община: Хасково, Населено място: с. Нова Надежда

Предмет на опазване (видове и местообитания):

1. *Природните местообитания* – алувиални гори от черна елша (*Alnus glutinosa*) и планински ясен (*Fraxinus excelsa*) крайречни смесени гори от летен дъб (*Quercus robur*), бял бряст (*Ulmus laevis*), планински и полски ясен (*Fraxinus excelsior*, *F. angustifolia*), крайречни галерии от бяла върба (*Salix alba*) и бяла топола (*Populus alba*) и др.

2. *Местообитание на редица редки и защитени животински видове* от бозайниците са лалугер (*Spermophilus citellus*), видра (*Lutra lutra*), мишевиден сънливек (*Myomimus roachi*), от земноводните и влечугите червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), южна блатна костенурка (*Mauremys caspica*), шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), голям гребенест

тритон (*Triturus karelinii*), а от рибите распер (*Aspius aspius*), маришка мряна (*Barbus plebejus*), обикновен щипок (*Cobitis taenia*), балкански щипок (*Sabanejewia aurata*), горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*).

3. *Местообитание и място за гнездене и размножаване на редица редки и защитени видове птици*, включени в Приложение I на Директива 79/409/ЕЕС – тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*), ливаден блатар (*Circus pygargus*), малка бяла чапла (*Egretta garzetta*), осояд (*Pernis ptilorhynchus*), ръждива чапла (*Ardea purpurea*), земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), нощна чапла (*Nycticorax nycticorax*), голяма бяла чапла (*Egretta alba*), бял щъркел (*Ciconia ciconia*), черен щъркел (*Ciconia nigra*), малък воден бик (*Ixobrychus exilis*), гривеста чапла (*Ardeola ralloides*), ливаден дърдавец (*Crex crex*), малък креслив орел (*Aquila rapax*), орел змияр (*Circaetus gallicus*) и др.

Река Черкезица – Защитена зона по директивата за местообитанията

Площ: 144.75 хектара

Местоположение:

Област: Пловдив, Община: Асеновград, Населено място: с. Боянци, с. Избеглии, с. Козаново, с. Конуш, Община: Садово, Населено място: с. Ахматово, с. Богданица, с. Болярци, с. Поповица, с. Селци

Документи за обявяване: Решение No.122 от 02.03.2007 г., бр. 21/2007 на Държавен вестник 2-2-437-122-2007

Предмет на опазване (видове и местообитания):

- *Безгръбначни:* Бисерна мида (*U. stassus*); Бръмбар рогач (*L. cervus*); Офиогомфус (*O. cecilia*).
- *Риби:* Горчивка (*Rh. sericeus*); Маришка мряна (*B. plebejus*); Обикновен щипок (*C. taenia*).
- *Земноводни и влечуги:* Голям гребенест тритон (*T. karelinii*); Жълтокоремна бумка (*B. variegata*); Об. блатна костенурка (*E. orbicularis*); Смок (*E. sauromates*); Червенокоремна бумка (*B. bombina*).
- *Бозайници, без прилети:* Видра (*L. lutra*); Лалугер (*S. citellus*); Пъстър пор (*V. peregusna*).
- *Прилети:* Голям нощник (*M. myotis*).

Защитени територии:

Мъртвицата - Защитена местност

Местоположение:

Област: Пловдив, Община: Садово, Населено място: с. Поповица

Площ: 1.0 хектара

Местоположение: Община: Садово, Населено място: с. Поповица

Документи за обявяване: Заповед No.155 от 11.04.1978 г., бр. 36/1978 на Държавен вестник

Документи за промяна: Промяна в режима на дейностите със Заповед No.РД-559 от 12.07.2007 г., бр. 72/2007 на Държавен вестник ;

Цели на обявяване: Опазване на находище на бяла водна лилия.

Режим на дейности:

- Забранява се провеждането на отводнителни мероприятия;
- Забранява се въвеждането в езерото на неместни растителни и животински видове;
- Забранява се развъждането на риба за стопански цели;
- Забранява се развъждането на растителноядни видове риба;
- Забранява се навлизането на домашни животни в езерото;
- Забранява се извеждането на сечи, с изключение на санитарни;
- Забранява се паленето на огън;
- Забранява се замърсяването с отпадъци;
- Забранява се строителството;
- Забранява се търсенето, проучването и добивът на подземни богатства.

Фосилни находки - Природна забележителност

Местоположение: Община: Първомай, Населено място: с. Бяла река, с. Езерово, с. Православен; Община: Садово, Населено място: с. Ахматово, с. Богданица, с. Поповица, с. Селци

Площ: 9100.0 хектара

Документи за обявяване: Заповед No.36 от 11.01.1968 г., бр. 43/1968 на Държавен вестник.

Цели на обявяване: Опазване на вкаменелости от хоботни бозайници

Режим на дейности:

- Забранява се извършването на каквито и да било разкопки от частни лица и обществени учреждения и организации без разрешение на Министерството на горите и горската промишленост и катедрата по палеонтология при Софийския държавен университет;
- Забранява се чупенето, разрушаването и присвояването на случайно открити фосилни остатъци от хоботни бозайници от частни и служебни лица;
- Забранява се изкопаването на кости, зъби, хоботи и др. При обработка на почвата от тракторите, членовете на ТКЗС и други лица да се предават за съхранение в горското

стопанство, което от своя страна да уведомява своевременно Министерството на горите и горската промишленост.

2.2.5. Отпадъци

Битовите отпадъци се формират от жизнената дейност на хората. Трябва да бъде направена разлика и не трябва да се приема количеството генерирани битови отпадъци, като идентично на количеството събрани и извозени битови отпадъци, тъй като това е грешно като подход. Под внимание трябва да се вземат и да се отчетат, като генерирани, всички потоци битови отпадъци, независимо дали събирането им е организирано или възложено от общината или не е от общината. Дори и да липсва достоверна и статистически отчетена информация е необходимо под внимание да се вземат всички потоци битови отпадъци, генерирани на територията на общината-организациите по оползотворяване на отпадъците от опаковки, площадките за вторични суровини, производствени и търговски обекти, генериращи отпадъци, които предават на организации по оползотворяване или директно на преработвателни предприятия, производствени и търговски обекти, свързани с изискванията за разширена отговорност на производителя.

Съгласно Допълнителните разпоредби на ЗУО **битови отпадъци** са „отпадъците от домакинствата" и „подобни на отпадъците от домакинствата" (това са отпадъците, образувани от домакинствата, и отпадъците, образувани от фирми и други организации, които по своя характер и състав са сравними с отпадъците от домакинствата, с изключение на производствените отпадъци и отпадъците от селското и горското стопанство).

Количеството и съставът на отпадъците зависят от:

- Мястото на образуване;
- Стандарта на живот на населението и неговата култура;
- Степен на благоустроеност на населените места;
- Начин на отопление;
- Други фактори.

Като се изхожда от административно-териториалната и социално-икономическа характеристика на община Садово, основните източници на твърдите битови отпадъци се явяват:

- Домакинствата;
- Промислените предприятия;
- Търговски и обслужващи обекти.

На територията на общината, услугите по организирано събиране и транспортиране на битовите отпадъци от населените места, се изпълняват съгласно сключените договори с. Всички населени места от общината (100% от населението) са включени в системата по организирано сметосъбиране, като услугите се извършват по утвърдени графици и повторваемост на изпълнение.

Образувани и третиранни битови отпадъци в община Садово за периода 2015 - 2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Образувани битови отпадъци	6121,423	5839,334	6783,442	4068,370	4549,000	4892.060
Предадени за депонирани битови отпадъци	5976,388	5704,585	6639,481	3810,800	4587.932	4893.46
Предадени за предварително третиране битови отпадъци	94,041	99,189	125,878	226,559	43.660	61.820
Предадени за рециклиране битови отпадъци	50,994	35,560	18,083	31,011	5.268	6.769

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

Дял на населението, обхванато от системи за организирано сметосъбиране	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	14940	14773	14650	14504	14422	14841
Норма на натрупване	409,7	395,3	463	280,5	315,4	329,6

Събраните от територията на община Садово отпадъци се транспортират и депонират на територията на община Асеновград – Регионален център за обезвреждане на твърди битови отпадъци – гр. Асеновград. За целта Общината има сключен договор, който се преподписва ежегодно.

Количества събрани и третирани отпадъци за периода 2019-2020г.

Източник на отпадъците	Код на отпадъка		Количество 2019 - тон	Количество 2020 - тон
от общински системи за събиране на смесени битови отпадъци	20 03 01	Смесени битови отпадъци	4549,000	4 830, 240
от системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки	19 12 12	други отпадъци от механично третиране на отпадъци	43,660	61,820
от системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки	15 01 01	хартиени и картонени опаковки	2,616	3.432
от системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки	15 01 02	пластмасови опаковки	1,527	2.00
от системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки	15 01 07	стъклени опаковки	1,125	1.330
– от други системи за разделно събиране в т. пунктове, съдове, общински площадки по чл.19, ал.3, т.11 ЗУО	16 06 04	алкални батерии	0.389	1.203
– от други системи за разделно събиране в т.ч. пунктове, съдове, общински площадки по чл.19, ал.3, т.11 ЗУО	20 01 36	излязло от употреба електрическо и електронно оборудване	6.356	6.295

Изводи:

Анализът на отпадъците в община Садово показва, че през 2020г. показателя натрупване на отпадъци е е 329,6 кг/ж/г. т.е. стойността на показателя в общината е близка до средните за страната. Същевременно нормата на натрупване на отпадъци за общината е значително по-висока от средната за населени места с население от 3-25 хил.ж., която е 295,5 кг/ж./г., съгласно Методиката за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци, одобрена от МОСВ.

Друг важен аспект на анализа на отпадъците е свързан с определянето на общо генерираните отпадъци и нормата на натрупване на отпадъци. За целта към количеството на събраните смесени битови отпадъци е необходимо да бъдат добавени количествата на разделно събраните отпадъци от опаковки от организацията за оползотворяване на отпадъци, с която общината има договор, както и количествата, събрани в т.нар. пунктове за вторични суровини и директно събрани от търговските вериги. При определяне количеството на генерираните отпадъци се отива количеството генерирани отпадъци от обслужването на зелените общински площи.

В тази връзка на първо място следва да се установено количеството на генерираните смесено събрани отпадъци на територията на общината. За целта е използвана информация предоставена от община Садово и официални данни на НСИ. Видно от таблицата по-горе представената от общината информация следва да бъде ревизирана, като към посочените от администрацията количества се добавят и тези депонирани след механичното третиране на разделно събраните отпадъци.

Въпреки намаляващия брой на населението в община Садово битовите отпадъци се увеличават. Това се дължи на различни сезонни характеристики, на променящите се потребителски навици и начин на живот на домакинствата и на дейността на промишлените предприятия, търговски обекти и заведения. За редуциране обема на депонираните количества е препоръчително цялостно подобряване на системата за сметосъбиране и сметоизвозване в общината, увеличаване дела на разделно събраните рециклируеми отпадъци, разширяване на фамиленото компостиране на зелените и био-разградими отпадъци, осигуряване на възможности за отделно събиране и извозване на отпадъците от твърдо гориво през отоплителния сезон, на строителните отпадъци при текущи и основни ремонти и други мерки.

2.2.6. Шум

Контролът по отношение на шума, излъчван в околната среда от промишлени дейности включва:

Съгласно Закона за защита от шума в околната среда (ДВ. бр.74 от 2005 год. с посл. изм. и доп.), РИОСВ - Пловдив организира извършването на измерването, оценката, управлението и контрола на шума, излъчван в околната среда от промишлени инсталации и съоръжения, включително за категориите промишлени дейности по приложение №4 към чл. 117, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда. Осъществяваният контрол е превантивен, текущ и последващ.

Приоритетно са проверявани промишлени източници, емитери на шум в околната среда, разположени в жилищни зони или в близост до тях, с цел избягване, предотвратяване или намаляване на шумовото натоварване в урбанизираните територии.

Контролните и собствени измервания се извършват от акредитирани лаборатории, като се спазват изискванията на „Методика за определяне на обща звукова мощност, излъчвана в околната среда от промишлено предприятие и определяне нивото на шум в мястото на въздействие“, утвърдена със Заповед № РД-613/ 08.08.2012 год. на Министъра на околната среда и водите.

Промишлени инсталации с издадени Комплексни разрешителни, попадащи в обхвата на Приложение № 4 към чл.117 от Закона за опазване на околната среда, са задължени да провеждат собствен мониторинг, веднъж на две последователни календарни години и да докладват резултатите от проведените измервания пред РИОСВ - Пловдив, съгласно поставените им условия.

Основните източници на шум са свързани с транзитно преминаващ автомобилен транспорт. Натоварен от движението на превозни средства е преминаващия през територията автомобилен път по направление Пловдив - Свиленград (международен път Е80).

Опасни химични вещества и смеси и управление на риска от големи аварии с опасни вещества

- Кратко описание на състоянието в областта на управлението на химикалите. Управлението на химичните вещества и смеси е свързано с намаляване на риска за здравето на хората и околната среда и предотвратяване на последствията при големи

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

промишлени аварии на обекти с опасни химични вещества и смеси. Прилагането и спазването на законодателството в областта на химикалите е гаранция за постигане на:

- съответствие с основните цели на националната политика по опазване на околната среда;
- намаляване и предотвратяване на риска за човешкото здраве и околната среда;
- свободно движение на стоки и сигурност за потребителя.

В община Садово се намира един от големите производители на етилов алкохол - Спиртна фабрика към „ВП Брандс интернешънъл“ АД. В обекта се спазват условията на съхранение на опасни вещества.

РИОСВ има следните отговорности при издаване на комплексните разрешителни:

- Подпомага ИАОС при оценката на заявлението за издаване на КР, оценка на планираните промени, преразглеждане, изменение и актуализация на КР и на проект на КР, чрез изготвяне на становища;
- Осъществяват контрол по изпълнението на условията и сроковете в издадените комплексни разрешителни.

Описание на контролираните обекти:

- Община Асеновград - площадка "Регионален център за обезвреждане на твърди битови отпадъци за общините Асеновград, Първомай, Садово, Куклен и Лъки" - КР № 451-Н1/2019 г.
- "ВП Брандс Интернешънъл" АД, гр. Пловдив - площадка Спиртна фабрика, с. Катунца - КР № 466-Н0/2013 г., последно актуализирано с Решение № 466-Н0-И1-А2/2016 г.
- ЕТ "ДАП-91-Деян Павлов", с. Войсил - площадка с. Богданица - КР №№ 514-Н0/2015г.;

2.2.7. Зелени площи в населените места

Като потенциален източник на по-големи количества биоотпадъци са идентифицирани зелените площи (паркове и градини) и гробищните паркове на територията на общината.

В категорията „паркове и градини” в община Садово попадат спортни терени, зелени площи, представляващи зелената система в населените места и гробищни паркове, които Общината има ангажимент да поддържа съгласно чл. 34, ал. 1 ЗУО.

Към момента на територията на община Садово няма въведена система за разделно събиране на зелените (градинските) отпадъци, част от тях попадат в общинските контейнери за организирано събиране на смесени битови отпадъци, т. нар. «сива кофа», или биват третираны на място (чрез горене или неконтролирано гниене). На този етап Общината не би могла да извърши изследване, каква част от смесените битови отпадъци са с произход от обществени паркове и градини. При въвеждане на разделното им събиране следва да се получи най-адекватна оценка. Поради тези ограничения на този етап представяме нашата оценка за потенциалните количества градински отпадъци на база данните за обществени зелени площи (паркове, градини, спортни терени и гробищни паркове) в община Садово, като приемаме че те не попадат в контейнерите за смесени битови отпадъци.

Обществените зелени площи, паркове и градини в община Садово

-	ВИД НА ОБЕКТА	ПЛОЩ В М ²
гр. САДОВО:	Зелена площ	3340
	Стадион извън регулация	29500

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

	Паркинг кв. 14	897
	Зеленина кв. 14	1340
	Част от II-163, пред общ. Садово	557
	Училище и детска градина	4430
	V- Зеленина, кв. 14	540
	III-жил. Комплекс, кв. 27	700
	III – Парк, кв. 22	7935
	Част XXII-ССТ	35000
с. АХМАТОВО:	Стадион	16300
	Детска площадка и озеленяване	0,700
с. БОГДАНИЦА:	Детска градина, училище и пансионат, кв. 24	8416
	Парк, кв. 22	23676
с. БОЛЯРЦИ:	Стадион	23740
	Парк	6150
	Детска площадка	510
	Малък парк	3000
	Зелена площ до кметства и здравни заведения	3000
с. КАРАДЖОВО:	Площ за озеленяване	8758
	Детска градина , кв. 13	6151
	Културен дом, кв. 16	3425
	Площ за озеленяване, кв. 27	1270
	Училище, кв. 44	7017
с. КАТУНИЦА:	Площ за озеленяване, кв. 87	3600
	Спортен комплекс	48169
	Градина, кв. 30	20 000
	Училище, кв. 42	6135
	Училище, кв. 41	22 005
	Дет. Ясли кв. 53	7060
с. КОЧЕВО:	Културен дом, кв. 17	1200
	Граф. И озел. Кв. 17	1200
	Детска площадка	1300
	Детска градина	2900
с. МИЛЕВО:	Парк	17350
	Стадион	14000
	Площадка	0,600
	Площадка и озел.	0,550
с. МОМИНСКО:	Читалище, кв. 10	2370
	Училище, детска градина и детска площадка, кв. 14	2855
с. ПОПОВИЦА:	Стадион	14300
	Парк	3000
	Площ за озеленяване	8000
с. С Е Л Ц И:	Озеленяване, кв. 15	1204
	Църква, кв. 20	5688
	Зеленина, кв. 24	1458
с. ЧЕШНЕГИРОВО:	Стадион, кв. 1	7233
	Площ за озеленяване, кв. 1	4940
	Площ за озеленяване, кв. 71	5060
	Дом на летеца, кв. 71	1996

2.2.8. Радиационна обстановка и влияние от нейонизиращи лъчения

От изпълнението на Програмата за радиологичен мониторинг на околната среда през 2019 г. в Пловдивска област и получените резултати сатава ясно, че радиационният гама фон в областта е в границите на характерните за страната фоновы стойности. Не са наблюдавани повишавания на специфичните активности на естествени и техногенни радионуклиди в атмосферния въздух на град Садово и стойностите са сходни с измерените през предходната година. Определените специфични активности на радионуклиди в почвите от пунктовете на територията на Пловдивска област са в естествения за страната фонов диапазон.

2.3. Икономически

2.3.1. Икономическо състояние

За анализирания период стойностите на показателите по основни сектори очертават изразен потенциал и реален принос на сектора на услугите в икономическото развитие на общината. В структурата на брутната добавена стойност за периода 2014 – 2018г. за страната, приносът на общината по икономически сектори се характеризира със сравнително малък дял в съвкупната добавена стойност. Забелязва се положителна тенденция на икономически растеж за периода 2014 – 2018 година. Налице е увеличаване на процентното отношение на БДС за община Садово спрямо този за страната и област Пловдив.

По отношение на структурата на предприятията от нефинансовия сектор в община Садово през периода 2014 – 2018г. преобладават микрофирмите (до 9 заети) – 326 за 2018г., малките фирми (от 10 - 49 заети) – 23 на брой и 10 средни предприятия (от 50-249) заети, като общото нарастване е с близо 8%. Наблюдава се известно пререструктуриране на предприятията по големина според броя на заетите в тях. Общият относителен дял на фирмите в община Садово представляват 0,92% от тези в областта.

Икономически показатели от нефинансови предприятия- приходи, разходи, печалба загуба

Общини / години	Групи предприятия според заетите в тях лица	Предприятия	Произведена продукция ¹	Приход и от дейността	Нетни приходи от продажби	Разходи за дейността	Печалба	Загуба
2014 година	Общо	333	178 139	303 997	282 126	282 153	21 755	1 706
	Микро до 9 заети	304	16 721	33 677	30 499	31 005	3 597	1 137
	Малки от 10 до 49	22	43 012	144 538	141 024	135 525	8 906	..
	Средни от 50 до 249	7	118 406	125 782	110 603	115 623	9 252	..
	Големи над 250	-	-	-	-	-	-	-
2015 година	Общо	334	187 918	341 569	322 800	310 825	29 951	1 952
	Микро до 9 заети	301	20 649	36 619	33 297	34 641	3 426	..
	Малки от 10 до 49	24	39 260	54 456	50 220	47 395	6 971	..
	Средни от 50 до 249	9	128 009	250 494	239 283	228 789	19 554	-
	Големи над 250	-	-	-	-	-	-	-
2016 година	Общо	344	202 787	378 606	358 069	345 361	32 532	2 641
	Микро до 9 заети	313	22 509	44 005	39 862	38 416	5 961	929
	Малки от 10 до 49	22	41 042	60 256	53 841	54 387	6 982	1 712

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

	Средни от 50 до 249	9	139 236	274 345	264 366	252 558	19 589	-
	Големи над 250	-	-	-	-	-	-	-
2017 година	Общо	343	198 217	391 405	366 914	364 244	26 457	2 006
	Микро до 9 заети	312	25 919	46 236	40 987	41 236	5 515	1 020
	Малки от 10 до 49	22	44 669	61 214	49 743	52 004	8 714	..
	Средни от 50 до 249	9	127 629	283 955	276 184	271 004	12 228	..
	Големи над 250	-	-	-	-	-	-	-
2018 година	Общо	359	224 254	416 625	391 095	390 583	25 449	1 945
	Микро до 9 заети	326	24 659	44 183	40 843	38 465	6 114	973
	Малки от 10 до 49	23	47 400	62 940	49 604	55 093	8 146	..
	Средни от 50 до 249	10	152 195	309 502	300 648	297 025	11 189	..
	Големи над 250	-	-	-	-	-	-	-

НСИ 2020г.

Печалбата на сружествата расте със 17%, а загубата с 14%, като резултатите се колебаят значително през отделните години, като ръста на произведената продукция е 26% за периода 2014-2018г.

Общини / години	Групи предприятия според заетите в тях лица	Заети лица ²	Наети лица ²	Разходи за възнаграждения	ДМА	Добавена стойност по факторни разходи	Оборот
		Брой					
2014 година	Общо	1 958	1 695	11 552	68 118	.	.
	Микро до 9 заети	586	342	1 757	17 091	.	.
	Малки от 10 до 49	458	442	2 921	21 595	.	.
	Средни от 50 до 249	914	911	6 874	29 432	.	.
	Големи над 250	-	-	-	-	.	.
2015 година	Общо	2 037	1 777	13 146	78 264	55 778	325 255
	Микро до 9 заети	548	319	1 845	21 790	6 990	33 502
	Малки от 10 до 49	475	455	3 327	21 791	13 323	50 736
	Средни от 50 до 249	1 014	1 003	7 974	34 683	35 465	241 017
	Големи над 250	-	-	-	-	-	-
2016 година	Общо	2 047	1 765	14 607	85 021	60 718	360 183
	Микро до 9 заети	617	357	2 248	22 194	9 599	40 037
	Малки от 10 до 49	474	459	3 641	26 688	14 066	54 848
	Средни от 50 до 249	956	949	8 718	36 139	37 053	265 298
	Големи над 250	-	-	-	-	-	-
2017 година	Общо	1 985	1 686	16 550	107 891	54 252	369 375
	Микро до 9 заети	631	352	2 381	28 575	10 429	41 054
	Малки от 10 до 49	469	456	4 119	30 542	18 715	50 677
	Средни от 50 до 249	885	878	10 050	48 774	25 108	277 644
	Големи над 250	-	-	-	-	-	-

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

2018 година	Общо	2 083	1 770	21 255	108 245	71 574	394 886
	Микро до 9 заети	614	327	2 465	29 823	12 027	40 998
	Малки от 10 до 49	472	456	4 342	31 963	17 750	50 969
	Средни от 50 до 249	997	987	14 448	46 459	41 797	302 919
	Големи над 250	-	-	-	-	-	-

НСИ 2020г.

Броя на заетите за същия период расте с над 6%, а броя на наетите с 4%, което говори за предпазливост на икономическите субекти. Ръста е равномерен за различните групи предприятия.

Разходите за придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА) в община Садово в края на 2018 г. нарастват на 108 245 хил.лв, което е с 59% повече спрямо 2014г. Разпределението на ДМА в нефинансовите предприятия на община Садово бележи почти постоянен ръст, което е предпоставка за устойчивото развитие на предприятията в общината - разширяване на дейността им и подобряване на технологичния процес.

Разходите за жъзнаграждания за периода нарастват с 84%, което говори за социална отговорност у работодателите.

От следващата таблица се вижда, че за 2018г. икономически дейности с най-голяма тежест в община Садово са преработващата промишленост, търговията и селското стопанство, като са пропорционални и показателите - произведената продукция, приходи от продажби, и печалбите. В преработващата промишленост работят 50 дружества, търговията – 150 и селското стопанство -36.

Основни показатели на нефинансовите предприятия по икономически дейности за 2018 г.

Икономически дейности (A21)	Брой предприятия	Произведена продукция	Нетни приходи от продажби	Приходи от дейността	Разходи за дейността	Печалба	Загуба
	Брой	Хиляди левове					
2018 година							
ОБЩИНА САДОВО	359	224 254	416 625	391 095	390 583	25 449	1 945
Селско, горско и рибно стопанство	36	10 742	15 443	12 512	12 686	2 629	64
Добивна промишленост	6	3 991	4 236	3 754	3 867	380	..
Преработваща промишленост	50	175 740	194 732	175 121	181 536	13 097	1 261
Производство и разпределение на ел. и топлинна енергия и на газообразни горива	6	740	767	725	536	226	..
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възст.
Строителство	8	595	636	611	535	111	..
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	150	19 419	186 548	184 664	180 176	5 946	198
Транспорт, складиране и пощи	14	4 973	5 710	5 287	5 675	140	119
Хотелиерство и ресторантьорство	27	703	1 109	1 073	788	297	..
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	4	330	336	336	155	165	-
Операции с недвижими имоти	18	4 036	4 083	4 035	2 271	1 829	231
Професионални дейности и научни изследвания	10	373	405	373	140	243	..

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

Административни и спомагателни дейности
Образование
Хуманно здравеопазване и социална работа	13	668	668	668	448	216	..
Култура, спорт и развлечения	3	-
Други дейности	10	67	67	67	43	27	..

НСИ 2020г.

Заетите в преработвателната промишленост са 1271, от които наети – 1231, в търговията - 399 заети и 267 наети, а в селското стопанство – заети са 128 и наети 91.

Основни показатели на нефинансовите предприятия по икономически дейности за 2018г.

Икономически дейности (A21)	Заети лица	Наети лица	Разходи за заплати	ДМА	Доб. ст. по факторни разходи	Оборот
	Брой	Хиляди левове				
ОБЩИНА САДОВО	2 083	1 770	21 255	108 245	71 574	394 886
Селско, горско и рибно стопанство	128	91	672	7 769	3 786	12 513
Добивна промишленост	47	42	368	..	1 859	3 754
Преработваща промишленост	1 271	1 231	14 469	71 119	46 448	178 606
Производство и разпределение на ел. и топлинна енергия и на газообразни горива	5	-	-	2 975	565	725
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване
Строителство	19	12	81	..	208	611
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	399	267	4 104	7 602	11 770	184 876
Транспорт, складиране и пощи	69	59	923	1 821	1 964	5 375
Хотелиерство и ресторантьорство	58	33	181	383	543	1 078
Създаване и разпространение на инф. и творчески продукти; далекосъобщения	9	..	26	35	226	336
Операции с недвижими имоти	13	12 344	2 995	4 035
Професионални дейности и научни изследвания	19	9	46	..	320	373
Административни и спомагателни дейности
Образование
Хуманно здравеопазване и социална работа	22	11	106	30	361	668
Култура, спорт и развлечения	..	-	-
Други дейности	9	30	67

НСИ 2020г.

Наети лица в обществен и частен сектори

Година	Общо	Обществен сектор	Частен сектор
2014 година	2 295	589	1 706
2015 година	2 349	562	1 787
2016 година	2 351	573	1 778
2017 година	2 377	675	1 702
2018 година	2 434	653	1 781

НСИ 2020г.

Заетите в обществен сектор за 54% от тези в частния, за 2014г., а в 2018 -37%, което показва положителна тенденция за развитието на общината. В 2014г. възнаграденията в

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

обществената сфера са по-високи от тези в частния сектор, но в 2018г това съотношение е обърнато.

Средногодишни заплати по сектори за периода 2014-2018г.

Години	Общо	Обществен сектор	Частен сектор
2014 година	6 458	7 173	6 209
2015 година	6 986	7 748	6 745
2016 година	7 814	8 506	7 589
2017 година	9 216	9 392	9 146
2018 година	10 698	10 594	10 737

Най-високи са средногодишните работни заплати в сферите на транспорта, образованието, следвани от търговията и преработвателната промишленост.

Средногодишна заплата на наетите по сектори и икономически дейности за 2018г.

Икономически дейности (A21)	Общо	Обществен сектор	Частен сектор
Община Садово	10698	10594	10737
Селско, горско и рибно стопанство	7366	..	7322
Добивна промишленост	7059	-	7059
Преработваща промишленост	11011	-	11011
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	-	-	-
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	..	-	..
Строителство	6671	-	6671
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	11602	-	11602
Транспорт, складиране и пощи	13605	..	15012
Хотелиерство и ресторантьорство	5413	-	5413
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	6357	-	6357
Финансови и застрахователни дейности	..	-	..
Операции с недвижими имоти	..	-	..
Професионални дейности и научни изследвания	5789
Административни и спомагателни дейности	-
Държавно управление	-
Образование	12655	12655	-
Хуманно здравеопазване и социална работа	7938	..	7586
Култура, спорт и развлечения	..	-	..
Други дейности	..	-	..

В община Садово има интерес от чуждестранни инвеститори и за 2018г. инвестициите са 40 725 500 лв., което е с 41,3 повече в сравнение с 2016г.

Чуждестранни преки инвестиции от нефинансовия сектор към 31.12.

Години	ЧПИ
2016	28 821,4
2017	33 971,5
2018	40 725,5

НСИ 2020г.

2.3.2.Селско стопанство

Баланс на земеделските земи по култури

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

Земеделска земя /ха/	в т.ч.				Пасища, мери/ха/	Друга земеделска територия /ха/
	Зърнени култури /ха/	Зеленч укови култури /ха/	Техничес ки култури /ха/	Трайни насажде ния в т.ч. лозя /ха/		
14623,400	5500,00	640,00	923,00	823,80	1095,90	5510,900

Забележка: Трайните насаждения, които плододават и се реколтират са - 590,000 ха.

Областна служба „Земеделие“ – Пловдив

Брой регистрирани земеделски стопани по земята от община Садово за стопанската 2018/2019 година по Наредба 3/1999 г.

№	Землище	Брой регистрирани ЗС
1.	гр.Садово	63
2.	с.Ахматово	4
3.	с.Богданица	11
4.	с.Болярци	27
5.	с.Карджово	13
6.	с.Катуница	61
7.	с.Кочево	25
8.	с.Милево	37
9.	с.Моминско	16
10.	с.Поповица	40
11.	с.Селци	4
12.	с.Чешнегирово	68
	Общо:	369

Селскостопанско производство за 2018/2019 стопанска година в община Садово

пшеница			ечемик			ръж			тритикале		
засети /ха/	Произв. /тона/	Сред. добив кг/ха	засети /ха/	Произв. /тона/	Ср. добив кг/ха	засети /ха/	Произв. во /тона/	Ср. добив кг/ха	засети /ха/	Произв. /тона/	Ср. добив кг/ха
2774	12400	4470	575.7	2500	4340	12	20	1670	136	582	4280

Областна служба „Земеделие“ – Пловдив

маслодайна рапица			овес			царевица за зърно			фуражен грах		
засети /ха/	Произв. /тона/	Ср. добив кг/ха	засети /ха/	Произв. /тона/	Ср. добив кг/ха	засети /ха/	Произв. /тона/	Ср. добив кг/ха	засети /ха/	Произв. /тона/	Ср. добив кг/ха
44	132	3000	24	48	2000	304	2462	8100	55	75	1360

фасул			маслодаен слънчоглед			царевица силажна			памук		
засети /ха/	Произв. /тона/	Ср. добив кг/ха	засети /ха/	Произв. /тона/	Ср. добив кг/ха	засети /ха/	Произв. /тона/	Ср. добив кг/ха	засети /ха/	Произв. /тона/	Ср. добив кг/ха
4	3	750	1130	3616	3200	705	21150	30000		2.6	650

пипер			картофи			домати			дини		
засети /ха/	Произв. /тона/	Ср. добив кг/ха	засети /ха/	Произв. /тона/	Ср. добив кг/ха	засети /ха/	Произв. /тона/	Ср. добив кг/ха	засети /ха/	Произв. /тона/	Ср. добив кг/ха
63	3345	53100		115	12780	51	2910	57060	4	225	56250

пъпеш			ябълки			круши			сливи		
засети /ха/	Произв. /тона/	Ср. добив кг/ха	Плодоа ващи/ха	Произв. /тона/	Ср. добив кг/ха	плодоав ащи /ха/	Произв. /тона/	Ср. добив кг/ха	плодо даващ и /ха/	Произв. /тона/	Ср. добив кг/ха
	271	45170	58.93	466	7910	6.1	24	3930	176.6	1520	8610

череш			вишни			кайсии			праскови		
-------	--	--	-------	--	--	--------	--	--	----------	--	--

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

плодода в ащи /ха/	Произв. /тона/	Ср.добив кг/ха	плодода в ащи /ха/	Произв. /тона/	среден добив кг/ха	плодода в ащи /ха/	Произв. /тона/	Сред. добив кг/ха	плодо даващи /ха/	Произв. /тона/	Ср. добив кг/ха
137.3	145	1060	6.9	4	580	2.7	1.38	510	10.7	33	3080

ягоди			малини			лозя-винени			лозя-десертни		
плодода в ащи /ха/	Произв./ тона/	среден добив кг/ха	плодода в ащи /ха/	Произв. /тона/	среден добив кг/ха	плодода в ащи /ха/	Произв. /тона/	Ср. добив кг/ха	плододаващи /ха/	Произв. /тона/	Ср. добив кг/ха
3.5	21	6000	8.3	29	3490	42.3	209	4940	17.1	104	6080

Областна служба „Земеделие“ – Пловдив

Наличен брой животни в община Садово към 31.12.2019г.

животни брой	говедата	овце	кози	коне	свини	магаре	биволи	пчели семейства
	7338	3494	267	7	90	1	336	582

Областна служба „Земеделие“ – Пловдив

2.3.3. По значими икономически субекти на територията на община Садово

„Акумалукс БГ“ АД – седалище - на гл.път Е-80 – между гр.Садово и м.„Кемера“. Предмет на дейност- производство на кутии за акумулаторни батерии и други части за автомобилната индустрия .

с.Поповица

„Елит 95“ ООД – Предмет на дейност – в кравекомплекса в с.Поповица се отглеждат 5000 крави, биволи и подрастващи животни за производство на мляко . На цялата територия на общината фирмата произвежда земеделска продукция за изхранването на животните.

с.Болярци

„Димитрови“ ООД - Предмет на дейност – Производство на фуражи;

„Есетра комерс“ : ООД - Предмет на дейност – Търговия на дребно с риба , рибни продукти , ракообразни и мекотели;

„Елана – Харт“ ООД - Предмет на дейност – Производство на полиетиленови изделия;

„Ивко Трейд“ ООД - Предмет на дейност – Производство на перилни препарати;

„Ламарина 2005“ ЕООД - Предмет на дейност – Архитектурни и инженерни дейности;

с.Катуница

„Винпром Пещера „ АД - Поделение – Спиртна фабрика – с.Катуница - Предмет на дейност – Производство на спирт;

„Куминяно фрут“ ООД - Предмет на дейност- Фабрика за замразяване на плодове и зеленчуци;

„Биосет“ ООД - Предмет на дейност – Производство и пакетаж на нишестета , подправки и други артикули за домашното сладкарство; с.Кочево

„Българфрост“ АД - Предмет на дейност – Производство и търговия със замразени плодове и зеленчуци;

с.Милево

„Галус -2004“ ЕООД – обект – Кланница; с.Милево - Предмет на дейност – Добив и преработка на месо от домашни птици;

„Екоплод Милево“ ООД - Предмет на дейност – Производство и търговия с плодове и зеленчуци;

с.Чешнигорово

„Семенарска къща – Садово“ ООД - Предмет на дейност – селекция , сортоизпитване , сортоподдържане и семеизпроизводство;

„Илтокони“ ООД - Предмет на дейност – отглеждане , събиране и разпространение на билки , чайове , подправки и други;

гр.Садово

СД“ХИК-91-Пацев с-ие“ - Предмет на дейност- производство на полиетиленови изделия

„Тридекс“ ЕООД - Предмет на дейност – производство и търговия с полиетиленови изделия;

„България политийн индъстрийс“ ЕООД - Предмет на дейност – производство на полиетиленови изделия;

ЕТ „ Чериса – Черешка Иванова” - Предмет на дейност – търговия с ядки;

„Ванко – 89“ ООД - Предмет на дейност – търговия с ядки;

„Сажанд“ ООД - Предмет на дейност – търговия с ядки;

„ Пластика – 85 – Ненко Радев“ ЕТ - Предмет на дейност – консервиране на плодове и зеленчуци;

РПК „ Наркооп“ - Предмет на дейност – търговия на дребно предимно с хранителни продукти;

Един от източниците за увеличаване на разходите за ДМА, са проектите, които реализират фирмите с европейски средства, а активността на местните стопански субекти е добра.

2.3.4. Състояние на инфраструктурата в общината

Транспортна инфраструктура

Община Садово има утвърдени общинска транспортна схема и част от областната транспортна схема. Общинската транспортна схема е изготвена в две направления които обслужват населените места – едната линия да обслужва с. Катуница, с. Караджово, с. Моминско , с. Кочево, с. Чешнигирово и гр. Садово, а другата линия да обслужва останалите населени места с. Милево, с. Поповица, с .Ахматово, с. Селци, с. Богданица, с. Болярци ,с. Кочево и гр. Садово.

Областната транспортна схема има маршрутни разписания които да свързват общината с гр. Асеновград и гр. Пловдив .

За областната и общинска транспортни схеми периодично се провеждат на конкурси за определяне на превозвачи по маршрутите .

В изпълнение на целта за „интегриране на българската транспортна система в европейската", е определена първата приоритетна ос на ОП "Транспорт и транспортна инфраструктура" (ОПТТИ) 2014-2020 - „Развитие на железопътната инфраструктура по „ основната " Трансевропейска транспортна мрежа " .

От петте международни граждански летища в страната, само летище София е включено в основната ТН-Т мрежа, а летищата Бургас, Варна, Пловдив и Горна Оряховица са включени в разширената ТЕН-Т мрежа като допълващи функциите на определените за интермодални превози възли, от основната ТЕН-Т мрежа.

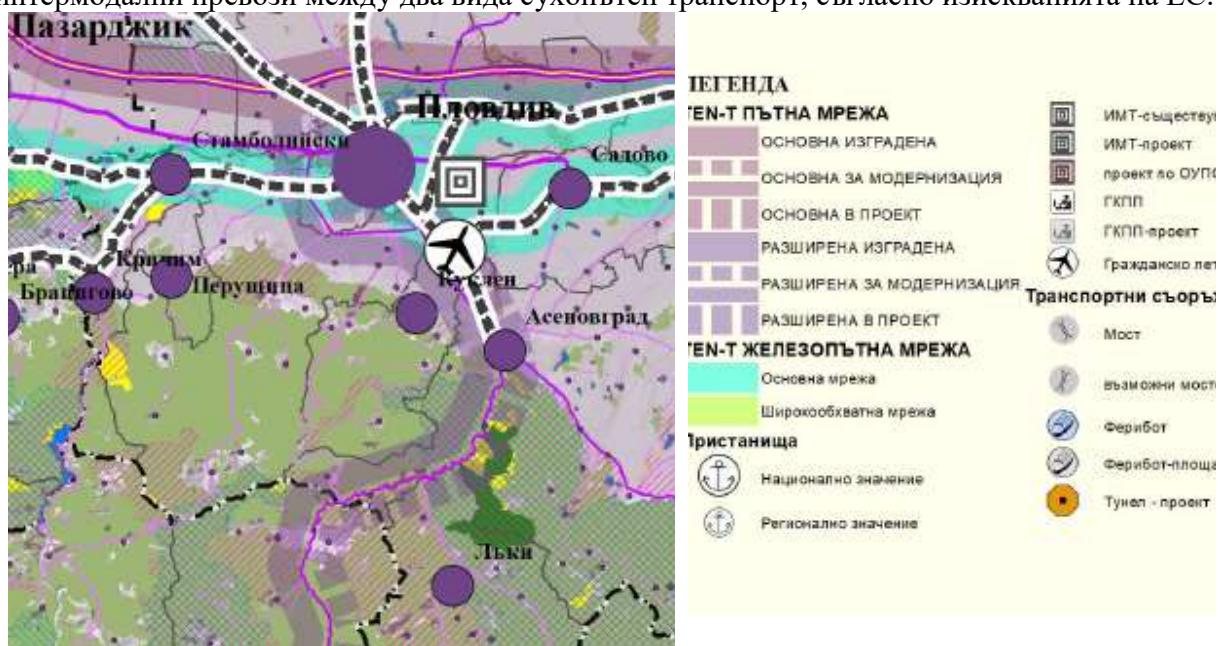
Летище Пловдив попада в направлението на коридор от основната ТЕН-Т мрежа „Ориент/Източно-Средиземноморски", но е включено в разширената ТЕН-Т мрежа. Летището се използва като резервно на летище София и приема трафика (на Летище София) в периодите на затваряне поради ниска видимост или друга причина. Обслужва пътнически, карго и бизнес полети. Капацитетът на пътническия терминал е за обслужване до 500 хил. пътника/годишно, но редовни пътнически полети няма. През зимния сезон летището обслужва ежедневни чартърни туристически полети за българските ски-курорти в Банско, Пампорово и Боровец

Интермодален транспорт

Развитието на интермодалните превози е приоритет на националната транспортна политика в непосредствен и дългосрочен план. Третата приоритетна ос на ОП "Транспорт и

транспортна инфраструктура" (ОПТТИ) 2014-2020 е насочена към „Подобряване на интермодалността при превода на пътници и товари“.

Като възли за интермодални превози (автомобилен и жп транспорт), в основната TEN-T мрежа на територията на страната са включени София, Пловдив, Горна Оряховица и Русе, а в разширената- Драгоман и Свиленград. В ЮЦР това са интермодалните терминали: ИМТ „Пловдив“ - включен в основната TEN-T мрежа на територията на страната. Проектът „Изграждане на интермодален терминал в Южен централен район - Пловдив“, който обхваща изработване на технически проект и строителство на ИМТ е изпълнен с финансиране по ОП „Транспорт“ 2007 - 2013г. Терминалът е изграден и отдаден на концесия. ИМТ "Пловдив" се явява част от коридора на основната TEN-T мрежа - „Ориент/Източно-Средиземноморски“ и напълно отговаря на изискванията за осъществяване на интермодални превози между два вида сухопътен транспорт, съгласно изискванията на ЕС.

Пътна мрежа

Състоянието на пътната мрежа е определящ фактор за обслужването на населените места и възможностите за развитие в района. Повече от средния процент за страната е и пътна мрежа в добро състояние в областите Пловдив и Пазарджик. Териториалният анализ на обслужването на общините от района с РПМ дава база за определяне на техния потенциал за развитие. Пътищата от по-висок клас ситуират определената община в по-високо териториално ниво, определяйки възможностите за пространствена организация на икономическите, социалните и административните комуникации в по-голям мащаб, респ. с повече други общини и центрове от по-висок ранг. И обратно, обслужването с по-нисък клас пътна мрежа „свива“ комуникациите в по-малък периметър на територията и ограничава възможностите за развитие.

Групата на пътищата с международно и национално значение включва автомагистралите, пътищата I клас и някои от второкласните пътища, категоризирани в европейската мрежа, по които се провежда значителен трафик, включително транзитен. Повечето от пътищата от тази група са част от инфраструктурата на TEN-T мрежата и осигуряват интеграцията на пътната мрежа на страната с тази на съседните страни. В пространствено отношение те имат

важно значение за интегрирането на територията, както в национален, така и в европейски план. Чрез тях се осигурява достъпа до пристанищата, летищата с международно значение, както и връзките между големите градски центрове, вкл. Столицата.

В най-благоприятна позиция са 24 броя центрове на общини, които се обслужват от пътищата с международно и национално значение и в Южния централен район това са: Пазарджик, Лесичево, Септември (област Пазарджик); Пловдив, Първомай, Марица, Раковски, Стамболийски, Съединение, Родопи (обл. Пловдив); Димитровград, Симеоновград, Харманли, Любимец, Свиленград, Хасково (обл. Хасково)- обслужвани от автомагистрала и Белово (област Пазарджик); Карлово, Садово, Сопот (област Пловдив); Кирково, Кърджали, Момчилград, Черноочене (област Кърджали)- обслужвани от първокласни пътища.

Общините, обслужвани от главни жп линии имат възможности за комуникации на по-високо териториално ниво, съответно-по-добри възможности за развитие. В тази група попадат 21 броя общини от Южен централен район: Белово, Пазарджик, Септември (област Пазарджик); Карлово, Сопот, Пловдив, Марица, Раковски, Родопи, Садово, Стамболийски, Първомай (област Пловдив); Кърджали, Момчилград, Кирково (област Кърджали); Хасково, Димитровград, Симеоновград, Харманли, Любимец, Свиленград (област Хасково). Съгласно Закона за пътищата, пътищата в страната са републикански, общински и местни. Общата дължина на републиканските пътища на територията на община Садово е 85,36 км, включваща следното разпределение:

- Първокласни пътища- път I – 8 – 21.500 км.;
- Второкласни пътища – път II – 66 – 5.836 км.;
- Третокласни пътища-III – 804 – 14.000 км. и III – 8006 – 8.650 km.;
- Четвъртокласната пътна мрежа в общината е 36.050 км.

Съществува добре развита шосейна мрежа между отделните селища на общината и добра комуникация с останалите общини от Пловдивска област.

Общинските пътища са:

- Първа категория:
 - PDV1190-Пловдив- граница общ.(Пловдив-Родопи)-Ягодово- граница общ. (Родопи-Садово) – Катунца – Болярци - граница общ. (Садово - Асеновград) –Избеглии;
 - PDV1271-Поповица-Ахматово;
 - PDV1272- Садово-Поповица-жп гара Чешнегирово-Чешнегирово-Садово;
 - PDV1274- Поповица-Болярци-Богданица;
- Втора категория:
 - PDV2270- Садово-Моминско-Кочево-Караджово;
 - PDV2273 - Поповица-Болярци-Селци;

Дължината на уличната мрежа в населените места на общината е 188,3 км, от които с асфалтово покритие са 100,2 км, баластрирани са 32 км и без настилка са 56,1 км.

Над 50% от асфалтираните улици са с компрометирано покритие и се нуждаят от рехабилитация.

Нужни инвестиции за изграждане, реконструкция и ремонт на улици: Като цяло в общината има необходимост от рехабилитация на уличната мрежа, като почти няма населено място, в което да се налага такава. Изрично са посочени за с. Болярци - улици пред кметството, СЗУ, ЦДГ, Читалище, ОУ, Възстановителен център, централен площад и парк; с. Караджово - асфалтиране на улици № 12, 13 и 22, асфалтиране на част от улици № 4, 10, 15 и 16, ремонт и преасфалтиране на улици № 2, 8 и 14.

Необходими инвестиции за изграждане, реконструкция и ремонт на тротоари и площадни пространства: Общината има необходимост от рехабилитация на тротоарната мрежа и площите за обществено ползване. Като такива конкретно са посочени за с. Болярци - улици пред кметството, СЗУ, ЦДГ, Читалище, ОУ, Възстановителен център, централен площад и парк; с. Милево - ремонт на тротоарите на централните улици; с. Селци - рехабилитация на тротоарните площи по ул. №1, пред Кметството, пред Черквата, Читалището, Търговски обект на Нар.КООП, с. Кочево –липса на тротоари. С. Милево - ремонт на централния площад на населеното място, с. Ахматово, с. Чешнегирово, с. Поповица, с. Моминско.

Железопътна инфраструктура

През територията на община Садово преминава I – ва главна ЖП линия Калотина – София – Пловдив – Свиленград . Обслужването на линията на територията на общината става чрез : ЖП спирка Садово, ЖП гара Катуница, ЖП гара Поповица и ЖП гара Чешнегирово. Изградена е и новата високоскоростна линия София – Пловдив – Свиленград.

Проекти в пътната инфраструктура реализирани с подкрепата на ЕС:

1. *Проект: „Рехабилитация и реконструкция на улична мрежа на територията на Община Садово“*

Програма: Програма за развитие на селските райони

Бенефициент: Община Садово

Стойност: 1 172 837, 33 лв.

Период на изпълнение: 16.05.2019 г. - 16.05.2022 г.

Дейности: Реконструкция и рехабилитация на улица „Господин Николов“ с приблизителна дължина 218 м., излаз на път PDV1190, село Катуница; Реконструкция и рехабилитация на участък от ул.“8-ма“ с приблизителна дължина 150 м., започва от републикански път III-804, село Болярци; Реконструкция и рехабилитация на участък от ул.“1-ва“ с приблизителна дължина 220 м., излаз на републикански път I-8 (E80), село Поповица; Реконструкция и рехабилитация на участък от ул. "1-ва" от ОТ 32 до ОТ 56 с приблизителна дължина 374 м., излаз на път II-66, село Милево; Реконструкция и рехабилитация на участък от ул.“Захари Стоянов“ от от 0+000 до 0+388,21 с приблизителна дължина 388 м., излаз на път PDV1272, село Чешнегирово.

Водоснабдителна мрежа

Водоизточници

Гр.Садово и с.Чешнегирово – Водоснабдяване от 2 бр. сондажни кладенци в землището на с. Чешнегирово с проектен дебит 50.0 л/сек;

с.Болярци – Водоснабдяване от 2 бр. , сондажни кладенци в землището на с. Болярци с проектен дебит 12.0л/сек;

с.Катуница – Водоснабдяване от 1бр. сондажен кладенец в землището на с. Катуница с проектен дебит 18.0 л/сек;

Водоснабдителна група с. **Поповица** , **с. Селци** и **с. Ахматово** – Водоснабдяване от 4бр. сондажни кладенци в землището на с. Ахматово с проектен дебит 36.0 л/сек;

с.Богданица – Водоснабдяване от група – 40 – те извора;

с.Кочево и **с.Караджово** – Водоснабдяване от 1бр. сондажен кладенец в землището на с. Краджовос проектен дебит 12.0 л/сек;

с.Милево – Водоснабдяване от 1бр. сондажен кладенец в землището на с. Рибница с проектен дебит 12.5 л/сек;

с.Моминско – Водоснабдяване от язовир Моминско – Водна кула с. Болярци с проектен дебит 6.0 л/сек;

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

Общи характеристики на водоснабдителни системи на населени места под 2000 жители в Община Садово:

Компонент	Описание
Водоснабдителна система №11 – от нея се водоснабдява с. Болярци и с. Моминско	
Водовземане	2 тръбни кладенеца
Третиране	Обеззаразяване с хипохлорид с дозаторна помпа
Съхранение	Водна кула V=100м ³
Помпени станции	1брой
Довеждащи водопроводи	2,158км
Вътрешни водопроводи	с.Моминско–3,463км
Населено място свързано с мрежата	с.Моминско
Общ брой на населението в обслужваната територия	102
Бой на населението свързано към мрежата	102
% на населението свързано към мрежата	100%
Проблеми: Няма	
Водоснабдителна система №13– от нея се водоснабдява с.Караджово и с.Кочево	
Водовземане	2 тръбни кладенеца
Третиране	Обеззаразяване с хипохлорит – „Вета 4”
Съхранение	Водна кула V=100м ³
Помпени станции	1брой
Довеждащи водопроводи	8,451км
Вътрешни водопроводи	с.Караджово –7,542км с.Кочево-5,532км
Населено място свързано с мрежата	с.Караджово и с.Кочево
Общ брой на населението в обслужваната територия	с.Караджово –1075 с.Кочево-537
Бой на населението свързано към мрежата	1612
% на населението свързано към мрежата	100%
Проблеми: Няма	
Водоснабдителна система №34 – от нея се водоснабдява с.Виница и с.Милево	
Водовземане	2 тръбни кладенеца
Третиране	Обеззаразяване в с хипохлорид с дозаторна помпа
Съхранение	-
Помпени станции	1брой
Довеждащи водопроводи	1.770км

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

Вътрешни водопроводи	с.Милево–11,460км
Населено място свързано с мрежата	с.Милево
Общ брой на населението в обслужваната територия	909
Бой на населението свързано към мрежата	909
% на населението свързано към мрежата	100%
Проблеми: Лошо състояние на помпените агрегати.	
Водоснабдителна система №43– от нея се водоснабдява гр.Садово и с.Чешнегирово	
Водовземане	3бр тръбни кладенеца
Третиране	Обеззаразяване с хлор-газ бутилка при П.Ст.
Съхранение	НР с V=120м ³
Помпени станции	1бр Х.П.С.
Довеждащи водопроводи	0,678км
Вътрешни водопроводи	с.Чешнегирово–15,237км
Населено място свързано с мрежата	с.Чешнегирово
Общ брой на населението в обслужваната територия	1802
Бой на населението свързано към мрежата	1802
% на населението свързано към мрежата	100%
Проблеми: Лошо състояние на електромеханичното оборудване на БПС.	
Водоснабдителна система №44 – от нея се водоснабдява с.Ахматово,Богданица,с.Поповица и с.Селци	
Водовземане	3бр тръбни кладенеца
Третиране	Обеззаразяване с хлор-газ при П.Ст.
Съхранение	2бр.- НР с V= 120м ³ и V= 600м ³ /3брx220м ³ -
Помпени станции	1брой
Довеждащи водопроводи	15,097км
Вътрешни водопроводи	с.Ахматово–3,789км с.Богданица-8,835км с.Поповица – 16,878км с.Селци-4,284км
Населено място свързано с мрежата	с.Ахматово,с.Богданица,с.Поповица с.Селци
Общ брой на населението в обслужваната територия	с.Ахматово–241 с.Богданица- 651 с.Поповица - 1286 с.Селци- 498
Бой на населението свързано към мрежата	2676
% на населението свързано към мрежата	100%
Проблеми: Лошо състояние на тласкател от ПС „Ахматово” до НР – Поповица.	

Лошо състояние на двата хранителни водопровода от НР с. Поповица до вход с. Поповица и с. Селци.

Лошо състояние на средна камера НР – 220 м³ и суха камера.

Водоснабдителни мрежи – необходими инвестиции:

За всички населени места довеждащите магистрални водопроводи и вътрешно кварталните мрежи са строени през 60-70-те години на миналия век от етернитови тръби, които са силно амортизирани и морално остаряли. Наложителна е подмяна. Водопреносна мрежа; с. Поповица- изграждане на довеждащ водопровод, с. Кочово – изграждане на водопровод по улици №14 и 17, с. Ахматово, с. Селци, с. Чешнегирово, с. Поповица, с. Моминско – подмяна на стари етернитови водопроводи.

Дължината на изградената водопроводна мрежа за всички населени места на територията на общината е около 115.0 км – 85.0 % от цялата улична мрежа. Изпълнено е част от «Допълнително водоснабдяване на група Поповица». Завършването и реализирането на целия проект ще подобри качеството на водоподаването за трите села. Наложително е извършване на проучвания за нов самостоятелен водоизточник с. Моминско. Средно водопотребление 112.0 л/жител/ден. Подадените количества са значително по – големи. Формират се загуби до 52 % , вследствие течове от амортизирани етернитови тръби . Необходимото е планово поетапно да се подменят довеждащите магистрални и вътрешно квартални водопроводни мрежи с тръби от нови тип – РЕ – HD.

Канализационна мрежа - изграденост. Пречистване на отпадъчни води

На територията на община Садово има само едно село – Кочево с 95 % изградена селищна канализационна мрежа , готов проект и сключен договор за изграждане на ПСОВ през 2014-2015г.

Съществуват частично изградени канализационни мрежи в :

с.Катуница – 10 % изграденост с готов проект за цялостно изграждане и насочване за пречистване на ПСОВ гр. Пловдив заедно с отпадъчните води от с. Ягодово . Около 2.0 км от канализацията – в центъра на селището е предадена на В и К – Пловдив за поддръжка.

гр.Садово – 2.25 % изграденост основно в центъра на града, канализацията се ползва от населението, без да е предадена В и К – Пловдив за поддръжка.

с.Чешнегирово- 1.8 км изградена канализация – без кадастър, без да е предадена на В и К Пловдив за поддръжка. Във всички населени места се ползват септични ями и попивни кладенци. Наложително е поетапно изграждане на селищни канализационни мрежи и малки модулни или групови ПСОВ .

Наложителни са инвестиции в канализационната мрежа: с. Ахматово – довършване на трите канализационни колектора и изграждане на ПСОВ, изграждане на канализации в селата: Караджово, Моминско, Поповица, Чешнегирово.

Хидромелиорации

Строените през миналия век напоителни системи Поповица, Главен напоителен канал с. Болярци и малките микроязовири са неподдържани, остарели и в окаяно състояние. Необходими са сериозни инвестиции за възстановяване на тези мрежи и съоръжения като се има предвид, че община Садово е традиционно силен земеделски район.

Влияние на инфраструктурни проекти с регионално и национално значение

Проекти с национално значение:

1.Проектът „Изграждане на интермодален терминал в Южен централен район - Пловдив". Терминалът е изграден и отдаден на концесия. ИМТ "Пловдив" се явява част от коридора на основната ТЕН-Т мрежа - „Ориент/ Източно-Средиземноморски" и напълно отговаря на

изискванията за осъществяване на интермодални превози между два вида сухопътен транспорт, съгласно изискванията на ЕС.

2. В изпълнение на целта за „интегриране на българската транспортна система в европейската“, е определена първата приоритетна ос на ОП "Транспорт и транспортна инфраструктура" (ОПТТИ) 2014-2020 - „Развитие на железопътната инфраструктура по „основната " Трансевропейска транспортна мрежа ".

Проекти с регионално значение:

1. „Регионален център за обезвреждане на твърди битови отпадъци - I-ви етап“ за общините Асеновград, Първомай, Садово, Куклен и Лъки - преустановено обезвреждането на отпадъци, чрез депониране.

2. „Регионален център за обезвреждане на твърди битови отпадъци за общините Асеновград, Първомай, Садово, Куклен и Лъки – изпълнение на клетка 2 за битови отпадъци и клетка 2 за строителни отпадъци“

3. Проект за строителните отпадъци на община Родопи с наименование „Изграждане на депо за инертни отпадъци със съоръжение за третиране – инсталация за третиране на строителни отпадъци с цел последващото им оползотворяване”, в рамките на имот с № 59032.14.60, с. Първенец, община Родопи, област Пловдив“. Проектът е на етап одобрение на ПУП. Проблем към момента се явява проектиране и реализация на пътната връзка.

Имот № 59032.14.60, в местност „Чакъла“ е включен в публичният регистър на депата в България – писмо с изх. № 08-00-11846/03.02.2015г. на Изпълнителната агенция по околна среда към МОСВ.

2.5. Финансови фактори

2.6. Население и здравно-демографски фактори

Демографските ресурси с техните образователни и квалификационни характеристики са един от решаващите фактори за регионалното развитие и растеж.

В сравнение с края на 2011 г. през 2018 г. населението на ЮЦ район намалява с 60 859 души, или с 4.1% (средногодишен темп на намаление 0.6%). По остротата на процесите на демографски спад областите в Южен централен район показват чувствителни различия. В област Кърджали се отбелязва нарастване на населението с 0.6%. В област Пловдив отбелязаното демографско намаление за периода е 1.8%, като град Пловдив увеличава своето население. Населението в областите Хасково и Пазарджик намалява съответно със 6.5% и 6.7%. С най-неблагоприятни демографски показатели е област Смолян, която през този период губи 12.5% от своето население.

Установена е ясна положителна връзка между относително по-благоприятните коефициенти на възрастова зависимост и показателите за инвестиции. Инвестициите търсят и от своя страна привличат хората в трудоспособна възраст. В тази връзка определен шанс би следвало да имат областите Кърджали, Пловдив и донякъде Хасково. Друго голямо предизвикателство в развитието на ЮЦР е активизирането на големия брой хора, особено младите, които на практика са извън пазара на труда.

Налице е тенденция за намаляване дела на нискообразованото население в района през последните години. Най-висока положителна промяна се отбелязва в област Смолян, където делът на това население намалява от 21% през 2014 г. на 15.5 % през 2018 г. Всички останали

области, включително Пловдив, са със стойности на нискообразованото население над средните за страната, което определя незадоволителни характеристики на работната сила в района.

Подобни неблагоприятни характеристики се отбелязват и по отношение на дела на населението на възраст между 25-64 години с висше образование. Всички съставни области са с показатели по-ниски от средните за страната през 2018 г. В област Кърджали този проблем е най-силно изявен (делът на висшистите е 13,8 % при средно за ЮЦР - 22.2%, за страната - 27.8%, следван от област Хасково (17.3%) и Пазарджик (19.1%).

Като се има предвид изискванията за специализация на ЮЦР и съставните области в индустрия, която за да е конкурентоспособна в бъдещ период, следва да се основава на висококвалифицирана работна сила, е необходимо да се предприемат активни политики и мерки, водещи до реформиране и повишаване на гъвкавостта и качеството на образователната система, за привличане на децата и младежите към получаване на образование и умения, за да се отговори по-пълно на местните и регионалните нужди от професионални и технически кадри в различните сфери на икономиката.

Община Родопи е на четвърто място по население и на четвърто място по територия сред осемнайсетте общини в област Пловдив. В община Родопи живее около 4.77% от населението на област Пловдив (32 602 души към 01.02.2011г.) и 2.2% от населението на ЮЦР. От общините в областта най-голяма е концентрацията на населението в Пловдив - 50%, в Асеновград - 9.4% и Карлово - 7.6% от общия брой жители на областта.

Движение на броя на населението в община Садово за периода 2011-2020г.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Общо	15564	15369	15225	15043	14940	14773	14650	14504	14422	14841
В селата	12993	12801	12681	12541	12434	12297	12198	12065	11998	12385
Жени	7836	7758	7676	7572	7543	7442	7383	7322	7288	7477

Източник: НСИ, 2020 г.

В периода 2009-2018г. постоянното население на община Садово намалява с 7,41 % от 15 714 души на 14 504 души.

Съществен проблем по отношение устойчивото развитие на общината е струпването на населението в по-привлекателните райони и обезлюдяването на по-слабо развитите, особено в условията на икономическа криза. В този контекст, общинската политика трябва да се насочи към подобряването на условията за живеене и бизнес в общината, където сега се наблюдава отлив на население, с оглед задържането на населението и по-добро използване на вътрешен потенциал за развитие.

Община Садово има 12 населени места с общо население 14 841 жители (31.12.20г.) от които единствения град е Садово. Най – многобройно е населението на с. Болярци - 2670, а най – малко 280 са жителите на с. Ахматово.

Население в община Садово по населени места:

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Община Садово	15564	15369	15225	15043	14940	14773	14650	14504	14422	14841
с.Ахматово	262	248	254	247	241	247	264	264	262	280
с. Богданица	682	680	669	666	651	647	629	611	590	615
с. Болярци	2699	2690	2665	2672	2653	2638	2636	2629	2640	2670
с. Караджово	1088	1067	1061	1063	1075	1058	1061	1051	1057	1079
с. Катунца	2452	2432	2410	2370	2333	2314	2308	2287	2268	2363

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

с. Кочево	577	565	551	541	537	540	527	525	533	566
с. Милево	952	946	942	922	909	878	858	833	827	854
с. Моминско	432	431	427	427	449	441	432	424	430	435
с. Поповица	1452	1403	1369	1331	1286	1268	1248	1225	1202	1244
гр. Садово	2571	2568	2544	2502	2506	2476	2452	2439	2424	2456
с. Селци	503	499	500	501	498	498	487	480	472	501
с. Чешнегирово	1894	1840	1833	1801	1802	1768	1748	1736	1717	1778

НСИ 2020г.

Намаляването на населението на общината в периода 2011-2019 г. се дължи на отрицателния естествен прираст и външна миграцията. Тази ситуация може да се обясни с националните тенденции и местните характеристики на икономиката. В 2020 г. е налице обрат с увеличение на населението, който вероятно се дължи на Ковид кризата. Увеличението е с 419 души и то се дължи на механичния прираст от 518 човека.

Разликата между отделните населени места, очертава негативна тенденция на депопулация в малките населени места, като някои от тях са загубили по голям процент от постоянното население. Общата тенденция, която се наблюдава, е че за по-малките населени места, населението намалява с по-бързи темпове в сравнение по-големите, с изключение на 2020 година. Това се дължи като на миграционните процеси, така и на по-ниската раждаемост и по-високите нива на смъртност в малките села.

През последните пет години е регистриран по-голям брой на жените спрямо мъжете, като този превес се засилва със всяко следващо преброяване.

Разглеждайки динамиката на раждаемостта за периода 2011 – 2020 година е характерно, че за периода раждаемостта се запазва средно на около 153 деца годишно. Живородените на територията на общината за 2020 година са 149.

Раждания

година	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
раждания	167	148	135	134	154	157	165	153	135	149

За 2020 година починалите на територията на Община Садово са 283, като средно годишно за периода 2011 – 2020г, умрелите са 266 ежегодно.

Умирения

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
296	283	260	288	265	240	253	251	243	283

Естествен прираст

Година	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Естествен прираст	-129	-135	-125	-154	-111	-83	-88	-98	-108	-134

Източник: НСИ 2020г.

Естественият прираст през периода 2011-2020 е с отрицателна средна стойност **-107** души

Заселени

Година	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Общо	263	131	146	195	220	161	278	241	309	783
В селата	242	109	121	168	178	143	231	183	272	706

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

През периода 2011 – 2020 година в община Садово се наблюдава по-голям брой на изселили се спрямо заселили. Най-голям брой изселени има през 2017г. – 313 души, а най-малко през 2013г. – 165 души. Изселените за 2020г. са 230.

Изселени

Година	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Общо	173	191	165	223	212	245	313	289	283	230
В селата	136	166	137	172	178	202	257	228	240	188

Механичен прираст

Година	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Общо	90	-60	-19	-28	8	-84	-35	-48	26	553
В селата	106	-57	-16	-4	0	-59	-26	-45	32	518

Източник: НСИ 2020г

Основните причини са отрицателния механичен прираст (по-голям брой изселено от заселено население) и отрицателният естествен прираст (по-голям брой умрели от живородени). Естественият прираст през периода 2011-2020 е със средна стойност **-107** души, а механичният е **+40** души. Това означава, че общината привлича повече нови жители в сравнение с тези, които я напускат. Промените в естествения и механичния прираст през последните години немогат да „гарантират“ стабилно запазване или нарастване на населението на общината.

Възрастова структура на населението

Процесите на стареене, в община Садово са сходни с тенденциите наблюдавани в ЕС и България. Едва 16,09% от населението в общината е на възраст между 0-14 г., което показва, че процесите на застаряване на населението са силно изразени.

В същото време населението извън трудоспособна възраст (65+) през 2020 г. е 24,67%. Установената тенденция на застаряване подсказва, че процеса на застаряване ще се задълбочават, независимо от слабата положителна тенденция.

Разпределение на населението в под, на и над трудоспособна възраст

	2011 ³	2012 ⁴	2013 ⁵	2014 ⁶	2015 ⁷	2016 ⁸	2017 ⁹	2018 ¹⁰	2019 ¹¹	2020 ¹²
Общо	15564	15369	15225	15043	14940	14773	14650	14504	14422	14841
Под трудоспособна възраст	2510	2479	2465	2425	2422	2394	2373	2364	2325	2330
В трудоспособна възраст	8813	8794	8748	8671	8627	8570	8534	8439	8465	8849
Над трудоспособна възраст	4241	4096	4012	3947	3891	3809	3743	3701	3632	3662

Източник: НСИ2020г.

Анализът на структурата на населението на община Садово към 2020 г. в зависимост от критерия под, в или над трудоспособна възраст показва няколко тенденции:

- Неустойчива колебателна тенденция относно относителния дял на населението над трудоспособна възраст, която се движи в границите на 24 – 25% от общия брой на населението;
- Тенденция на задържане на дела на населението под трудоспособна възраст в общия брой на населението в границите на 16 – 17%;

- Тенденция на относително задържане на дела на населението в трудоспособна възраст в границите на 57 – 60% от общия брой на населението.

Основните тенденции в демографските процеси в общината са сходни с националните, като разликата е в силата на тяхното проявление. Това определя и приликата в бъдещото развитие на население, детерминирано от инерционността на демографските процеси – населението на обособената територия на община Садово ще продължи да намалява в краткосрочен и средносрочен план. Намалението на повъзрастовата смъртност няма да компенсира влиянието от преминаването на поколенията от една възрастова група в друга, което ще се отрази в намаляване и застаряване на трудоспособния контингент. Емиграционните процеси ще се влияят най-вероятно от икономическото развитие на региона.

Възрастовата структура на населението в общината е по-скоро неблагоприятна. Нараства броят и делът на възрастното население за сметка на това от младите генерации. Възрастовата структура на населението в община Садово е близка с тази за страната.

Възпроизводството на трудоспособното население се характеризира най-добре чрез коефициента на демографско заместване, който показва съотношението между броя на влизащите в трудоспособна възраст (15-19 г.) и броя на излизащите от трудоспособна възраст (60–64 г.). Общо за страната това съотношение е 70. В община Садово нивото на коефициента на демографско заместване е 86, което е по-високо от това за страната.

Демографските промени (промени във възрастта и структурата на работната ръка, засягащи икономическата ефективност и миграционните процеси) са сред четирите ключови предизвикателства за районите в Европа. Индексът на уязвимост от демографски промени е показател, с който се отчита делът на възрастното население над 65 години, дела на работоспособното население, възрастовата структура на населението и намаляването на населението.

Етническата структура на населението според резултатите от преброяването на населението от 2011 г. е следната: българската етническа група обхваща 79.81 % от общото население на Южният централен район, турската етническа група – 13.18%, ромската – 5.17%, като “други” се самоопределят 0.65 % от живеещите в областите в обхвата на района.

Етническа структура на населението на община Садово

Години	Общо население	Българска	Турска	Ромска	Друга	Непоказано (Неотговорили)	Не се самоопределя
2001	16 786	14 210	522	1 985	39	24	6
2011	15 604	10 932	397	795	22	3 398	60

Източник: НСИ 2020г.

В периода между двете преброявания от 2001-2011 българската етническата група бележи спад, докато турската и ромската етнически групи бележат нарастване.

Етническата структура на населението на община Садово според резултатите от преброяването на населението от 2011 г. е следната: българската етническа група обхваща 70,1 % от общото население, турската етническа група – 2,5%, ромската – 5.1%, като “други” се самоопределят 0.14 % , неотговорили 21.8% и несамоопределили се – 0.4% от живеещите в общината.

Безработица

Тенденциите за броя на безработните е ярко изразена и е в посока на намаляването и за периода 2015 – 2019г., като регистрираните безработни в община Садово са намалели три пъти за периода. Следва да се отчете и факта, че незаемите младите хора на възраст 19-29 години не се регистрират в АЗ.

Средногодишен брой регистрирани безработни лица в община Садово:

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

Година	Брой безработни лица	% на безработица
2015	14//	25.14
2016	947	16.11
2017	783	13.3?
2018	660	11.23
2019	525	8.93

Агенция по заетостта – БТ-Първомай

Най-голям е броя на безработните над 55 годишна възраст, което поставя задачата за търсене на решение за заетост на хората в пред пенсионна възраст. За останалите възрастови групи разпределението на регистрираните безработни е равномерно между 63 и 73. Най-малък е броя на регистрираните в групата от 20 до 24 години, но е трудно да се оцени дали това е реалното състояние или младежите не се регистрират.

Безработни лица по възраст към 31.12.2019 година:

Възраст	Брой
до 19 години	3
от 20 до 24 години	29
от 25 до 29 години	
от 30 до 34 години	66
от 35 до 39 години	63
от 40 до 44 години	64
от 45 до 49 години	70
от 50 до 54 години	73
над 55 години	131

Агенция по заетостта – БТ-Първомай

Очаквано регистрираните безработни жени са с 20% повече от мъжете.

Безработни лица по пол към 31.12.2019 година:

Пол	Брой
мъже	252
жени	303

Агенция по заетостта – БТ-Първомай

Най-голям е броя на безработните с начално и по-ниско образование - 325, като хората с със средно и средно професионално образование са два пъти по- малко.

Безработни лица по образование към 31.12.2019 година:

Образование	Брой
висше	13
средно	138
в т. ч. средно проф.	119
основно	79
начално и по-ниско	325

Агенция по заетостта – БТ-Първомай

Квалификационна структура на безработни лица към 31.12.2019 година:

Квалификация	Брой
с работническа професия	98
специалисти	43
без квалификация	414

Агенция по заетостта – БТ-Първомай

Най- голям е дела на регистрираните безработни без кфалификация и значително по-малък на специалистите и тези с работническа професия.

Особено важен е въпроса за тенденциите в заетостта и безработицата след пандемията от пролетта на 2020г.

Образование

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

Образователната система в община Садово, подобно на образователната система в България, включва детски градини, училища и обслужващи звена. Тенденциите в развитието на образователната инфраструктура на община Садово са представени по-долу.

Детски ясли

Към 31.12.2019г в община Садово има една яслена група в ДГ. Персонал – 4 броя медицински персонал. Брой деца - 20. Средна посещаемост – 83%. Състояние на сградния фонд – санирана сграда .Отпление – парно на природен газ.

Детски ясли и места в община Садово

2016		2017		2018		2019		2020	
Заведения	Места (капацитет)	Заведения	Места (капацитет)	Заведения	Места (капацитет)	Заведения	Места (капацитет)	Заведения	Места (капацитет)
1	19	1	19	1	21	1	20	1	20

Обхват на децата в детски ясли към 31.12. за периода 2016-2020г.

	2016	2017	2018	2019	2020
Общо за страната	16,4	16,6	16,6	17,1	15,9
Пловдив	15,0	15,1	15,8	15,8	14,8
Садово	4,5	3,7	4,5	3,3	1,9

От данните за обхват на децата в детски ясли, става ясно, че в община Садово няма традиции за ползване на услугата, която е организирана от общината.

Детски градини

Брой деца в детските градини

	<i>(брой)</i>					
	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Общо за страната	232025	224380	220877	218767	217867	215666
Южен централен	45897	44064	43065	42732	42896	42464
Садово	530	483	482	464	465	457

В периода 2015–2019 г. броят на детските градини в община Садово се е увеличил на 10 на брой и броят на децата се е увеличил на 584. Педагогическият персонал работещ в тях е 55 детски учители.

Предучилищното образование в общината се осъществява в детските градини. Възрастта на децата, обхванати в детските градини е от 3 до 6 години.

Места в детски градини

	<i>(брой)</i>					
	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Общо за страната	243420	237962	234551	233766	234504	232941
Южен централен	46640	46083	45536	44949	44793	43883
Садово	626	584	584	584	584	584

Източник НСИ 2020г.

В периода 2015 – 2020г. в община Садово, броят на децата – е сравнително стабилен, като за учебната 2020/2021 г. те са 457, същото се отнася и до броя на учителите – от 55 за 2018/2019г.

Брой групи в детските градини

	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Садово	27	25	25	25	25	25

Източник НСИ 2020г.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

Община Садово е последователна в усилията си да осигурява възможност за ползване на услугата от всички родители, които желаят децата им да се отглеждат и обучават в детски градини. В това отношение възможностите в общината са по-добри от средните за страната и Пловдивска област. Показателят места на 100 деца бележи ръст в разглеждания период. Това е показател, който отчита достъпността на услугата.

Места на 100 деца в детските градини

	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Общо за страната	105	106	106	107	108	108
Южен централен	102	105	106	105	104	103
Садово	118	121	121	126	126	128

Педагогически персонал в детските градини

2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
54	52	57	55	56	56

Източник НСИ 2020г.

Целодневните детски гради са разпределени в населените места както следва:

ЦДГ	Наименование
с.Богданица	Радост
с.Болярци	Първи юни
с.Караджово	Невена Йорданова
с.Катуница	Свобода
с..Кочеве	Детелина
с.Милево	Слънце
с..Моминско	Здравец
с.Поповица	Никола Вапцаров
гр.Садово	Детски свят
с.Чешнигорово	Звезда

Източник: Община Садово

Към 31.12.2019г в Общината има 10 броя детски градини. Персонал – педагогически -56, непедagogически -53. Брой деца – 469 в 25 групи. Средна посещаемост – 87% . Състояние на сградния фонд – санирани сгради всички с изключение на ДГ в с.Моминско и с.Богданица. Парно отопление – с.Поповица, с.Болярци, с.Богданица, с.Катуница,с.Чешнегорово . Климатизици – с.Караджово, с.Кочеве, гр.Садово, с.Милево , с.Моминско. В процес на изграждане е и през 2020 г. ще бъде завършена нова ДГ в гр.Садово – санирана сграда с парно отопление.

Констатиранни проблеми в материалната база:

С. Богданица - За постигане на температурен минимум е необходимо сградата да се санира има нужда от подмяна на съществуващата климатична инсталация.

С. Болярци - Покрива на новото крило е за пълен ремонт, има течове.

С. Катуница - дообогатяване на площадките към групите по двора със съответните уреди за игра , маси , пейки за децата Само задната – източна част на двора не се поддържа и за него може би трябва да се потърси проект. Също така е добре във вътрешния двор да се направи площадка по БДП.

. Милево - голям двор, но настилката е амортизирана. Няма пейки около пясъчниците, няма чешма,липсва поливна система . Отоплението е с климатизици.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

Изграждане на локално парно. Ремонт на двете тераси на групите. Ремонт на склада за горива.

В с. Поповица ДГ „Н.Вапцаров“ е средишна детска градина и до нея се извозват деца от 2 населени места и затова трябва да се помисли за тяхната по голяма безопасност по време на извозването им от с.Ахматово и с. Селци. В момента има 1 човек на ½ щат, който придружава децата, а това е крайно недостатъчно ,защото той не може да обхване и придържа всички деца в автобуса по време на пътуването ,като се има предвид ,че пътят до с. Ахматово е с много завои. Пътуващите деца за следващата учебна година- 2020/2021г са приблизително 28 , някои от които са и по-малките на 3 годишна възраст средства за заплащане на възнагражденията на художествените ръководители на съставите Библиотека- електронен, чрез онлайн база данни.

Училища.

В община Садово общообразователните училища са седем на брой и една професионална гимназия. Училищната мрежа в община Садово е стабилна.

Брой училища по вид

	Общообразователни училища	Професионални гимназии ²
2015/2016	7	1
2016/2017	7	1
2017/2018	7	1
2018/2019	7	1
2019/2020	7	1
2020/2021	7	1

Източник НСИ 2020г.

Броя на учениците в общообразователните училища за периода 2014/2015 – 2018/2019 години е намалял с 19% и това съответства на демографските данни. За същия период броя на паралелките в този вид училища е намалял с 14%

Брой ученици в общообразователните училища по години

2015/2016						2016/2017					
Общо	I - IV клас	V - VII клас	V - VIII клас	VIII - XII клас	IX - XIII клас	Общо	I - IV клас	V - VII клас	V - VIII клас	VIII - XII клас	IX - XIII клас
1226	587	X	639	X	-	1228	604	X	624	X	0
2017/2018						2018/2019					
Общо	I - IV клас	V - VII клас	V - VIII клас	VIII - XII клас	IX - XIII клас	Общо	I - IV клас	V - VII клас	V - VIII клас	VIII - XII клас	IX - XIII клас
1086	571	515	X	-	X	1071	578	493	X	-	X
2019/2020						2020/2021					
Общо	I - IV клас	V - VII клас	V - VIII клас	VIII - XII клас	IX - XIII клас	Общо	I - IV клас	V - VII клас	V - VIII клас	VIII - XII клас	IX - XIII клас
1043	569	474	X	-	X	966	513	453	X	-	X

Източник НСИ 2020г.

Брой паралелки в общообразователните училища по години

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

2015/2016						2016/2017					
Общо	I - IV клас	V - VII клас	V - VIII клас	VIII - XII клас	IX - XIII клас	Общо	I - IV клас	V - VII клас	V - VIII клас	VIII - XII клас	IX - XIII клас
84	32	X	52	X	-	88	39	X	49	X	-
2017/2018						2018/2019					
84	40	44	X	-	X	86	40	46	X	-	X
2019/2020											
Общо	I - IV клас	V - VII клас	V - VIII клас	VIII - XII клас	IX - XIII клас						
95	45	50	X	-	X						

Броят на учениците в професионалната гимназия за периода 2015-2020 се е увеличил със 42%, което говори за нарастващ интерес към учебното заведение. Със 71% е увеличен за същия период и броя на паралелките.

Брой ученици в професионалните училища по години

	(брой)		
	Общо	Мъже	Жени
2015/2016	199	126	73
2016/2017	187	115	72
2017/2018	212	129	83
2018/2019	250	144	106
2019/2020	277	168	109
2020/2021	280	171	109

Брой паралелки в професионалните училища по години

	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Общо	7	9	7	11	12
Професионални гимназии и паралелки за III степен професионална квалификация	4	4	3	6	7
Професионални гимназии и паралелки за II степен професионална квалификация	3	5	4	5	5

Източник НСИ 2020г.

Учителите, като брой, са се увеличили за петгодишния период и това е в резултат на двете тенденции за намаляване на броя им в общообразователните училища и увеличаването им в професионалната гимназия. За учебната 2019/2020 г. те са 95.

Брой учители по години

2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
84	88	84	86	95

Източник НСИ 2020г.

За учебната 2019-2020г персонал за общообразователните училища – педагогически – 123, непедagogически – 33 . Персонал за ПССГ – педагогически -26, непедagogически-9 . Брой ученици по класове – 1-4 клас – 31 паралелки – 582 ученика, 5-7 клас – 23 паралелки – 449 ученика , 8-12 клас(ПССГ) – 12 паралелки – 244 ученика.

Състояние на сградния фонд – общообразователни училища – всички училища с изключение на с.Богданица са санирани и всички са с парно отопление. ПССГ – сградата не е санирана и отоплението основно е на твърдо гориво.

Основно Училище "Св. Св. Кирил и Методий". Адрес: село Чешнегирово , ул. "Йорданка Николова" № 12,. Училището е основно (I - VIII клас) с общинско финансиране. Учебни смени: една смяна - само сутрин

Ремонтирано по проект за енергийна ефективност по ОП "Регионално развитие" – външни изолации, парно отопление, тавани и ново осветление и други.

Основно Училище "Христо Ботев", адрес: село Поповица, ОУ "Хр. Ботев" е основно (I - VIII клас) с общинско финансиране. Учебни смени: една смяна - само сутрин Ремонтирано по проект за енергийна ефективност по ОП "Регионално развитие" – външни изолации, покрив, тавани, ново осветление и други.

Основно Училище "Георги С. Раковски" село Болярци, ОУ "Г. С. Раковски" е основно (I - VIII клас) с общинско финансиране.

ремонтирано по проект за енергийна ефективност по ОП "Регионално развитие" – външни изолации, парно отопление, тавани, ново осветление и други.

Учебни смени: една смяна - само сутрин

Основно Училище "Гео Милев"

Град Садово, ул. "Васил Левски" №23, ОУ "Гео Милев" е основно (I - VIII клас) с общинско финансиране.

Учебни смени: една смяна – целодневно

ОУ гр.Садово - нова сграда и ново оборудване от 15.09.2014 г

Тип: Средно училище

Адрес: град Садово, бул. "Дружба" № 4,

ССГ е професионална гимназия с държавно финансиране.

Учебни смени: една смяна - само сутрин

Тип: Основно училище
 Локация: Село Богданица , ул."Първа"
 №6
 ОУ с.Богданица е основно (I - VIII клас)
 с общинско финансиране.
 Учебни смени: една смяна, Ремонтирано
 със сменена дограма, парно отопление
 на дърва и въглища. В момента се
 кандидатства за ремонт по Националния
 доверителен екофонд.

Основно Училище "Васил Левски"
 Адрес: село Караджово, ул
 "Двадесета" № 17,
 ОУ "Васил Левски" е основно (I - VIII
 клас) с общинско финансиране.
 Учебни смени: една смяна - само
 Изцяло ремонтирано по проект на
 Социалния инвестиционен фонд -
 2006 -2007 г., нов физкултурен салон

Основно Училище "Христо Ботев"
 Село Катунца, ул."Девети септември"
 № 58,
 ОУ "Христо Ботев" е основно (I - VIII
 клас) с общинско финансиране. Учебни
 смени: една смяна - само сутрин
 Основно ремонтирано - сменена
 дограма и външна изолация по проект
 "Красива България", нов физкултурен
 салон.

Ученици, напуснали основното образование по години

2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
34	47	46	44	37

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

На територията на общината се намира професионална гимназия – ССГ гр.Садово, но няма висши учебни заведения .

Анализът на данните за броя на родените деца в община Садово за периода 2014г. до 2018г. дава основание за съхраняване на съществуващата мрежа от учебни заведения в непроменен вид. Относително устойчив се очаква да бъде и броят на формираните паралелки.

Проблем са училищата в селата. От една страна, в тях се учат предимно деца от семейства с нисък социален статус, от друга – качеството на обучението е по-ниско.

Учебните и детски заведения в община Садово са обезпечени с правоспособни преподаватели.

Здравеопазване

При условията на реформа в здравеопазването и децентрализация на осъществяването на първичната медицинска помощ, наличието на общо практикуващи лекари и стоматолози в различните населени места на територията на община Садово гарантира достъпната и качествена медицинска помощ на задължително здравно осигурените лица.

Брой лекари

Към	31.12.2018		
	Лекари	Лекари по дентална медицина	Медицински специалисти по Здравни грижи
Садово	9	6	11

Население на един лекар

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Общо за страната	250	250	246	240	234	236	235	233
Пловдив	220	212	208	202	195	195	196	193
Садово	2175	2149	2490	2110	1628	1612	1803	1855

Население на един лекар по дентална медицина

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Общо за страната	1000	1027	952	887	844	967	942	946
Пловдив	630	651	603	562	543	638	581	580
Садово	1171	1671	1245	985	862	2417	2404	2474

НСИ 2020г.

Поради спецификата на системата на здравеопазване в община Садово, изключително важни са показателя за население на един лекар. В общината има сериозно подобрение на този показател, като в 2017г. той е 1628 жители на лекар и е с 25% по-добър в сравнение с 2013г. Същото се отнася и до лекарите по дентална медицина, там показателя е с 24% подобрение. Трябва да подчертаем, че тези показатели са в пъти по-лоши от средните за страната за лекарите и близки до тях по отношение на лекарите по дентална медицина.

Видове лечебни заведения

2015		2016		2017		2018		2019		2020	
ЛЗ за болнична помощ - общо	ЛЗ за извънболнична помощ - общо	ЛЗ за болнична помощ - общо	ЛЗ за извънболнична помощ - общо	ЛЗ за болнична помощ - общо	ЛЗ за извънболнична помощ - общо	ЛЗ за болнична помощ - общо	ЛЗ за извънболнична помощ - общо	ЛЛЗ за болнична помощ - общо	ЛЗ за извънболнична помощ - общо	ЛЛЗ за болнична помощ	ЛЗ за извънболнична помощ - общо
-	2	-	2	-	2	-	2	-	2	-	2

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

Във всички населени места на община Садово има здравни участъци с лекарски и стоматологични кабинети. Населението се обслужва от 9 бр. лекари на индивидуални практики и 3 бр. лекари по дентална медицина.

Регистрирани лекари в НЗОК

№	Лечебно заведение	Населено място	Адрес	Лекар
1	АИППИМП - Д-р Бедачева ЕООД	с.Чешнегирово	ул."Н. Геров" 2, ет.1, каб.1, 2 и 3	Люба Георгиева Бедачева
2	АИППМП – Д-р Николай Стефанов Димов ЕООД	с.Болярци	ул."Девета" №9, ет.1, каб.№3, №4 и №5	Николай Стефанов Димов
3	Д-р Теодора Турникова - АИППМП ЕООД	с.Караджово	ул."Първа" 50, ет.1, каб. 7 и 6;	Теодора Георгиева Турникова
		с.Моминско	ул."Трета" 7, ет.1, каб.1 и 2	
		с.Кочевево	ул."Седма" 6, ет.1, каб.6 и 5	
4	ЕТ Д-р Венета Търева - АИППМП	с.Поповица	ул. Втора №35, ет. 1, каб. 1,2	Венета Атанасова Търева
		с. Ахматово	с. Ахматово	
		с.Селци	с.Селци	
5	ЕТ Д-р Галя Данчева Петева - АИППМП	с.Болярци	ул."9-та" №9, ет.1, каб.3 и 4	Галя Данчева Терзиева
6	ЕТ Д-р Георги Керин - АИППМП	с.Катуница	ул."Свобода" №2, ет.1, каб.1,2 и 3	Георги Николов Керин
7	ЕТ Д-р Екатерина Иванова - АИППМП	с.Милево	СЗУ, каб.1	Екатерина Христова Иванова
8	ЕТ Д-р Мая Тоскова - АИППМП	Поповица	Поповица- база	Мая Филева Тоскова
		с. Ахматово	с. Ахматово	
		с. Селци	с. Селци	
9	ЕТ Д-р Цветка Иванова Климентова - АИППМП	Гр. Садово	ул. Дружба №47 поликлиника	Цветка Иванова Климентова

НЗОК 2020

Регистрирани лекари по дентална медицина в НЗОК

№	Лечебно заведение	Населено място	Адрес	Лекари стоматолози
1	"Д-Р Валентина Ненова - АИППМПДМ" ЕООД	гр.Садово	бул."Дружба" № 45 А, ет.1, кабинет № 7	Ненова Калинова Валентина
2	АИПППДМ ЕН ДЕНТ 1991 ЕООД	гр.Садово	бул."Дружба"№45А,каб.№11	1.АЛ-Талаб Петкова Мохамед Надя 2.Благов Здравков Деян

НЗОК 2020

На територията на общината няма групови лекарски практики и групови практики на стоматолози, амбулатории за специализирана медицинска помощ и медицински центрове. Няма болнична помощ под никаква форма.

Спешните случаи след 19.00 часа се обслужват от частна спешна помощ от Пловдив.

Сградният фонд се стопанисва от наемателите - общо практикуващите лекари и стоматолози. Направени са ремонти на сградите в: гр.Садово – направена рампа за инвалиди. Ремонт на помещенията не е извършен; с. Ахматово – старото кметство е основно

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

ремонтирано за здравна служба – първи етаж; с. Богданица – две стаи от читалищния дом са ремонтирани основно за здравна служба; с.Моминско – извършен ремонт на покрива и боядисване на помещенията; с.Поповица – извършен частичен ремонт на фоаето; с. Селци– извършен ремонт - сменена дограма, плочки и боядисване; с. Чешнегирово– извършен ремонт - сменена дограма и боядисване.

Стоматологичен кабинет няма единствено в с. Ахматово. В с. Богданица и в с. Селци практиката е една и обслужването се осъществява от един стоматолог по график .

Общината е обезпечена с медицински кадри.

Аптеки регистрирани в НЗОК

№	Населено място	Аптека	Адрес	Управител
1	с.Чешнегирово	Алфа	Ул.Г.Димитров №5	Славена Анастасова Палазова
2	с.Поповица	Анжела-Поповица	ул. Осма №5	Георги Ангелов Кадънков
3	с.Болярци		ул."Осма" №16	Нури Орхан Кадир
4	с.Катуница		ул.Г.Николов №20	Александрина Красимирова Мавродиева
5	гр. Садово		ул.Ал.Стамболийски №11	Елена Йорданова Григорова
6	гр.Садово	Фарманова	ул.Ал.Стамболийски №8	Ангел Алексиев Ангелов
7	с.Милево	ЯНА	ул. 2-ра № 38	Череша Йорданова Николова

НЗОК 2020

Мрежата от аптеки гарантира сравнително добър достъп на жителите .

Високият ръст на безработицата в общината, особено сред малцинствените групи в селата води до здравна неосигуреност на голяма част от населението.Специализираната доболнична, спешна и болнична дейност са затруднени, поради липсата на такива медицински звена и услуги за всичките селища на територията на общината.

Култура

На територията на община Садово функционират 12 читалища. Всички те са вписани в регистъра на Министерството на културата и ежегодно участват при разпределяне на годишната субсидия от държавния бюджет. На всички читалища е предоставен сграден фонд за безвъзмездно ползване, който е общинска собственост.

Основните характеристики на читалищата са като традиционни самоуправляващи се български културно – просветни сдружения в населените места , които изпълняват и държавни културно – просветни функции.

1.Общински читалища – 12 в – с.Ахматово, с.Богданица, с.Болярци, с.Караджово, с.Катуница , с.Кочево, с.Милево, с.Моминско, с.Поповица, гр.Садово, с.Селци и с.Чешнегирово

2.Персонал в читалищата – 13 субсидирани щатни бройки – с.Катуница- 2 щата , по 1 щат - с.Болярци, с.Караджово, с.Милево, с.Поповица, гр.Садово, с.Селци, с.Чешнегирово, по 0,5 щата – с.Ахматово, с.Богданица, с.Кочево и с.Моминско.

3. Библиотеки – читалищни – 12 – във всяко читалище. Библиотеката в гр.Садово изпълнява централна роля за общината .

4. Музейни сбирки – в с.Болярци, с.Катуница, с.Поповица, гр.Садово, с.Селци и с.Чешнегирово.

5.Художествена самодейност:

Певчески групи:

- в с.Ахматово –за изворен фолклор
- в с.Болярци – певческа група „Болярка“
- в с.Караджово – певческа група „Вяра“
- в с.Катуница- женска певческа група „Чая“
- в с.Кочево – за изворен фолклор
- в с.Поповица- фолклорна певческа група Пъстра китка“, певческа група „Бяла лилия“, певческа група „Родолюбка“, група за стари градски и шлагерни песни
- гр.Садово – женска певческа група „Надежда“, вокална група „Бонбони“, индивидуални изпълнители
- с.Селци – женски народен хор „Тракийски напеви“, фолклорна формация „Дъга“, Камерна формация за патриотични песни
- с.Чешнегирово – женска певческа група „Иглика“

Танцови групи:

- в с.Болярци
- в с.Караджово
- в с.Катуница – детски танцов състав „Хорце“, детски танцов състав „Синчец“, младежки танцов състав „Веселие“, клуб „Хоро“, група за модерни танци
- в с.Милево – танцови клубове „Мераклийки“, „Тип-топ“
- в с.Поповица – младежки танцов състав „Тракийка“, детски танцов състав „Ритъм“, детски танцов състав „Хоп-троп“, детски танцов състав „Гайтанче“
- в с.Чешнегирово – клуб за танцово изкуство „Везеница“

Групи за пресъздаване на народни обичаи - 9: в с.Болярци, с.Караджово, с.Катуница, с.Кочево, с.Милево, с.Поповица, гр.Садово, с.Селци, с.Чешнегирово.

Театрални формации – 4: в с.Катуница, с.Милево, с.Поповица- „Ентусиасти“, с.Селци- „Родолюбие“.

Кръжочна дейност – 6: в с.Ахматово, с.Богданица, с.Караджово , с.Катуница, с.Милево, с.Селци.

6.Традиционни културни събирания

- събори на населените места
- отбелязване на национални празници, празници на фолклорния календар, възстановки на обичаи, отбелязване на кръгли годишнини, юбилеи на писатели, актьори, художници и други хора на духа
- представяне на книги и провеждане на срещи с авторите им
- „Празник на фъстъка“ – 23.05 в гр.Садово
- Национален фолклорен фестивал „Георги Пендов“ – 22-23.05. – в гр.Садово
- Празник на Община Садово – 24.05-26.05. – в гр.Садово

Нужда от ремонт на читалищата в общината, който се изразява в ремонт на покриви, фасади, дограми, сценични зали, отопление, тоалетни – селата: Ахматово, Болярци, Катуница, Кочево, Поповица, Чешнегирово и Милево, в която се намира и здравна служба, пенсионерски клуб и кметство. Проблеми с отоплителната инсталация: с. Караджово, с. Селци, с. Чешнегирово.

Наука.

Институт по растителни генетични ресурси „Константин Малков“ - основан през 1902 г. Национален център по интродукция и съхранение на растителни генетични ресурси. Тук се намира Националната семенна генна банка, в която се съхраняват над 60 000 образци от местни и интродуцирани растения. Институтът е част от международната система за генетични ресурси.

Селскостопанска гимназия - основана през 1883 г. Една от най-старите професионални гимназии в България, поставила началото на земеделското образование.

Основно училище "Гео Милев" - основано през 1876 г. като килийно училище от Марин Ст. Йовчев и поп Георги в къщата на Цветил Боев.

Личности

Вацлав Стрибърни (1853-1933) - известен ботаник с чешки произход, работил в Земеделското училище на Садово по покана на българското правителство (през 1883). Има съществен принос в изучаването на българската флора и много ендемични видове са наречени на негово име. Той е и човекът, въвел ягодите като земеделска култура в България. Константин Малков (1873-1908) - агроном, основател на Института по растителни генетични ресурси (през 1902 г. - Земеделска опитна станция) и основоположник на опитното дело в България, на опазването на местните растителни ресурси и на интродукцията на нови култури. Особено ценни са проучванията му върху болестите при растенията. Погребан е в двора на института, на мястото на опитното му поле.

Реален стимул за развитие на културната и икономическата интеграция на селските землища в Южен централен район са обекти на културното наследство от Античната тракийска цивилизация, Късноантичната и Средновековна култура, Късното Средновековие и Новото време, специфичната традиционна селска архитектура в Родопския ареал.

Югоизточна Европа представлява кръстопът на цивилизации и религии през вековете, медиатор между Изтока и Запада, между Севера и Юга, свързани с общи исторически корени. Във времето в региона се формират културни коридори, транснационални оси на вековни взаимодействия на цивилизацията и връзки между народите, които го населяват.

През територията на Южен централен район преминават **европейски културни коридори** от различни епохи:

Виа Диагоналис преминава през Югоизточна Европа, свързвайки Европа с Азия, една от най-древните артерии по това направление с трансконтинентално и световно значение. По Виа Диагоналис протича непрекъснат търговски, културен, религиозен и политически обмен, диагоналният път е свързан с Поклонническите пътища в Европа и походите на кръстоносците. Той е културна ос на древни тракийски царства, седалища на римски провинции, на империи (Римска, Византийска, Османска), на княжества и държави (Сръбска, Българска, Латинска, Лидийска, Хетска). Столиците на пет държави, през които днес преминава Диагоналният път, се простират върху него (Любляна, Загреб, Сараево, Белград, София и Анкара).

Източен трансбалкански пътят преминава през Югоизточна Европа в посока север-юг (Румъния, България, Гърция) и свързва Балтийско с Егейско море и Средиземноморието. По своето трасе на север Източният трансбалкански път прави връзка с големия Европейски маршрут Виа Реджия (Пътят на Кралете) в Лвов (Украйна), прекосяващ Европа от Киев до Сантяго де Компостела (Испания). Като основен гръбнак на манастирските средища в Югоизточна Европа, Източният трансбалкански път поема от религиозния ареал на църквите в Молдавия и дървените църкви в Марамуреш (Румъния) и се спуска на юг към Търновската Света гора и Родопската Света гора. Коридорът се влива в религиозната ос Виа Егнация при

някогашния голям манастирски център Mount Parikion.

На територията на Р България Източният трансбалкански път съхранява сложна стратификация на времеви пластове (културата на двадесети век в град Русе на река Дунав, манастирите, църквите и народната архитектура на Новото време във Великотърновския и Асеновградския културен ареал, Средновековните крепости на север от Стара планина и в Родопите, Казанлъжката и Свещарската тракийски гробници, Неолитните жилища в Стара Загора, Долината на тракийските царе, скалните светилища Перперикон и Белинташ, разкрива изключителните постижения на майстори - строители, дърворезбари, зографи в уникалните църкви в Молдавия, Марамуреш, Скалните манастири в Иваново, манастирите на Търновската и Родопската Света гора, по протежението му са разположени исторически градове (Сигишоара, Сибиу, Букурещ, Русе, Велико Търново, Пловдив).

На територията на Южен централен район по Източния трансбалкански път са разположени редица обекти на културното наследство: Антични селища в Родопски селски землища, Араповски манастир, Бачковски манастир, Асенова крепост, Атеренски мост, Тракийско светилище Белинташ, Горноводенски манастир, Дванадесетте Римски моста на град Неделино, Джамии в Родопските села, Крепост Вишеград, Късноантични и Средновековни крепости в Родопските селски землища, Кварталите Райково и Устово в Смолян, Римски крепости, мостове, пътища в Родопите, Скални гробници, светилища, Средновековни мостове, некрополи, Тракийски крепости, Православни църкви.

Културното наследство като материално и духовно послание представлява мощен ресурс за устойчиво развитие и качество на живот чрез възможностите на културния туризъм и обмена на знания и ценности.

Финансирането на проекти по Програма „Рехабилитация и социална интеграция на хора с увреждания“, Програма „Достъпна среда“, проекти по Smart системи на информационни нива е приоритет в социалната дейност за културно познание. Smart системите интегрират управлението на интелигентните технологии и предоставят големи база данни за вземане на по-добри решения в пространственото развитие и инфраструктурата на културното наследство. Читалищата като уникална и традиционна за България културна институция, е

част от системата на децентрализираната културна мрежа в района и изпълняват ролята си на средища за културна, информационна и социална дейност.

Културното наследство на територията на Южен централен район е стимулатор на икономически растеж. Интегрираният подход е водещ при опазването на културното наследство, което изисква при изследването и стратегическото планиране за района да се търси пространствена интеграция на културното наследство със съседните райони и страни.

Развитие на елементите на културното наследство

Културното наследство в неговите материални и нематериални измерения представлява фактор за развитието на обществото в диалога между общностите, катализатор за социалното и икономическо развитие на районите. Р България притежава ресурс от близо 40 хиляди недвижими културни ценности като част от европейската и световна култура, които непрекъснато се допълват и обогатяват. Това налага преосмисляне на социалната и икономическа роля на културното наследство и все по-нарастващата необходимост от привличането на обществото към процеса на опазване на този потенциал.

Съхраняването и развитието на потенциала на културното наследство обхващат целия комплекс от дейности по опазване, рестартиране, експониране и социализиране с цел превръщането му в стимулатор на пространственото развитие на обществото. Културното наследство в неговото териториално развитие следва да се разглежда като елемент на интегрираното пространствено планиране.

Съществено предимство на Южен централен район е уникалната природа, културните ценности от различни епохи, съхранените бит и традиции, които подходящо експонирани и брандирани, са предпоставка за извеждане на българската идентичност като водеща дестинация за културния туризъм, ориентиран към незасегнати от урбанизацията територии. Туризма в община Първомай притежава значителен потенциал за разширяване и разнообразяване на регионалния туристически продукт. Благоприятните природни фактори, културното наследство, натрупаният опит в предлаганите туристически услуги, изградената в значителна степен туристическа база спомагат за разширяването на туристическата индустрия и увеличаване на приходите от туризъм. Преобладаващата част от базата за туризъм и предлаганите услуги в района са концентрирани около и в населени места с курортно значение (балнеолечение, културни забележителности, курортни зони и комплекси в района на Родопите).

На територията на района съществуват природни и антропогенни зони и фактори (реки и язовири, пещери, природни местности, религиозно и културни обекти, населени места с етнографско значение, недвижими културни ценности и обекти с археологическа стойност), които биха могли да се използват по-пълноценно за разнообразяване на туристическия продукт, за увеличаване на приходите и целогодишна заетост в повече части от територията на района.

Природо-екологичните дадености на района, в съчетание с уникалната самобитност и култура са предпоставка за развитието на алтернативен туризъм: Еко туризъм (със защита на територии и видове); Селски туризъм със съхранени културни традиции и потенциал за развитие на биоземеделие; Приключенски и екстремен туризъм (по южните склонове на Стара планина и в Родопите); Винен туризъм (Родопската яка) и др.

Интегрирането на природното и културно наследство и техните обекти за развитието на туризма изисква: Опазване, социализация, експониране и популяризиране на недвижими, движими материални и нематериални културни ценности; Изграждане и реконструкция на инфраструктурата за достъп до културното наследство и природните забележителности; Осигуряване надостъп за хора в неравностойно положение;

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

Разработване на планове за опазване и управление на националните археологически резервати; Въвеждане на съвременни технологии за обмен на информация и интерактивна комуникация в реално време.

В прогнозите на Съвета на Европа културното наследство има изключителна роля в „информационното общество“ на Двадесет и първи век. Териториите с културна памет все по-трайно привличат хора, дейности и инвестиции. Създаването на регионални туристически продукти, разкриващи пълното богатство на феномена, предполага изграждането на регионална туристическа стратегия, трансгранични контакти, дългосрочна политика в опазване и валоризиране на културното наследство. Това изисква нов тип комуникация на наследството с обмен на знания, ориентиран към всички възрастови групи, използващ съвременни форми на комуникация.

Интегрирането на културното наследство като катализаор на икономически растеж и качествена жизнена среда, приобщаването на националната културна идентичност в Европейското социо-културно пространство, са фактори за устойчиво пространствено развитие и социално равновесие.

III. АНАЛИЗ НА СИЛНИТЕ И СЛАБИТЕ СТРАНИ, ВЪЗМОЖНОСТИТЕ И ЗАПЛАХИТЕ / SWOT-АНАЛИЗ /

СИЛНИ СТРАНИ	ВЪЗМОЖНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Благоприятни почвено-климатични условия, релеф, климат и плодородни обработваеми земи за развитие на селскостопанско производство, включително, за развитие на алтернативно екологично и биологично земеделие, както и за развитие на екотуризъм и изграждане на разнообразна инфраструктура с места за отдих; • Отсъствие на големи индустриални замърсители, незамърсена и неувредена околна среда; • Добре развита техническа инфраструктура и комуникации; • Съществува необходимата институционална, нормативна и стратегическа рамка за управление на околната среда. 	<ul style="list-style-type: none"> • Хармонизирано екологично законодателство на национално ниво със законодателството на ЕС в сектор „Околна среда“; • Разширяване и доизграждане на инженерната инфраструктура; • Условия за развитие на културен, селски, винен и еко туризъм; • Ефективно използване на финансови инструменти на ЕС за решаване на проблемите, свързани с опазване на околната среда; • Съвпадение на националните и местни приоритети в областта на околната среда; • Промяна на обществените нагласи в подкрепа усилията за опазване на околната среда; • Развитие на регионални екотуристически продукти и тематични маршрути.
СЛАБИ СТРАНИ	ЗАПЛАХИ
<ul style="list-style-type: none"> • Недостатъчно финансови средства в общинския бюджет и в населението; • Ограничен лимит на собствени финансови средства за съфинансиране на по-големи екологични проекти; • Липса на изградена канализация и 	<ul style="list-style-type: none"> • Глобални промени в климата и зачестилите природни бедствия, засушавания, ерозия и горски пожари; • Слаба активност на населението, НПО и заинтересованите страни; • Откриване на нови производства и

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

<p>пречиствателни съоръжения в селата от общината;</p> <ul style="list-style-type: none">• Амортизирана и остаряла водопроводна мрежа;• Недостатъчни приходи от такса битови отпадъци, непокриващи действително извършения разход;• Слаба активност на населението;• Не са проучени капацитетните възможности от лечебни растения;• Недостатъчно степен на благоустрояване и озеленяване на населените места;• Недостатъчно ефективна система за разделно събиране на отпадъците.• Наблюдава тенденция за увеличаване на автомобилния парк и пътния трафик, което оказва влияние върху чистотата на въздуха.	<p>разширяване на съществуващите носят риск от замърсяване на околната среда;</p> <ul style="list-style-type: none">• Насочване на интереса на донорите към големите общини в страната;• Високи разходи по прилагане на екологичното законодателство и внедряване на екологосъобразни технологии;• Увеличаване на дела на транспорта като замърсител на въздуха и почвата;• Недостатъчни средства за качествено поддържане и доизграждане на зелената система;• Наличие на сериозни инвестиционни интереси, потенциално застрашаващи околната среда.• Неефективно управление на финансовите инструменти на ЕС на национално ниво и подценяване на възможностите за работа по проекти финансирани със средства на ЕС.
--	---

IV. ВИЗИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА В ОБЩИНАТА

Визията описва перспективите за развитие в близките години. Визията за бъдещото развитие и състояние на Община Садово се формулира по следния начин:

ОБЩИНА САДОВО - ЕВРОПЕЙСКА ОБЩИНА С БАЛАНСИРАНО ПРОСТРАНСТВЕНО РАЗВИТИЕ И ЗАЩИТЕНО ПРИРОДНО И КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО

V. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Въз основа на резултатите от извършените анализи и проучвания на характерните дадености и проблеми на общината в областта на околната среда, са определени и идентифицирани силните и слабите страни на общината, възможностите и заплахите стоящи пред нея.

След избора на визия на общината, се формулират целите, които населението и общинското ръководство смятат за определящи и с чието изпълнение ще се реализират очакванията на хората.

Генерална стратегическа цел на програмата:

„Поддържане и подобряване на качеството на живот на населението в общината, чрез осигуряване на здравословна и благоприятна околна среда и запазване на богатото природно наследство, чрез устойчиво управление на околната среда“.

Специфични стратегически цели и приоритети

Стратегическата цел на програмата е да се ангажира и съдейства за опазване и предотвратяване на замърсяването на околната среда по всичките ѝ компоненти и фактори на въздействие, за намаляване на риска за здравето на населението. За постигането на генералната стратегическа цел на Общинската програма за опазване на околната среда са формулирани следните специфични стратегически цели:

Специфична стратегическа цел 1: Ефективно използване на отпадъците като ресурс и намаляване на тяхното генериране и на депонирането им. (Приложение 1, виж: Програма за управление на отпадъците на Община Садово 2021-2027г.)

Специфична стратегическа цел 2: До края на периода на действие на програмата да се подобрят параметрите на водопроводната и канализационната мрежа на територията на общината (Приложение 2).

Постигането на тази цел ще доведе до обхващане и пречистване на отпадните води от бита и промишлеността, което от своя страна води до запазване и подобряване качеството на подземните и повърхностните води.

Индикатори: Брой населени места с изградена канализация и действаща ПСОВ, брой населени места без режим на водоподаване.

За постигането на тази цел се залага изпълнение на следните мерки (дейности):

Мярка 1. Изграждане и поддържане на водоснабдителната мрежа и подобряване на необходимото количество и качество на подаваната питейна вода.

Мярка 2. Изграждане на канализационна мрежа и осигуряване пречистването на отпадъчните води чрез изграждане на ПСОВ и довеждаща инфраструктура и намаляване на вредното влияние на отпадъчните води в региона.

Мярка 3. Подобряване на дейността на общинската администрация в съответствие със Закона за водите;

Мярка 4. Формиране на съзнание и интерес за икономии на водни ресурси.

Специфична стратегическа цел 3: До края на периода на действие на програмата да се запази доброто качество на атмосферния въздух (Приложение 3).

Индикатори: Съдържанието на вредни вещества във въздуха много над ПДК.

При анализа не бяха идентифицирани сериозни източници на замърсяване на атмосферния въздух, но за поддържане на чистия въздух е необходимо изпълнение на следните мерки:

Мярка 1: Да се предприемат превантивни мерки за недопускане влошаване качеството на атмосферния въздух и прилагане на мерки за намаляване на емисиите от битовия и обществен сектор и от транспорта;

Мярка 2: Периодичен контрол и измервания на качеството на атмосферния въздух;

Мярка 3: Да се подобри енергийната ефективност;

Мярка 4: Да се увеличат залесителните мероприятия;

Специфична стратегическа цел 4: Доизграждане и обогатяване на зелената система (Приложение 4).

Индикатори: Брой на изградените и рехабилитирани зелени зони.

За осъществяването на тази цел е необходимо да се предприемат стъпки за възстановяване на зелени площи в населените места, създаване на функционални връзки между вътрешноселищния и крайселищен ландшафт, подобряване на параметрите на околната среда, чрез елементите на зелената система. Мерките и дейностите са насочени към:

Мярка 1: Възстановяване и осигуряване на зелени зони в населените места;

Мярка 2: Корекция и почистване на речните корита, отводняване и озеленяване на съществуващи дерета;

Мярка 3: Възстановяване на горския потенциал и въвеждане на превантивни дейности.

Специфична стратегическа цел 5: До края на периода на действие на програмата да се предприемат мерки за ограничаване на ерозията на почвите и не се допуска замърсяване (Приложение 5).

Индикатори: Намаляване на дела на ерозирали и замърсени почви. Дейностите за постигане на целта са свързани със следните мерки:

Мярка 1: Залесяване на ерозирали почви, както в горски така и в поземления общински фонд; залесяване на неземеделски земи;

Мярка 2: Залесяване на участъци в близост до пътни артерии с цел намаляване почвеното замърсяване от транспорта;

Мярка 3: Предотвратяване замърсяване на почвите.

Мярка 4: Прилагане на добри практики при утройственото планиране и управлението на земеползването за рационално усвояване на земеделски земи.

Мярка 5: Засилване на контрола върху спазване на забраната за палене на стърнища.

Специфична стратегическа цел 6: Да се осигури ефективно управление на околната среда и широко участие на обществеността в решаване на проблемите на околната среда (Приложение 6).

Индикатори: Изградена ефективно действаща система за наблюдение и оценка на компонентите на околната среда.

Дейностите за постигане на целта са свързани със реализиране на следните мерки:

Мярка 1: Планиране и контрол на дейностите по опазване на околната среда.

Мярка 2: Развитие на информационна система за събиране на данни за околната среда.

Мярка 3: Повишаване на обществената култура и съзнание по проблемите на околната среда и привличане на обществеността в процеса на вземане на решения.

Специфична стратегическа цел 7: До края на периода на действие на програмата да се запази площта на защитените територии на територията на общината, с цел опазване на природното богатство (Приложение 7).

Индикатор: Запазване площта на защитените територии спрямо общата площ на общината

Целта може да се постигне чрез:

Мярка 1: Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистемите, ключови местообитания на видове и на генетичните им ресурси в защитените територии;

Мярка 2: Осигуряване на условия за устойчиво ползване на биологичните ресурси и на ресурсите от лечебни растения;

Мярка 3: Информирание и привличане на обществеността за опазване на биоразнообразието и защитените територии.

Специфична стратегическа цел 8: До края на периода на действие на програмата да се ограничи шумовото натоварване от стопански обекти и от транспорта с оглед намаляване риска за здравето на хората (Приложение 8).

Индикатори: Показатели на шумово натоварване в ПДК

Мярка 1: Намаляване шумовото замърсяване в населените места от стопански обекти;

Мярка 2: Намаляване шумовото замърсяване предизвикано от транспорта.

Формулираните цели на Програмата за опазване на околна среда на Община Садово представят не само посоката на развитие в политиката на общината в тази област през следващите няколко години. Постигането на целите само по себе си е следваща стъпка към систематичното решаване на екологичните проблеми в общината. Това е и съществена част от интегрирания процес на планиране, заложен в Плана за интегрирано развитие на община Садово за периода 2021-2027г.

Целите и приоритетите, залегнали в Програмата са в унисон с националните цели и приоритети изведени в Плана за интегрирано развитие на община Садово за периода 2021-2027г.

Целите предоставят основата за формулиране и осъществяване на пакет от последователни задачи и действия, представени детайлно в следващия "План за действие" от програмата.

VI. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ И ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

Планът е представен в табличен вид и е структуриран за всяка от осемте стратегически специфични цели. Към всяка от тях са представени най-важните действия, осъществяването на които е от съществено значение за постигането на поставените цели.

За всяко действие са посочени отговорните органи/организации, като посочената на първо място е водеща и има координираща функция за изпълнението на задачите от останалите отговорни органи/организации.

За всяко от действията има посочен времеви график.

Там, където има прогнозна информация за действията са посочени необходимите или очакваните разходи и източниците на финансиране.

В отделна колона за всяко от действията е представен индикатора и в последната колона на таблицата е посочен ефектът от изпълнението на даденото действие.

VII. СИСТЕМА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, КОНТРОЛ И ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКАТА ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА.

Наблюдението и оценката на изпълнението на програмата са ключови етапи от цялостния процес на планиране, с оглед проследяване на изпълнението на предварително поставените цели, срокове и ресурси и навременно предприемане на действия за преодоляване на възникващи проблеми при реализацията на мерките, а при необходимост и извършване на актуализация. Чл.79 от ЗООС поставя рамкови изисквания към разработването на ПООС, като поставя и следните изисквания:

- Програмите обхващат период на изпълнение не по-малък от 3 години;
- Териториалните административни звена към съответните министерства и държавни агенции, които събират и разполагат с информация за околната среда, подпомагат разработването на програмите чрез участие на свои експерти и предоставяне на информация. При разработването, допълването и актуализирането на програмите се привличат и представители на неправителствени организации, на фирми и на браншови организации;
- Програмите се приемат от общинските съвети, които контролират изпълнението им;
- Кметът на общината ежегодно внася в общинския съвет отчет за изпълнението на програмата за околна среда, а при необходимост - и предложения за нейното допълване и актуализиране;
- Отчетите на програмата се представят за информация в РИОСВ.
- Проекти на общините могат да се финансират от държавния или от национални фондове само ако те са обосновани като приоритетни в общинските програми за околна среда.

Кметът на общината организира наблюдението на изпълнението на ПООС, като той определя звеното в структурата на общинската администрация, което ще отговаря за

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

събиране и обобщаване на информацията за изпълнение на включените в програмата мерки, както и за изготвяне на годишния отчет за изпълнение на програмата.

ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение №1

виж: Програма за управление на отпадъците на Община Садово 2021-2028г.

Приложение №2

ВОДИ						
Специфична цел 2: До края на периода на действие на програмата да се подобрят параметрите на водопроводната и канализационната мрежа на територията на общината						
Индикатори: Брой населени места с изградена канализация и действаща ПСОВ, брой населени места без режим на водоподаване						
Марка	Дейност	Отговорна институция	Срок за изпълнение	Финансов ресурс	Източници на финансиране	Резултат
1	2	3	4	5	6	7
Марка 1. Изграждане и поддържане на водоснабдителната мрежа и подобряване на необходимото количество и качество на подаваната питейна вода.	1.1. Подмяна и модернизация на водопроводната мрежа	Община Садово В и К асоциация Пловдив	2028г.	5 000 000	ПРЗСР 2021-2027г. ОПОС 2021-2027г. ПУДООС	Осигурена питейна вода от нови довеждащи водопроводи
	1.2. Модернизация на водопроводната мрежа с. Карджово	Община Садово В и К асоциация Пловдив	2028г.	2 500 00	ПРЗСР 2021-2027г. ОПОС 2021-2027г. ПУДООС	Осигурена питейна вода от нови довеждащи водопроводи
	1.3. Модернизация на водопроводната мрежа с. Милево	Община Садово В и К асоциация Пловдив	2028г.	2 847 043	ПРЗСР 2021-2027г. ОПОС 2021-2027г. ПУДООС	Осигурена питейна вода от нови довеждащи водопроводи
	1.4. Модернизация на водопроводната мрежа с. Поповица	Община Садово В и К асоциация Пловдив	2028г.	2 803 615	ПРЗСР 2021-2027г. ОПОС 2021-2027г. ПУДООС	Осигурена питейна вода от нови довеждащи водопроводи

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

	1.5.Модернизация на водопроводната мрежа с. Кочево	Община Садово В и К асоциация Пловдив	2028г.	3 650 000	ПРЗСР 2021-2027г. ОПОС 2021-2027г. ПУДООС	Осигурена питейна вода от нови довеждащи водопроводи
	1.5.Модернизация на водопроводната мрежа с. Моминско	Община Садово В и К асоциация Пловдив	2028г.	474 178	ПРЗСР 2021-2027г. ОПОС 2021-2027г. ПУДООС	Осигурена питейна вода от нови довеждащи водопроводи
	1.6.Пречиствателна станция за питейни води гр. Садово	Община Садово В и К асоциация Пловдив	2028г.	994 504	ОПОС 2021-2027г. ПУДООС	Осигурена качествена питейна вода
	1.2. Реконструкция на съществуващи и изграждане на резервоари за питейна вода.	Община Садово В и К асоциация Пловдив	2028г.	1 000 000	ПУДООС Общински бюджет ОПОС 2021-2027г.	Намаляване загубите по водопроводна та мрежа, подобряване качеството на питейната вода
Мярка 2. Изграждане на канализационна мрежа и осигуряване пречистването на отпадъчните води чрез изграждане на ПСОВ и довеждаща инфраструктураи намаляване на вредното влияние на отпадъчните води в региона.	2.1. Изграждане на нови и реконструкции на канализационни системи	Община Садово В и К асоциация Пловдив	2028г.	10 000 000	ПРЗСР 2021-2027г. ОПОС 2021-2027г. ПУДООС	Запазване и подобряване качеството на подземните и повърхностни те води. Намаляване на обема и дела на напречистенит е отпадъчни води, зауствани във водни обекти
	2.2.Изграждане на нова и реконструкция на канализационната система с. Караджово	Община Садово В и К асоциация Пловдив	2028г.	5 000 000	ПРЗСР 2021-2027г. ОПОС 2021-2027г. ПУДООС	
	2.3.Изграждане на нова и реконструкция на канализационната система на с. Милево	Община Садово В и К асоциация Пловдив	2028г.	6 851 603	ПРЗСР 2021-2027г. ОПОС 2021-2027г. ПУДООС	
	2.4.Изграждане на нова и реконструкция на канализационната	Община Садово	2028г.	5 336 520	ПРЗСР 2021-2027г.	

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

	система на с, Моминско	В и К асоциация Пловдив			ОПОС 2021- 2027г. ПУДООС	
	2.5.Изграждане на нова и реконструкция на канализационната система на с. Болярци	Община Садово В и К асоциация Пловдив	2028г.	279 711	ПРЗСР 2021- 2027г. ОПОС 2021- 2027г. ПУДООС	
	2.6 Осигуряване на подходяща технология на пречистване на водите, изготвяне на оценка за приложимостта и икономическата обоснованост на централизирано отвеждане и пречистване на отпадъчните води население	Община Садово В и К асоциация Пловдив	2028г.	10 000 000	ПРСР 2021- 2027г. ОПОС 2021- 2027г. ПУДООС	
	2.7.Пречистване на отпадъчните води в гр. Садово и с. Карджово	Община Садово В и К асоциация Пловдив		8 830 000	ПРСР 2021- 2027г. ОПОС 2021- 2027г. ПУДООС	
	2.8.Пречистване на отпадъчните води в с. Болярци	Община Садово В и К асоциация Пловдив		5 336 520	ПРСР 2021- 2027г. ОПОС 2021- 2027г. ПУДООС	
Мярка 3. Подобряване на дейността на общинската администрация в съответствие със Закона за водите	3.1. Активен диалог на органите на местната власт с компетентните институции по управление на водите - Басейнова дирекция, Напоителни системи, В и К	Кмет на община	постоянен			

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

	3.2.Среща на общинското ръководство с ръководството на „ВиК" за обсъждане и спешно решаване на въпроси в областта на Ви К инфраструктурата	Кмет на община Председател на Общински съвет			Навременно решаване на проблемите	
Мярка 4. Формиране на съзнание и интерес за икономии на водни ресурси.	4.1.Информирание на обществеността за състоянието на водните ресурси, начините и методите за пестеливо ползване	Община Садово РИОСВ Пловдив В и К Пловдив	постоянен			Повишаване нивото на съзнателното отношение на гражданите за пестеливо използване на водните ресурси
	4.2.Контрол по използване на вода с питейно - битови качества за други цели	Община Садово РИОСВ Пловдив Ви К Пловдив	постоянен			

Приложение №3

АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ						
Специфична цел 3: До края на периода на действие на програмата да се запази доброто качество на атмосферния въздух						
Индикатори: Съдържанието на вредни вещества във въздуха много под ПДК						
Мярка	Дейност	Отговорна институция	Срок за изпълнение	Финансов ресурс	Източници на финансиране	Резултат
1	2	3	4	5	6	7
Мярка 1. Да се предприемат превантивни мерки за недопускане	1.1. Контрол на емисиите от инсталациите на промишлени предприятия и стопански субекти и	РИОСВ Пловдив Община Садово Ръководства на стопанските субекти	постоянен		Инвестиционните разходи са за сметка на промишлените предприятия и	Навременно регистриране и решение на проблемите. Повишаване на КАВ.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

влошаване качеството на атмосферния въздух и прилагане на мерки за намаляване на емисиите от битовия и обществен сектор и от транспорта.	проверка по изпълнение на мероприятията за подобряване на екологосъобразната им дейност.				стопански субекти		
	1.2. Обследване (моделиране) замърсяването на атмосферния въздух от автомобилния транспорт.	Община Садово Партньори	2021-2028г.	5 000 лв.	Общински бюджет	Наблюдение на КАВ	
	1.3. Рехабилитация на улична мрежа в населените места на общината	Община Садово	2021-2028г.	5 000 000	ПРСР 2021-2027г. Общински бюджет	Повишаване на КАВ.	
	1.4. Подобряване на мрежата от общински пътища, за осигуряване на достъп до туристически, исторически обекти, както и достъп до образователни, здравни и социални услуги в населените места	Община Садово	2021-2028г.	5 000 000	ПРСР 2021-2027г. Общински бюджет		
	1.5. Рехабилитация на път Катунца - Асеновград	Община Садово		4 013 971			
	1.6. Рехабилитация на път Ахматово - Богданица	Община Садово		599 696			
	1.7. Рехабилитация на път Милево - Винаца	Община Садово, Първомай		1 347 726			
	1.8. Измиване на улици през летния сезон.	Община Садово	ежегодно		Общински бюджет		
	Мярка 2: Ппериодичен контрол и измервания на качеството на	2.1. Съвместно планиране и осъществяване на проверки с РИОСВ за измерване на КАВ в	РИОСВ Пловдив Еколог	постоянен			Общински бюджет

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

атмосферния въздух.	общината. Поддържане на база данни за КАВ					
Мярка 3: Да се подобри енергийната ефективност на територията на общината	3.1. Разработване на програма за енергийна ефективност и програма за насърчаване използването на възобновяеми източници и биогорива	Община Садово	2020г.	5 000	Общински бюджет	По - добро КАВ
	3.2. Подобряване на енергийната ефективност на уличното осветление (УО) и парковото осветление	Община Садово	2021-2028г.	2 000 000	Оперативни програми Общински бюджет	
	3.3. Топлинна изолация на ограждащите конструкции на сградите и подмяна на дограма	Община Садово	2021-2028г.	3 000 000	Оперативни програми Общински бюджет	
	3.4. Топлинна изолация на ограждащите конструкции на общинска администрация	Община Садово	2021-2023г.	269 208	Оперативни програми Общински бюджет	
	3.5. Монтаж на котли на биомаса/дървесни пелети, слънчеви колектори за БГВ и др	Община Садово	2021-2028г.	1 000 000	Оперативни програми Общински бюджет	
	3.6. Монтаж на слънчеви колектори : НЧ „Просвета“ с. Катунца; ЦДГ „Свобода“ с. Катунца; ОУ „Христо Ботев“ с. Катунца	Община Садово	2021-2028г.	430 716	Оперативни програми Общински бюджет	

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

Мярка 4: Да се увеличат залесителните мероприятия	4.1. Планиране и извършване ежегодни мероприятия по залесяване с декоративни дървесни видове в населените места	Община Садово Спец. „ТСУ, ЛУЕ” Еколог	ежегодно	500лв.	Собствени средства, спонсорство	
---	---	--	----------	--------	------------------------------------	--

Приложение №4

ЗЕЛЕНА СИСТЕМА						
Специфична цел 4: Доизграждане и обогатяване на зелената система						
Индикатори: Брой на изградените и рехабилитирани зелени зони						
Мярка	Дейност	Отговорна институция	Срок за изпълнение	Финансов ресурс	Източници на финансиране	Резултат
1	2	3	4	5	6	7
Мярка 1: Възстановяване и осигуряване на зелени зони в населените места	1.1. Поддръжка, възстановяване и подобряване на културното и природното наследство на селата и селския ландшафт и др	Община Садово, кметове на населени места	2021 -2028г.	3 000 000лв.	ПРЗСР 2021-2027г. ПУДООС, Общински бюджет	Увеличаване на дела на зелените зони , създаване на естествен филтър за пречистване на въздуха
Мярка 2: Корекция и почистване на речните корита, отводняване и озеленяване на съществуващи дерета	2.1. Почистване на корита на реки и изграждане на защитни съоръжения, изследване на последиците от промените в климата	Кмет на общината Кметове на села	постоянен	1 000 000лв.	фонд „Бедствия и аварии“ ОПОС 2021-2027г. Държавен бюджет	Осигуряване на проводимост на водните течения
	2.2. Създаване и актуализация на база данни за рискови зони, доизграждане на системи за ранно	Кмет на общината Кмет на село	2025г.	500 000лв.	Общински бюджет	

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

	предупреждение за възникващи опасности от наводнения, пожари, активиране на свлачищни райони,					
Мярка 3: Възстановяване на горския потенциал и въвеждане на превантивни дейности	3. 1. Възстановяване на общински гори повредени от горски пожари и други природни бедствия.	Община Садово ДГС	текущ	50 000лв.	ПРЗСР 2021-2027г. Общински бюджет	Възстановяване на горски площи
	3.2.Изработване на план за стопанисване и управление на общинския горски фонд.	Община Садово	2016г.	5000лв.	Общински бюджет	

Приложение №5

ПОЧВИ						
Специфична цел 5: До края на периода на действие на програмата да се предприемат мерки за ограничаване на ерозията на почвите и не се допуска замърсяване						
Индикатори: Намаляване на дела на ерозирани и замърсени почви						
Мярка	Дейност	Отговорна институция	Срок за изпълнение	Финансов ресурс	Източници на финансиране	Резултат
1	2	3	4	5	6	7
Мярка 1: Залесяване на ерозирани почви, както в горски така и в поземления общински фонд и залесяване на неземеделски земи	1.1. Залесяване в общински горски фонд	Кмет на общината, ДГС	съгл. лесоустройствената програма	По разчети на ДГС	ПРЗСР 2021-2027г. Общински бюджет	Намаляване на почвената ерозия, увеличаване на дела на залесените площи
	1.2. Залесяване в общинския поземлен фонд и неземеделски фонд	Кмет на общината Ресорен зам. кмет Еколог	постоянен	50 000 лв.		

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

	1.3. Изграждане на съоръжения за борба с ерозията, залесяване на обезлесени участъци, устойчиво използване на земите и други	Община Садово	текущ	500 000	Фонд „Бедствия и аварии“	Борба с ерзията и свлачищните процеси
Мярка 2: Залесяване на участъци в близост до пътни артерии с цел намаляване почвеното замърсяване от транспорта.	2.1. Залесяване около общинските пътни артерии	Кмет на общината, Ресорен зам. кмет, кметове на населени места	постепенно	20 000лв.	Външни източници, Общински бюджет	Ограничаване на замърсяването от транспорта
Мярка 3: Предотвратяване замърсяване на почвите	3. 1 .Наблюдение на Б-Б кубове за съхранение на негодни за	Кмет на общината Еколог РИОСВ Пловдив	постоянен			Мониторинг на качеството на почвите
Мярка 4: Прилагане на добри практики при устроятственото планиране и управлението на земеползването за рационално усвояване на земеделски земи	6.1. Изучаване и прилагане на добри практики при устроятственото планиране и управлението на земеползването за рационално усвояване на земеделски земи	Зам. кмет на общината , гл. архитект	постоянен			
Мярка 5: Засилване на контрола върху спазване на забраната за палене на стърнища.	5.1. Реализация на проект за изграждане на наблюдателни противопожарни кули	Секретар на общината	постоянен			

УЧАСТИЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА						
Специфична цел 6: Да се осигури ефективно управление на околната среда и широко участие на обществеността в решаване на проблемите на околната среда.						
Индикатори:Изградена ефективно действаща система за наблюдение и оценка на компонентите на околната среда						
Мярка	Дейност	Отговорна институция	Срок за изпълнение	Финансов ресурс	Източници на финансиране	Резултат
1	2	3	4	5	6	7
Мярка 1: Планиране и контрол на дейностите по опазване на околната среда.	1.1 .Разработване на Общинска програма за опазване на околната среда	Кмет на община Еколог	2021	5 000	Общински бюджет	
	1.2. Изпълнение на програмата, ежегоден отчет по нея и при необходимост актуализация	Кмет на общината Ресорен зам. кмет Еколог	постоянен		Общински бюджет	
	1.3. Широко информирание на обществеността за процедурата на обществено обсъждане на инвестиционни намерения , в т.ч и на ЕО на планове и програми.					
Мярка 2: Развитие на информационна система за събиране на данни за околната среда.	2.1. Събиране на актуални данни за състоянието на компонентите на околната среда и информирание на населението.	Еколог РИОСВ	постоянен		Общински бюджет	

БИОРАЗНООБРАЗИЕ						
Специфична цел 7: До края на периода на действие на програмата да се запази площта на защитените територии на територията на общината, с цел опазване на природното богатство						
Индикатор: Запазване площта на защитените територии спрямо общата площ на общината						
Мярка	Дейност	Отговорна институция	Срок за изпълнение	Финансов ресурс	Източници на финансиране	Резултат
1	2	3	4	5	6	7
Мярка 1: Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистемите, ключови местообитания на видове и на генетичните им ресурси в защитените територии.	1.1. Изграждане и поддържане на инфраструктурата към защитените територии.	ДГС Община Садово	постоянен			Поддържане на екосистемите и опазване на биоразнообразието
	1.2. Създаване и актуализация на база данни за рискови зони, доизграждане на системи за ранно предупреждение за възникващи опасности от наводнения, пожари, активиране на свлачищни райони		постоянен	500 000		
Мярка 2: Осигуряване на условия за устойчиво ползване на биологичните ресурси и на ресурсите от лечебни растения	2.1. Теренни проучвания за капацитетните възможности на ресурсите от лечебни растения в общинския поземлен фонд.	Кмет на общината, ресорен зам. кмет Еколог	2022	Общински бюджет		Създаване на система за оценка и наблюдение на лечебните растения и устойчивото им използване

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА САДОВО 2021-2027 Г.

	2.2. Изготвяне на кадастър и регистрационни карти на лечебните растения, осигуряващи данни за местоположението, границите, размерите, собственост на находищата, количествени запаси и степен на ползване на ресурсите им.	Ресорен зам. Кмет Кметове по населени места Еколог	2022	5000	Общински бюджет	
	2.3. Осъществяване на периодичен контрол на регистрирани билкозаготвителните пунктове съобразно изискванията на Закона за лечебните растения.	РИОСВ Еколог	периодично			
Мярка 3: Информирание и привличане на обществеността за опазване на биоразнообразието и защитените територии.	3.1. Поддържане на база данни за защитените територии и обекти на територията на общината.	Еколог РИОСВ Пловдив	постоянен			Опазване на биоразнообразието

ШУМ						
Специфична цел 8: До края на периода на действие на програмата да се ограничи шумовото натоварване от стопански обекти и от транспорта с оглед намаляване риска за здравето на хората						
Индикатори: Показатели на шумово натоварване в ПДК						
Мярка	Дейност	Отговорна институция	Срок за изпълнение	Финансов ресурс	Източници на финансиране	Резултат
1	2	3	4	5	6	7
Мярка 1: Намаляване шумовото замърсяване в населените места от стопански обекти	1.1.Разработване и поддържане на база - данни за шумовото замърсяване на територията на общината	РЗИ Пловдив Еколог	2021-2028г.			Ограничаване на шумовото натоварвания
	1.2.Картотекиране на т.нар. малки обекти източници на шум и контрол над дейността им.		текущ			
Мярка 2: Намаляване шумовото замърсяване предизвикано от транспорта	2.1. Оптимизиране на транспортните схеми - обходни пътни отсечки, пешеходни зони, против шумови заграждения.	Кмет на общината, Ресорен зам. кмет Еколог КАТ	2021-2028			Намаляване нивото на шума по пътя на неговото разпространение

Настоящата Програма е приета с Решение № 273, взето от Общински съвет-Садово с Протокол № 26/15.10.2021 година.